

Βρυξέλλες, 14 Ιουνίου 2018
(OR. en)

10148/18

**Διοργανικός φάκελος:
2018/0243 (COD)**

CADREFIN 108	COLAC 43
FIN 471	COAFR 165
POLGEN 95	COASI 153
CODEC 1071	RELEX 556
ACP 53	ECOFIN 626
COEST 122	ASIM 74
MAMA 101	ATO 38
DEVGEN 100	PE 83

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	14 Ιουνίου 2018
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2018) 460 final
Θέμα:	Πρόταση για ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2018) 460 final.

σνημμ.: COM(2018) 460 final

Βρυξέλλες, 14.6.2018
COM(2018) 460 final

2018/0243 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας

{SEC(2018) 310 final} - {SWD(2018) 337 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η παρούσα πρόταση υποβάλλεται στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027 όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση με τίτλο «Ένας σύγχρονος προϋπολογισμός για μια Ένωση που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται του πολίτες της - Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027»¹ της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. Η ανακοίνωση καθορίζει τις κύριες προτεραιότητες και το συνολικό δημοσιονομικό πλαίσιο για τα προγράμματα εξωτερικής δράσης της ΕΕ στο πλαίσιο του τομέα «Οι γειτονικές χώρες και ο υπόλοιπος κόσμος», συμπεριλαμβανομένου του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας.

Στόχος του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας είναι να προβάλλει και να προωθεί τις αξίες και τα συμφέροντα της ΕΕ παγκοσμίως για την επίτευξη των στόχων και των αρχών της εξωτερικής της δράσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 5 και στα άρθρα 8 και 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ).

Τα τελευταία έτη έχουν ενταθεί οι προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσω της εξωτερικής δράσης. Ο κόσμος χαρακτηρίζεται πλέον από αυξανόμενη αστάθεια, την οποία προκαλούν οι διάφορες κρίσεις στις γειτονικές χώρες της ΕΕ και πέραν αυτής. Οι περιφερειακές συγκρούσεις, η τρομοκρατία, οι οικονομικές ανισότητες και οι αυξανόμενες μεταναστευτικές πιέσεις, αποτελούν όλα μέρος αυτής της νέας πραγματικότητας που επιδεινώνεται από την πληθυσμιακή αύξηση, την κλιματική αλλαγή και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Ταυτόχρονα, ενώ τα επίπεδα της φτώχειας έχουν μειωθεί παγκοσμίως, ο αριθμός των ανθρώπων που ζουν σε συνθήκες φτώχειας εξακολουθεί να αποτελεί μείζον πρόβλημα, μεταξύ άλλων και στις αναδυόμενες οικονομίες. Παρότι ορισμένοι εταίροι έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο, άλλοι παραμένουν εγκλωβισμένοι σε καταστάσεις αστάθειας.

Στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2014-2020, συνυπάρχουν ορισμένα χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο του τομέα «Παγκόσμια Ευρώπη», τα περισσότερα εκ των οποίων θα λήξουν στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Ο σκοπός τους ποικίλλει στο πλαίσιο των ευρύτερων στόχων της εξωτερικής δράσης της ΕΕ και αφορά:

- τη μείωση της φτώχειας και τη βιώσιμη ανάπτυξη (κανονισμός (ΕΕ) 233/2014 για τη θέσπιση του Μηχανισμού Αναπτυξιακής Συνεργασίας),
- την προώθηση των στρατηγικών συμφερόντων της Ένωσης (κανονισμός 234/2014 για τη θέσπιση του Μηχανισμού Εταιρικής Σχέσης),
- την παροχή βοήθειας στις γειτονικές χώρες της Ένωσης (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 232/2014 για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας),
- την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (κανονισμός 235/2014 για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού μέσου για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα παγκοσμίως),

¹ COM (2018) 321 final

- την ανταπόκριση σε κρίσεις, την πρόληψη συγκρούσεων και δραστηριότητες οικοδόμησης της ειρήνης στις χώρες εταίρους (κανονισμός 230/2014 για τη θέσπιση του Μηχανισμού συμβολής στη Σταθερότητα και την Ειρήνη),
- την προώθηση υψηλού επιπέδου πυρηνικής προστασίας (κανονισμός (ΕΥΡΑΤΟΜ) 237/2014 για τη θέσπιση του Μηχανισμού Συνεργασίας στον τομέα της Πυρηνικής Ασφάλειας),
- την υποστήριξη για την αποκατάσταση βιώσιμης δημοσιονομικής κατάστασης, και συγχρόνως την ενθάρρυνση μεταρρυθμίσεων οικονομικής προσαρμογής (μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής)²,
- στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε στοχευμένες τρίτες χώρες και η ανάπτυξη κοινωνικών και οικονομικών υποδομών και στήριξη προγραμμάτων που έχουν σχέση με την κλιματική αλλαγή (απόφαση (ΕΕ) 2018/412 για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ σχετικά με την εντολή εξωτερικού δανεισμού),
- το Ταμείο εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις (κανονισμός (ΕΚ/(ΕΥΡΑΤΟΜ) 480/2009), και
- το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ), εγγύηση του ΕΤΒΑ και Ταμείο Εγγυήσεων του ΕΤΒΑ (Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1601).

Ο κοινός εκτελεστικός κανονισμός (κανονισμός (ΕΕ) 236/2014) που ορίζει τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες για την υλοποίηση των μέσων της ΕΕ για τη χρηματοδότηση των εξωτερικών δράσεων πρόκειται επίσης να λήξει.

Το 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης³, παρότι επί του παρόντος χρηματοδοτείται εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ, είναι ένας από τους μείζονες μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης και λήγει στα τέλη του 2020. Ο στόχος του είναι να εξασφαλιστεί η συνεργασία με τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας εταιρικής σχέσης Κοτονού, καθώς και με τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση «Ένα νέο, σύγχρονο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για μια Ευρωπαϊκή Ένωση που υλοποιεί αποτελεσματικά τις προτεραιότητές της για την περίοδο μετά το 2020»⁴ και όπως συνάγεται στην εκτίμηση επιπτώσεων⁵ που συνοδεύει τον παρόντα κανονισμό, όλα τα προαναφερθέντα μέσα θα πρέπει να ενσωματωθούν σε ένα ευρύτερο μέσο, πλην των επιχορηγήσεων μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής και μέρους του μηχανισμού συνεργασίας στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας⁶.

Οι πρόσφατες επανεξετάσεις και αξιολογήσεις⁷ των εξωτερικών μέσων καταδεικνύουν την προστιθέμενη αξία τους και τη σημασία τους. Ωστόσο, υπογραμμίζουν επίσης τις δυνατότητες βελτιώσεων, ιδίως την ανάγκη να απλουστευθούν οι τρόποι εργασίας και να

² Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή αποτελεί χρηματοδοτικό μέσο που χρησιμοποιείται κατά περίπτωση για να βοηθά τις χώρες οι οποίες γειτνιάζουν γεωγραφικά με την ΕΕ να διαχειρίζονται τις σοβαρές δυσκολίες του ισοζυγίου πληρωμών.

³ Εσωτερική συμφωνία για το 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης - ΕΕ L 210 της 6ης Αυγούστου 2013, σ. 1· Κανονισμός (ΕΕ) 2015/322 του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης· και απόφαση (ΕΕ) 2015/334 του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εσωτερικής συμφωνίας.

⁴ COM/2018/092 final

⁵ SWD (2018) 337.

⁶ Οι πυρηνικές δραστηριότητες απαιτούν ειδική νομική βάση και η έγκρισή τους ακολουθεί ειδική διαδικασία στο πλαίσιο της συνθήκης Ευρατόμ.

⁷ https://ec.europa.eu/europeaid/mid-term-review-report-external-financing-instruments_en

επιτραπεί στην ΕΕ να αντιδρά με μεγαλύτερη ευελιξία σε απρόβλεπτες περιστάσεις. Τα διδάγματα που έχουν αντληθεί σε συνδυασμό με τις αυξανόμενες προκλήσεις οδήγησαν την Επιτροπή στην τροποποίηση της αρχιτεκτονικής των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης και στην ενσωμάτωση των δραστηριοτήτων οι οποίες, επί του παρόντος, χρηματοδοτούνται στον προϋπολογισμό από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης. Μέσω της παρούσας πρότασης η ΕΕ θα εξακολουθήσει να είναι σε θέση να διαδραματίζει ενεργό ρόλο, μεταξύ άλλων στους τομείς της προώθησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της σταθεροποίησης, της ανάπτυξης, της ασφάλειας, της καταπολέμησης των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης, του εμπορίου, της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής και της προστασίας του περιβάλλοντος. Ωστόσο, η ΕΕ θα είναι σε θέση να το πράξει αυτό με περισσότερο ολοκληρωμένο τρόπο, ενώ συγχρόνως θα έχει στη διάθεσή της μεγαλύτερη ευελιξία προκειμένου να μεταφέρει πόρους στους τομείς στους οποίους είναι απαραίτητοι, όταν αλλάζει το διεθνές πλαίσιο.

Η παρούσα πρόταση προβλέπει ως ημερομηνία εφαρμογής την 1η Ιανουαρίου 2021 και υποβάλλεται για μια Ένωση 27 κρατών μελών, σύμφωνα με τη γνωστοποίηση της πρόθεσης του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρατόμ βάσει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, γνωστοποίηση την οποία έλαβε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 29 Μαρτίου 2017.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρόταση παρέχει ένα ευνοϊκό πλαίσιο μέσω του οποίου μπορούν να υλοποιηθούν οι πολιτικές εξωτερικής δράσης και οι διεθνείς υποχρεώσεις. Οι διεθνείς υποχρεώσεις περιλαμβάνουν το θεματολόγιο 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη⁸, τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή⁹, το πρόγραμμα δράσης της Αντίς Αμπέμπα¹⁰, το πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών (2015-2030)¹¹ και την απόφαση 2282(2016) του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ για τη διατήρηση της ειρήνης¹². Εντός της ΕΕ, το πλαίσιο πολιτικής περιλαμβάνει τις διατάξεις της Συνθήκης σχετικά με την εξωτερική δράση οι οποίες προσδιορίζονται περαιτέρω μέσω της διεθνούς στρατηγικής για την εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της ΕΕ¹³, τη νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη¹⁴, την ανανεωμένη εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής¹⁵ και την αναθεωρημένη ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας¹⁶, μεταξύ άλλων εγγράφων πολιτικής¹⁷. Ο κανονισμός θα αποτελέσει επίσης το πλαίσιο υλοποίησης της διάδοξης εταιρικής σχέσης στην υφιστάμενη

⁸ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

⁹ http://unfccc.int/paris_agreement/items/9485.php

¹⁰ http://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/08/AAAA_Outcome.pdf

¹¹ <https://www.unisdr.org/we/coordinate/sendai-framework>

¹² Εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Ασφαλείας κατά την 7680η σύνοδό του στις 27 Απριλίου 2016:

¹³ <http://www.securitycouncilreport.org/un-documents/document/sres2282.php>.

¹⁴ <https://europa.eu/globalstrategy/en/global-strategy-foreign-and-security-policy-european-union>

¹⁵ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf

¹⁶ <https://www.africa-eu-partnership.org/en>

¹⁷ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/neighbourhood/pdf/key-documents/151118_joint-communication_review-of-the-enp_en.pdf

¹⁷ Μεταξύ άλλων, η πολιτική για την Αρκτική (JOIN(2016) 21 final, κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο «Μια ολοκληρωμένη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αρκτική», της 27ης Απριλίου 2016) και η «Συνέργεια του Ευξείνου Πόντου» (COM(2007) 160 final, Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τίτλο «Συνέργεια του Ευξείνου Πόντου – Μια νέα πρωτοβουλία περιφερειακής συνεργασίας», 11 Απριλίου 2007).

συμφωνία του Κοτονού¹⁸, η οποία καθιερώνει σύνδεση και εταιρική σχέση μεταξύ των μελών της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφετέρου.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα εξασφαλιστεί η συνοχή με άλλους τομείς εξωτερικής δράσης και με άλλες σχετικές πολιτικές της ΕΕ, καθώς και η συνοχή της αναπτυξιακής πολιτικής¹⁹. Σύμφωνα με το θεματολόγιο 2030, αυτό σημαίνει ότι θα λαμβάνεται υπόψη ο αντίκτυπος όλων των πολιτικών στη βιώσιμη ανάπτυξη σε όλα τα επίπεδα — σε εθνικό επίπεδο, εντός της ΕΕ, σε άλλες χώρες και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Επιπλέον, θα πρέπει να επιδιωχθούν συνέργειες με τις δράσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της ΕΕ, ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των συνδυασμένων παρεμβάσεων. Οι αλληλεπιδράσεις και η συμπληρωματικότητα με τα προγράμματα αυτά θα ενισχύουν τον ενωσιακό αντίκτυπο. Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης θα πρέπει να συνάδουν με τις δράσεις που διενεργούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας ΙΙΙ²⁰, της απόφασης για τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη²¹, του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού στον τομέα της Πυρηνικής Ασφάλειας που συμπληρώνει τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (ΜΓΑΔΣ) βάσει της Συνθήκης Ευρατόμ²², της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας και του άρτι προταθέντος Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη²³ ο οποίος βρίσκεται εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ. Η ανθρωπιστική βοήθεια, όπως ορίζεται στο άρθρο 214 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν θα χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης· οι δραστηριότητες ανθρωπιστικής βοήθειας θα εξακολουθήσουν να χρηματοδοτούνται βάσει του κανονισμού για την ανθρωπιστική βοήθεια²⁴.

Η εγγύηση εξωτερικής δράσης, που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και του ΜΠΒ ΙΙΙ, θα καλύπτει επίσης την πρόβλεψη για μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή για την αντιμετώπιση κρίσεων στο ισοζύγιο πληρωμών των οικείων χωρών. Οι προβλέψεις της εγγύησης εξωτερικής δράσης για τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή θα πρέπει να είναι ανάλογες προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πολιτικές προκλήσεις και η οικονομική αστάθεια των χωρών αυτών, με σημείο αναφοράς τον ετήσιο όγκο δανεισμού που συμφωνήθηκε στην ενδιάμεση επανεξέταση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020. Αυτή η μη προγραμματιζόμενη στήριξη θα πρέπει να

¹⁸ https://ec.europa.eu/europeaid/regions/african-caribbean-and-pacific-acp-region/cotonou-agreement_en

¹⁹ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

²⁰ COM (2018) 465 final Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ)

²¹ COM(2018) 461 final Απόφαση για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου («απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ–ΕΕ»).

²² COM(2018) 462 final Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Μηχανισμού στον τομέα της Πυρηνικής Ασφάλειας που συμπληρώνει τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας βάσει της Συνθήκης Ευρατόμ.

²³ C(2018) 3800 final Πρόταση της Υπατης Εκπαιδευτικής Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας προς το Συμβούλιο για την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη.

²⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/96 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 1996, σχετικά με την ανθρωπιστική βοήθεια (ΕΕ L 163 της 2.7.1996, σ. 1).

είναι συμπληρωματική προς άλλα μέσα παροχής βοήθειας που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

Η χρηματοδότηση από τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση δράσεων που σχετίζονται με τη μαθησιακή κινητικότητα προς, από ή μεταξύ τρίτων χωρών στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus, καθώς και με τη συνεργασία και τον πολιτικό διάλογο με τις χώρες αυτές, όσον αφορά την εκπαίδευση και τον πολιτισμό κατά τρόπο που να συνάδει με τον κανονισμό για το Erasmus και τον κανονισμό για το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη».

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η παρούσα πρόταση βασίζεται στα άρθρα 209, 212 και 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υποβάλλεται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 294 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Μέρος V, Τίτλος III, Κεφάλαιο 1 και Κεφάλαιο 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχουν το νομικό πλαίσιο για τη συνεργασία με τις χώρες εταίρους και τις περιφέρειες.

• Επικουρικότητα

Η ΕΕ βρίσκεται σε μοναδική θέση για να παρέχει εξωτερική βοήθεια για διάφορους λόγους. Το καθεστώς της ως υπερεθνικής οντότητας συνεπάγεται πολιτική επιρροή και επακόλουθη μόχλευση. Η ΕΕ έχει παγκόσμια παρουσία μέσω των αντιπροσωπειών της, η οποία εξασφαλίζει ένα τεράστιο δίκτυο πληροφοριών για τις εξελίξεις σε κάθε χώρα ανά την υφήλιο. Η ΕΕ είναι επίσης συμβαλλόμενο μέρος στις περισσότερες πολυμερείς διαδικασίες που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων. Αυτό επιτρέπει στην ΕΕ να ενημερώνεται διαρκώς για τις νέες ανάγκες και τα νέα προβλήματα και, ως εκ τούτου, να αναδιανέμει τους πόρους ανάλογα. Οι συμπληρωματικότητες μεταξύ της δράσης της ΕΕ και των δράσεων που διεξάγονται από τα κράτη μέλη αυξάνονται. Με τον τρόπο αυτόν ενισχύεται ο διάλογος και η συνεργασία με τις χώρες εταίρους, όλο και περισσότερο μέσω κοινού προγραμματισμού με τα κράτη μέλη.

Η ΕΕ είναι εξίσου ικανή να συμπληρώνει τις δραστηριότητες των κρατών μελών ως προς τη διαχείριση των δυνητικά επικίνδυνων καταστάσεων ή στην περίπτωση ιδιαιτέρως δαπανηρών παρεμβάσεων. Σε ορισμένους τομείς όπου τα κράτη μέλη δεν είναι ενεργά, η ΕΕ εξακολουθεί να είναι ο κύριος, και ενίοτε ο μοναδικός παράγοντας που παρεμβαίνει. Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, σε ευαίσθητα πλαίσια, όπως η υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι αποστολές παρατηρητών των εκλογών.

Η ΕΕ έχει τη δυνατότητα να εγκαθιδρύει διάλογο και συνεργασία με διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς, για παράδειγμα με την ομάδα των χωρών ΑΚΕ και την Αφρικανική Ένωση.

Η ΕΕ μπορεί να προσφέρει προστιθέμενη αξία με βάση τον όγκο των πόρων που διοχετεύονται χάρη στα χρηματοδοτικά μέσα της, τους σχετικά ευέλικτους τρόπους διαχείρισης και την προβλεψιμότητα των πόρων κατά την περίοδο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Η ΕΕ διαθέτει σημαντική εμπειρογνώσια σε ορισμένους τομείς που προέρχονται από την ιστορία της ίδιας της Ευρώπης (για παράδειγμα, η περιφερειακή ολοκλήρωση και η δημοκρατική μετάβαση) και από επιτυχείς πολιτικές (όπως η εμπειρογνώσια στην επισιτιστική ασφάλεια που αποκτήθηκε μέσω της κοινής γεωργικής πολιτικής και της κοινής αλιευτικής πολιτικής, καθώς και τα τεχνικά πρότυπα της ενιαίας αγοράς). Αναγνωρίζεται διεθνώς ως ειρηνοποιός και παράγοντας αποφυγής των συγκρούσεων και ως ενεργός υποστηρικτής των ελεύθερων εκλογών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

- **Αναλογικότητα**

Με βάση την αρχή της αναλογικότητας, ο προτεινόμενος κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Σύμφωνα με τα άρθρα 209 και 212 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία καθορίζει τη συνήθη νομοθετική διαδικασία που θα χρησιμοποιηθεί για την υιοθέτηση μέτρων που αποβλέπουν στην υλοποίηση της συνεργασίας με τρίτες χώρες, η πρόταση έχει τη μορφή κανονισμού, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή της, ο δεσμευτικός χαρακτήρας της, στο σύνολό της, και η άμεση εφαρμογή της.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις/έλεγχοι καταλληλότητας ισχύουσας νομοθεσίας**

Η ενδιάμεση έκθεση επανεξέτασης²⁵ που εκδόθηκε από την Επιτροπή για 10 από τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης²⁶, οι εκθέσεις εκ των υστέρων αξιολόγησης σχετικά με τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και η ενδιάμεση επανεξέταση της εντολής εξωτερικού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων²⁷ κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι μηχανισμοί εξωτερικής χρηματοδότησης ήταν, συνολικά, κατάλληλοι για τον σκοπό αυτό και ότι παρατηρούνται θετικές τάσεις σε σχέση με την επίτευξη των στόχων. Από τις εκθέσεις προκύπτει ότι απαιτούνται περισσότεροι πόροι για τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης, επειδή οι μηχανισμοί αυτοί έχουν φτάσει στα χρηματοδοτικά όριά τους.

Τα μέσα καθορίζουν το πεδίο εφαρμογής, τους στόχους και τις διαδικασίες για την εφαρμογή των πολιτικών. Η έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης καταδεικνύει ότι ο διευκολυντικός χαρακτήρας τους επιτρέπει στους μηχανισμούς αυτούς να καλύπτουν τις περισσότερες ανάγκες και στόχους της εξωτερικής δράσης της ΕΕ. Θα επωφεληθούν από την καλύτερη

²⁵ Η ενδιάμεση έκθεση επανεξέτασης, βλ. COM(2017) 720 final, βασιζόταν σε δέκα έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, ένα για κάθε μηχανισμό (βλ. κατάλογο κατωτέρω), τα οποία με τη σειρά τους βασιζόνταν σε δέκα ανεξάρτητες αξιολογήσεις. Η ενδιάμεση έκθεση, τα έγγραφα εργασίας και η ανεξάρτητη αξιολόγηση είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

²⁶ Οι 10 μηχανισμοί ήταν οι ακόλουθοι: Μηχανισμός Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΜΑΣ)· Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ)· Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας (ΕΜΓ)· Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ)· Μηχανισμός συμβολής στη Σταθερότητα και την Ειρήνη (ΙcSP)· Ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου (ΕΜΔΔΑ)· Μηχανισμός Εταιρικής Σχέσης (ΜΕΣ)· Μηχανισμός συνεργασίας στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας (ΜΣΠΑ)· Απόφαση για τη Γροιλανδία και κοινός εκτελεστικός κανονισμός (CIR).

²⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016DC0584>

απήχηση ορισμένων εξελίξεων όπως: το νέο πλαίσιο πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της καθολικής κάλυψης του θεματολογίου του 2030, της μεταναστευτικής/προσφυγικής κρίσης και της εξωτερικής προβολής των εσωτερικών πολιτικών. Επιπλέον, θα πρέπει να συνεκτιμηθούν περισσότερο οι σύνδεσμοι μεταξύ ανάπτυξης και ασφάλειας και το συνολικό επίπεδο φιλοδοξίας για την ειρήνη και την ασφάλεια στην εξωτερική δράση.

Η θέσπιση της αρχής της διαβάθμισης²⁸ σε ορισμένα μέσα (ήτοι στον μηχανισμό αναπτυξιακής συνεργασίας) άφησε κενό στην ικανότητα της ΕΕ να συνεργάζεται με χώρες ανώτερου μεσαίου εισοδήματος μέσω διμερούς συνεργασίας. Δεδομένου ότι ορισμένες καταστάσεις στις εν λόγω χώρες μπορεί να απαιτούν ανάλογη υποστήριξη (π.χ. καταστάσεις μετά την κρίση), διαπιστώθηκε ότι η ΕΕ θα πρέπει να ανακαλύψει καινοτόμους τρόπους συνεργασίας, όπως ορίζεται στη νέα Ευρωπαϊκή Κοινή Αντίληψη για την Ανάπτυξη²⁹ με τις πλέον προηγμένες αναπτυσσόμενες χώρες και στρατηγικούς εταίρους, σύμφωνα με την καθολική κάλυψη του θεματολογίου 2030.

Η προώθηση των θεμελιωδών αξιών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων βρίσκεται στο επίκεντρο των μέσων. Παρόλα αυτά υπήρξαν δυσκολίες στην προώθηση και την εξέλιξη του θεματολογίου σε πολλές χώρες και ο χώρος για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών αποδείχτηκε να συρρικνώνεται σε πολλές χώρες. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει το έργο ως προς αυτά τα θέματα και υπογραμμίζει την ένταση μεταξύ της προώθησης του θεματολογίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ιδίων των συμφερόντων των εταίρων που έχουν προτεραιότητα γι' αυτούς.

Στο σημερινό πλαίσιο πολλαπλών κρίσεων και συγκρούσεων, η ΕΕ πρέπει να είναι σε θέση να αντιδρά γρήγορα στις εξελίξεις των γεγονότων. Ωστόσο, για ορισμένα μέσα, η δυνατότητα ανταπόκρισης παρεμποδίστηκε από την έλλειψη χρηματοοικονομικής ευελιξίας. Όταν εμφανίστηκαν νέες προτεραιότητες όπως η μεταναστευτική/προσφυγική κρίση, ανέκυψαν προβλήματα κατά την προσπάθεια ανακατανομής των κονδυλίων εντός των μηχανισμών στο πλαίσιο του προϋπολογισμού, διότι τεράστιες ποσότητες είχαν δεσμευτεί σε μακροχρόνια προγράμματα που δεν επέτρεπαν επαρκές περιθώριο. Όπως αναφέρθηκε στην έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης, είναι ανάγκη να ενισχυθεί η ευελιξία.

Απαιτείται συνέπεια μεταξύ των συνιστωσών ενός μέσου, μεταξύ των διαφορετικών μέσων και με τους δωρητές. Συνολικά, τα συμπεράσματα της έκθεσης ενδιάμεσης επανεξέτασης είναι ανάμεικτα όσον αφορά τη συνεκτικότητα. Σε ό,τι αφορά τη συνεκτικότητα εντός του πλαισίου των μηχανισμών, τα συμπεράσματα ήταν ικανοποιητικά. Υπήρχε κάποιος βαθμός συνέπειας μεταξύ των μηχανισμών, αλλά η πληθώρα προγραμμάτων οδηγούσε σε ορισμένες περιπτώσεις σε αλληλεπικάλυψη δράσεων, ιδίως στο πλαίσιο σύνθετης συνεργασίας με πιο προηγμένες αναπτυσσόμενες χώρες. Επιπλέον, η αλληλεπίδραση μεταξύ γεωγραφικών και θεματικών προσεγγίσεων οδήγησε, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε αντιφατικές απαντήσεις σε επίπεδο χώρας. Η αναπληροφόρηση από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ κατέδειξε ότι υπήρξαν δυσκολίες στη διαχείριση και αξιοποίηση της συμπληρωματικότητας και στη δημιουργία συνεργειών μεταξύ των μέσων. Συνολικά, επισημάνθηκε η αδυναμία της ΕΕ να αξιοποιήσει ευκαιρίες για συντονισμένες στρατηγικές σε μια δεδομένη χώρα/περιοχή.

Όσον αφορά τη συνέπεια με τα κράτη μέλη, η έκθεση έκρινε ότι υπήρχε δυνατότητα να ενισχυθεί περαιτέρω ο κοινός προγραμματισμός. Ωστόσο, αυτό θα απαιτούσε σε ορισμένες περιπτώσεις μεγαλύτερη δέσμευση τόσο από τις κυβερνήσεις των χωρών εταίρων όσο και από τα κράτη μέλη.

²⁸ Στην υφιστάμενη συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ, ο όρος «διαβάθμιση» σημαίνει ότι οι χώρες ανώτερου μεσαίου εισοδήματος δεν είναι πλέον επιλέξιμες για διμερή συνεργασία με την ΕΕ.

²⁹ Σημεία 91-93.

Η έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης επισημαίνει ότι εμφανίζονται θετικές τάσεις όσον αφορά την επίτευξη αποτελεσμάτων. Ωστόσο, παρατηρήθηκαν δυσκολίες όσον αφορά τη μέτρηση των επιτευγμάτων. Οι πληροφορίες σχετικά με τα συστήματα παρακολούθησης που αναφέρονται στους μηχανισμούς ήταν συχνά περιορισμένες. Τα δεδομένα ήταν ελλιπή (συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων αναφοράς) για να εκτιμηθεί κατά πόσον οι μηχανισμοί βρίσκονταν σε τροχιά επίτευξης ορισμένων από τους στόχους τους (ιδίως τους υψηλού επιπέδου), και δημιουργήθηκε επίσης η αντίληψη ότι πολλοί εξωτερικοί παράγοντες (π.χ. πολιτικές των χωρών εταίρων και άλλων δωρητών) επηρεάζουν την επίτευξη των στόχων.

Όσον αφορά την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων της ΕΕ, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος σε σχέση με τα υφιστάμενα μέσα στους τομείς της κλιματικής αλλαγής³⁰, ενώ πρέπει να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για την αντιμετώπιση άλλων σημαντικών περιβαλλοντικών προκλήσεων, όπως η απώλεια της βιοποικιλότητας και η εξάντληση των φυσικών πόρων. Η ενσωμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων και της χειραφέτησης των γυναικών, θεωρήθηκε στις περισσότερες περιπτώσεις «έργο σε εξέλιξη», με τις κυβερνήσεις των εταίρων να παρουσιάζουν ενίοτε έλλειψη ενδιαφέροντος, αν όχι αντίστασης, ως προς τα θέματα αυτά.

Ενώ διαπιστώθηκε ότι οι συνολικές οργανωτικές επιδόσεις ήταν αποτελεσματικές, ορισμένοι παράγοντες θεώρησαν ότι η εφαρμογή ορισμένων μέσων ήταν διοικητικά επαχθής.

Ως προς τη μόχλευση, το Εξωτερικό Επενδυτικό Σχέδιο κατόρθωσε να προσελκύσει σημαντικές ιδιωτικές επενδύσεις για βιώσιμες επιχειρηματικές προτάσεις που σχεδιάστηκαν με σκοπό να ανταποκριθούν στις ανάγκες βιώσιμης ανάπτυξης, με περιορισμένη κρατική χρηματοδότηση. Η εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη συμβάλλει στην αύξηση των επενδύσεων που απαιτούνται στις χώρες εταίρους, μεταξύ άλλων σε περιοχές και τομείς υψηλού κινδύνου, και η αρχή υπήρξε πολλά υποσχόμενη. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ETBA +) και η εγγύηση εξωτερικής δράσης θα πρέπει να εξακολουθήσουν να βασίζονται σε αυτή τη θετική εμπειρία.

• Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Κατά την κατάρτιση των εγγράφων αξιολόγησης στα οποία βασίστηκε η έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης, διεξήχθησαν τριών τύπων διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι αξιολογητές διεξήγαγαν περίπου χίλιες δομημένες ή ημιδομημένες συνεντεύξεις με υπαλλήλους της ΕΕ και εκπροσώπους των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των κρατών μελών και των χωρών-εταίρων. Διοργανώθηκαν επίσης αρκετά τεχνικά εργαστήρια προκειμένου να παρουσιαστούν και να συζητηθούν τα σχέδια αξιολογήσεων με συμμετέχοντες από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ομάδες εργασίας του Συμβουλίου, επιτροπές των κρατών μελών, καθώς και με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τοπικές αρχές. Το 2017 πραγματοποιήθηκε ανοικτή δημόσια διαβούλευση³¹. Σκοπός της διαβούλευσης ήταν να συγκεντρωθούν οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τις διαπιστώσεις που

³⁰ Για παράδειγμα, οι συνεισφορές για το κλίμα στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ αυξήθηκαν από 3,3 % το 2014 σε 23,3 % το 2016 και οι συνεισφορές για την κλιματική αλλαγή στο πλαίσιο του ΜΑΣ αυξήθηκαν από 17,7 % το 2014 σε 24,9 % το 2016. Πηγή: δείκτης 12β, πλαίσιο αποτελεσμάτων διεθνούς συνεργασίας και ανάπτυξης της ΕΕ, με στοιχεία από το σύστημα αναφοράς πιστωτή της ΕΑΒ-ΟΟΣΑ.

³¹ https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

προκύπτουν από τις αξιολογήσεις των μέσων, καθώς και σχετικά με τα μελλοντικά μέσα εξωτερικής χρηματοδότησης μετά το 2020³².

Τα κυριότερα μηνύματα βάσει των εισηγήσεων των ενδιαφερόμενων μερών που συμμετείχαν στις διαβουλεύσεις συνοψίζονται κατωτέρω.

Ευελιξία: Οι ενδιαφερόμενοι συμφώνησαν ότι οι νέοι μηχανισμοί χρηματοδότησης θα πρέπει να διαθέτουν μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά την ανταπόκριση σε απρόβλεπτες προκλήσεις και κρίσεις. Ειδικότερα, τόνισαν την ανάγκη να καταστεί ευκολότερη η μεταφορά πόρων μεταξύ περιφερειών και μεταξύ μηχανισμών παροχής βοήθειας. Επέμειναν ωστόσο ότι η αύξηση του βαθμού ευελιξίας δεν θα πρέπει να αποβεί εις βάρος της προβλεψιμότητας, της ανάληψης ευθύνης από την εκάστοτε χώρα και της εστίασης στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών στόχων. Για να εξασφαλιστεί η ευελιξία και η προβλεψιμότητα, ορισμένοι από τους συμμετέχοντες επισήμαναν την ανάγκη ύπαρξης επαρκών αποθεματικών.

Συνέπεια: Τα ενδιαφερόμενα μέρη έκριναν απαραίτητη την εξασφάλιση μεγαλύτερης συνέπειας μεταξύ των εσωτερικών και των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ καθώς και μεταξύ των ιδίων των εξωτερικών μηχανισμών. Ορισμένοι υπογράμμισαν την ανάγκη να ενισχυθεί η συμπληρωματικότητα και η συνέργεια μεταξύ γεωγραφικών και θεματικών μηχανισμών. Άλλοι υποστήριξαν ότι οι στόχοι της βιώσιμης ανάπτυξης προσφέρουν την καταλληλότερη βάση για την ενίσχυση της συνέπειας μεταξύ των εσωτερικών και των εξωτερικών πολιτικών της Ένωσης. Οι περισσότεροι πρότειναν να αναλάβει η ΕΕ ηγετικό ρόλο στη βελτίωση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ.

Ορισμένοι από εκείνους που απάντησαν επισήμαναν τον κίνδυνο αλληλεπικάλυψης στην περίπτωση που οι ίδιοι στόχοι πολιτικής χρηματοδοτούνται από περισσότερους του ενός μηχανισμούς. Κάποιοι ζήτησαν τη σαφή οριοθέτηση των μηχανισμών, ενώ υπογράμμισαν την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι τα γεωγραφικά και θεματικά προγράμματα επωφελούνται από διατομεακές συνέργειες και διασυνδέσεις.

Συμπληρωματικότητα: Σχετικά με τη διάρθρωση των μελλοντικών μηχανισμών, τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφώνησαν ότι ο συνδυασμός γεωγραφικών και θεματικών προγραμμάτων αποφέρει θετικά αποτελέσματα. Τόνισαν ότι η αξία των γεωγραφικά δομημένων μέσων έγκειται στην ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν τις ιδιαίτερες ανάγκες των χωρών εταίρων με τον κατάλληλο κάθε φορά τρόπο. Το γεγονός αυτό είναι πολύ σημαντικό, λόγω της πολυμορφίας των προκλήσεων και των αναγκών στις εν λόγω χώρες. Τα ενδιαφερόμενα μέρη εκτίμησαν επίσης πολύ τις συνολικές, στοχευμένες παρεμβάσεις τις οποίες προσφέρουν μέσα όπως το μέσο εταιρικής σχέσης και ο μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη.

Απλούστευση: Η ΕΕ ενθαρρύνθηκε ιδιαίτερα να απλοποιήσει περαιτέρω τη συνολική αρχιτεκτονική των μέσων. Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την απλούστευση των επαχθών διοικητικών και δημοσιονομικών διαδικασιών. Η κοινωνία των πολιτών και οι τοπικές αρχές τόνισαν ότι οι διαδικασίες και οι κανόνες που εφαρμόζονται επί του παρόντος έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην ικανότητά τους να συμμετέχουν περισσότερο στη συνεργασία για την ανάπτυξη.

Μόχλευση: Τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφώνησαν ότι τα καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αξιοποίηση της δημόσιας και ιδιωτικής

³² Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη δημόσια διαβούλευση βλ. https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

χρηματοδότησης της εξωτερικής βοήθειας της ΕΕ. Ενθαρρυντικά θεωρούνται τα θετικά πορίσματα σχετικά με τα αποτελέσματα μόχλευσης και τη χρηματοδοτική προσθετικότητα των εν λόγω μέσων στην πρόσφατη αξιολόγηση του συνδυασμού μέσων³³. Ωστόσο, οι απαντήσαντες από την κοινωνία των πολιτών εξέφρασαν την ανησυχία ότι οι προτεραιότητες του ιδιωτικού τομέα υπερισχύουν των στόχων για τη μείωση της φτώχειας σε χώρες εταίρους.

Η παρούσα πρόταση ανταποκρίνεται στις περισσότερες από τις ανησυχίες που εκφράστηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη.

- **Εξωτερική εμπειρογνώσια**

Η έκθεση ενδιάμεσης ανασκόπησης και τα συναφή έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής βασίστηκαν σε μεγάλο βαθμό σε μια σειρά ανεξάρτητων εκθέσεων αξιολόγησης που εκπονήθηκαν μεταξύ 2016 και 2017 (μία αξιολόγηση ανά μηχανισμό). Ταυτόχρονα, εκπονήθηκε επίσης ανεξάρτητη έκθεση σχετικά με το σύνολο των μέσων εξωτερικής δράσης που καλύπτονται από την έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης, η οποία αντλεί βασικά διδάγματα και μηνύματα από αυτά³⁴.

Πέρα από αυτές τις πρόσφατες εκθέσεις, η επισκόπηση από ομότιμους της Επιτροπής αναπτυξιακής βοήθειας του ΟΟΣΑ σχετικά με την αναπτυξιακή συνεργασία της ΕΕ το 2012³⁵ κατέληξε σε σειρά συστάσεων όσον αφορά την αρχιτεκτονική, τους κανόνες και τις διαδικασίες των εξωτερικών χρηματοπιστωτικών μέσων της ΕΕ. Για παράδειγμα, ο ΟΟΣΑ κάλεσε την ΕΕ να απλοποιήσει και να εκσυγχρονίσει περαιτέρω τη συνεργασία, μέσω της μείωσης του αριθμού των κονδυλίων του προϋπολογισμού, της ευθυγράμμισης των κανόνων του μηχανισμού αναπτυξιακής συνεργασίας και του ΕΤΑ, του εξορθολογισμού των διαδικασιών έγκρισης και της αυξανόμενης συνοχής μεταξύ των περιφερειακών και θεματικών προγραμμάτων. Ζητήθηκε από την ΕΕ πιο αποτελεσματική, έγκαιρη και ευέλικτη ανταπόκριση τόσο σε επίπεδο προγράμματος όσο και σε συνολικό επίπεδο όσον αφορά όλα τα μέσα. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία σε καταστάσεις αστάθειας και κρίσης, και στο σημείο αυτό ο ΟΟΣΑ διαπίστωσε ότι υπάρχει σημαντικό περιθώριο βελτίωσης.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Το 2018 η Επιτροπή πραγματοποίησε εκτίμηση αντικτύπου³⁶ που καλύπτει τον τομέα εξωτερικής δράσης «Ευρώπη στον κόσμο» βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 με επίκεντρο τις σημαντικές αλλαγές που προτάθηκαν για την εξωτερική δράση, μεταξύ των οποίων ο εξορθολογισμό διαφόρων μέσων σε ένα ενιαίο ευρύ μέσο και η ένταξη στον προϋπολογισμό της ΕΕ των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται σήμερα από το ΕΤΑ.

Η ανάλυση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα πλεονεκτήματα της μη συνέχισης της χρηματοδότησης των αναπτυξιακών δραστηριοτήτων μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ θα αντιστάθμιζαν τα μειονεκτήματα, εφόσον θα πληρούνταν ορισμένες προϋποθέσεις. Ειδικότερα:

³³ Βλ. https://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-blending_en

³⁴ Βλ. https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

³⁵ <http://www.oecd.org/dac/peer-reviews/europeanunion2012dacpeerreviewmainfindingsandrecommendations.htm>

³⁶ SWD (2018) 337.

- το ποσό που διατίθεται για την εξωτερική δράση δεν πρέπει να είναι μικρότερο από το άθροισμα του ΕΤΑ και των άλλων εξωτερικών χρηματοδοτικών μέσων που συνδυάζονται·
- η ευελιξία του ΕΤΑ θα πρέπει να μεταφερθεί στο μέτρο του δυνατού στον προϋπολογισμό της ΕΕ· και
- οι στρατιωτικές επιχειρήσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Μέσου στήριξης της ειρήνης στην Αφρική του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης θα πρέπει να συνεχιστούν μέσω ενός άλλου μηχανισμού εκτός προϋπολογισμού – του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη, ο οποίος αποτελεί αντικείμενο χωριστής πρότασης.

Η εκτίμηση επιπτώσεων κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι τα περισσότερα μέσα εκτός από εκείνα που έχουν πολύ συγκεκριμένο χαρακτήρα, όπως η ανθρωπιστική βοήθεια με την αρχή της ουδετερότητας την οποία πρεσβεύει, θα μπορούσαν να συγχωνευθούν σε ένα μέσο, συγκεκριμένα: ο κοινός εκτελεστικός κανονισμός, ο Μηχανισμός Αναπτυξιακής Συνεργασίας, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, η εντολή εξωτερικού δανεισμού της Τοπ, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας, το Ευρωπαϊκό Μέσο για τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το Ταμείο Εγγυήσεων, ο μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη και το μέσο εταιρικής σχέσης. Τα μέσα που θα πρέπει να παραμείνουν χωριστά είναι: ο Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας· η ανθρωπιστική βοήθεια, ο προϋπολογισμός της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, οι «Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας), ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης, το Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας της ΕΕ, η στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας, το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας και ο νέος Ευρωπαϊκός Μηχανισμός για την Ειρήνη.

Όπως υπογράμμισε η Επιτροπή³⁷ και υποστήριξαν οι εταίροι στις απόψεις που διατύπωσαν κατά τη διάρκεια της ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης, η υφιστάμενη αρχιτεκτονική των εξωτερικών χρηματοδοτικών μέσων είναι εξαιρετικά περίπλοκη. Ο εξορθολογισμός ορισμένων μηχανισμών με τη συγχώνευσή τους σ' έναν ευρύτερο μηχανισμό θα αποτελέσει ευκαιρία για τον εξορθολογισμό των συστημάτων διαχείρισης και εποπτείας τους και, επομένως, για τη μείωση του διοικητικού φόρτου για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η ύπαρξη ενός απλοποιημένου συστήματος εποπτείας θα επιτρέψει στους σχετικούς φορείς να έχουν μια καλύτερη, πιο ολοκληρωμένη εικόνα των εξωτερικών δαπανών της ΕΕ.

Ένας ευρύς μηχανισμός θα εξασφαλίσει μια περισσότερο ολοκληρωμένη -από γεωγραφική και θεματική άποψη- προσέγγιση και με τον τρόπο αυτό θα διευκολυνθεί η εφαρμογή των διαφόρων πολιτικών σε διαπεριφερειακό, πολυτομεακό και παγκόσμιο επίπεδο. Η ΕΕ θα μπορούσε να διευκολύνει τις συνεκτικές απαντήσεις και συνέργειες, εξαλείφοντας τον θεματικό και γεωγραφικό κατακερματισμό.

Οι αλληλοεπικαλύψεις θα εξαλειφθούν ιδίως εκείνες μεταξύ του ισχύοντος μηχανισμού εταιρικής σχέσης και του μηχανισμού αναπτυξιακής συνεργασίας, όσον αφορά την καινοτόμο συνεργασία με περισσότερο αναπτυγμένες αναπτυξιακά χώρες, και μεταξύ γεωγραφικών και

³⁷ Ειδικότερα στο «έγγραφο προβληματισμού σχετικά με το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ» (τον Ιούνιο 2017) και στην ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (τον Φεβρουάριο 2018).

θεματικών προγραμμάτων (ήτοι των γεωγραφικών προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και των θεματικών προγραμμάτων του μηχανισμού αναπτυξιακής συνεργασίας).

Στις 25 Απριλίου 2018, η εκτίμηση επιπτώσεων εξετάστηκε από την επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου και έλαβε θετική γνώμη με επιφυλάξεις³⁸, με την προϋπόθεση ότι η εκτίμηση θα πρέπει να προσαρμοστεί προκειμένου να ενσωματώσει τις συστάσεις του συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές. Ως εκ τούτου, η εκτίμηση αναθεωρήθηκε προκειμένου:

- να παρέχει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη δομή διακυβέρνησης του νέου μέσου, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων·
- να επεξηγεί περαιτέρω διάφορα ζητήματα χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένης της βασικής χρηματοδότησης, της οριοθέτησης μεταξύ των περιφερειών και των θεματικών πεδίων και της κλειδας συνεισφοράς των κρατών μελών στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης· και
- να τεκμηριώνει τον τρόπο με τον οποίο θα λειτουργούν τα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Η γνώμη της επιτροπής και οι συναφείς τροποποιήσεις που επήλθαν στην εκτίμηση επιπτώσεων περιγράφονται αναλυτικότερα στο παράρτημα 1 της εκτίμησης επιπτώσεων.

• **Απλούστευση**

Προτεραιότητα της Επιτροπής για το σύνολο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου είναι η απλούστευση του ρυθμιστικού της περιβάλλοντος.

Ο εξορθολογισμός ορισμένων μηχανισμών με την ενσωμάτωσή τους σ' έναν ευρύτερο μηχανισμό θα αποτελέσει ευκαιρία για τον εξορθολογισμό των συστημάτων διαχείρισης και εποπτείας και, επομένως, για τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και για τα κράτη μέλη. Αντί να εστιάζουν σε πολλαπλές διαδικασίες προγραμματισμού, οι συζητήσεις θα μπορούσαν να εστιάζουν περισσότερο στους πολιτικούς στόχους και τη συνεργασία με εξωτερικούς εταίρους. Επιπλέον, οι δράσεις που λαμβάνουν σωρευτική χρηματοδότηση από διαφορετικά ενωσιακά προγράμματα θα ελέγχονται μόνο μία φορά, ο δε έλεγχος θα καλύπτει το σύνολο των σχετικών προγραμμάτων και των αντίστοιχων εφαρμοστέων κανόνων τους.

Απλούστευση δεν σημαίνει ότι θα υπάρχει λιγότερος έλεγχος ή λογοδοσία. Η διοργανική ισορροπία θα διατηρηθεί πλήρως. Αντίθετα, οι δημοσιονομικές και ελεγκτικές εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα επεκταθούν με την ενσωμάτωση των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται σήμερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Όσον αφορά την ευθυγράμμιση των κανόνων, η ενσωμάτωση διατάξεων από τον κοινό εκτελεστικό κανονισμό θα εξασφαλίσει στον νέο μηχανισμό ένα συνεκτικό σύνολο αρχών σε όλες τις συνιστώσες του και θα καταστήσει ευκολότερη την κατανόηση για τους εταίρους και τους εκτελεστικούς φορείς.

• **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η ΕΕ βασίζεται στην ισχυρή δέσμευση για την προώθηση και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους

³⁸ [θα προστεθεί κείμενο]

δικαίου. Στηρίζει ενεργά τα εν λόγω δικαιώματα και τις εν λόγω αρχές εντός των συνόρων της, αλλά και στο πλαίσιο των σχέσεων με τρίτες χώρες.

Ο παρών κανονισμός αντικαθιστά το υφιστάμενο Ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου και στηρίζει τις παρεμβάσεις στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των θεμελιωδών ελευθεριών και της δημοκρατίας σε τρίτες χώρες. Η πρόταση έχει επίσης ως στόχο να στηρίζει την κοινωνία των πολιτών ως μια αποτελεσματική δύναμη για την πολιτική μεταρρύθμιση και την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Στην ανακοίνωσή της, της 2ας Μαΐου 2018³⁹, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε να διατεθεί ποσό ύψους 89 200 000 000 EUR (σε τρέχουσες τιμές) στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας για την περίοδο 2021-2027.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Συμβολή του προτεινόμενου κανονισμού στη δέσμευση της Ένωσης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής**

Στο πλαίσιο των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στη συμφωνία του Παρισιού, και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμβάλει στην ενσωμάτωση της δράσης για το κλίμα στις πολιτικές της Ένωσης. Η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής είναι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κόσμος, είναι δε επιτακτική η ανάγκη να αναληφθεί εθνική και διεθνής δράση παρέμβασης. Στο πλαίσιο αυτό, ο στόχος της Ένωσης είναι να διαθέτει τουλάχιστον το 25 % του προϋπολογισμού της για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Προκειμένου να συμβάλουν σε αυτόν τον στόχο, οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού αναμένεται να συνεισφέρουν το 25 % του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου του σε κλιματικούς στόχους.

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τακτικά τις δράσεις της και θα εξετάζει την πρόοδο που σημειώνεται ως προς την επίτευξη των αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016⁴⁰, όπου τα τρία θεσμικά όργανα επιβεβαίωσαν ότι οι αξιολογήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας και πολιτικής θα πρέπει να παρέχουν τη βάση για την εκτίμηση των επιπτώσεων των επιλογών για περαιτέρω δράση, η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση. Στις αξιολογήσεις θα εκτιμηθούν τα αποτελέσματα του προγράμματος επί τόπου με βάση δείκτες και με βάση ανάλυση που θα αξιολογήσει κατά πόσο το μέσο μπορεί να θεωρηθεί συναφές, αποτελεσματικό και αποδοτικό, καθώς και εάν προσφέρει αρκετή προστιθέμενη αξία για την Ένωση και είναι συνεκτικό με άλλες πολιτικές της. Οι αξιολογήσεις θα περιλαμβάνουν διδάγματα για τον εντοπισμό τυχόν προβλημάτων ή οποιασδήποτε δυνατότητας να βελτιωθούν οι δράσεις ή τα αποτελέσματά τους και να μεγιστοποιηθούν οι επιπτώσεις τους.

³⁹ COM (2018) 321 της 2.5.2018.

⁴⁰ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016 EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1-14.

Τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που συνοδεύονται από παρατηρήσεις θα κοινοποιηθούν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Η πρόοδος θα παρακολουθείται βάσει δεικτών εναρμονισμένων με τους στόχους της πρότασης. Από το 2022 και μετά, η Επιτροπή θα αποστέλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ετήσια έκθεση σχετικά με την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.

Οι αξιολογήσεις θα διεξάγονται εγκαίρως ώστε να τροφοδοτούν με στοιχεία τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Ο μηχανισμός γειτονίας, ανάπτυξης και διεθνούς συνεργασίας θα πρέπει να αξιολογείται εφόσον υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες διαθέσιμες για την επίδοσή του.

- **Γεωγραφικό πεδίο και συμμετοχή τρίτων χωρών**

Ο προτεινόμενος κανονισμός έχει παγκόσμια γεωγραφική εμβέλεια. Για τον λόγο αυτό, διάφοροι φορείς από τα κράτη μέλη και από χώρες εκτός της Ένωσης μπορεί να έχουν πρόσβαση στους πόρους του και/ή να γίνουν εταίροι για την υλοποίησή τους.

Όσον αφορά τους αποδέκτες των πόρων εκτός της Ένωσης, οντότητες από αναπτυσσόμενες χώρες και εδάφη, που είναι οι κύριοι δικαιούχοι του παρόντος κανονισμού, είναι επιλέξιμες για ενωσιακή χρηματοδότηση. Άλλες τρίτες χώρες μπορούν επίσης να είναι επιλέξιμες, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 24 της παρούσας πρότασης, οι οποίοι συνάδουν με τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης σχετικά με την αποτελεσματικότητα της βοήθειας, ιδίως με τη σύσταση του ΟΟΣΑ σχετικά με την αποδέσμευση⁴¹ και το φόρουμ υψηλού επιπέδου του Ναϊρόμπι το 2016. Το άρθρο 24 ορίζει ότι, κατά γενικό κανόνα, οι οντότητες τρίτων ανεπτυγμένων χωρών μπορούν να είναι αποδέκτες πόρων δυνάμει του παρόντος κανονισμού μόνο βάσει αμοιβαίας πρόσβασης στη δική τους αναπτυξιακή βοήθεια, που αναγνωρίζεται με απόφαση της Επιτροπής. Τα προγράμματα για τη σταθερότητα και την ειρήνη και για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, καθώς και οι δράσεις ταχείας αντίδρασης, είναι ανοικτά σε οντότητες από όλες τις χώρες, λόγω του συμφέροντος της Ένωσης να έχει την ευρύτερη δυνατή προσφορά λαμβανομένης υπόψη της παγκόσμιας εμβέλειας των δράσεων, των δυσχερών συνθηκών υπό τις οποίες παρέχεται η βοήθεια και της ανάγκης ανάληψης ταχείας δράσης. Οι διεθνείς οργανισμοί είναι επίσης επιλέξιμοι.

Όσον αφορά την επιλογή των εταίρων εκτός Ένωσης, η Επιτροπή μπορεί επίσης να αποφασίσει να συνεργαστεί με διεθνείς οργανισμούς, χώρες εταίρους ή οντότητες από άλλες τρίτες χώρες στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης για την υλοποίηση ειδικής δράσης, όταν αυτό είναι προς το συμφέρον της Ένωσης και των στόχων της δράσης αυτής, και με την επιφύλαξη των κανόνων και των όρων που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό. Η επιλογή αυτή απαιτεί την έκδοση απόφασης της Επιτροπής. Επιπλέον, τα κράτη μέλη και οι τρίτες χώρες μπορούν να συνεισφέρουν στην εγγύηση εξωτερικής δράσης και ως εκ τούτου οι οντότητές τους θα μπορούσαν να αποτελέσουν δυνητικά επιλέξιμους ομολόγους φορείς για την υλοποίησή της. Για τρίτες χώρες πέραν των συμβαλλόμενων μερών της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, οι εν λόγω συνεισφορές απαιτούν την προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής. Οι όροι της εν λόγω συνεισφοράς θα πρέπει να αποτυπώνονται σε συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής και της τρίτης χώρας.

⁴¹ Αναθεωρημένη σύσταση της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας σχετικά με την αποδέσμευση ΔΑΒ για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και για τις υπερχρεωμένες φτωχές χώρες, της 12ης Αυγούστου 2014 (DCD/DAC(2014)37/FINAL).

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

ΤΙΤΛΟΣ Ι: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Αντικείμενο -το άρθρο 1 ορίζει το μέσο που δημιουργείται από τον κανονισμό, το οποίο είναι ένα από τα προγράμματα της ΕΕ για εξωτερική δράση.

Ορισμοί -το άρθρο 2 περιλαμβάνει ορισμούς της βασικής ορολογίας που χρησιμοποιείται στον κανονισμό.

Στόχοι — Το άρθρο 3 ορίζει τον γενικό στόχο, που εφαρμόζεται σε όλους τους πυλώνες του μέσου, καθώς και τους ειδικούς στόχους.

Πεδίο εφαρμογής και δομή -το άρθρο 4 περιγράφει τις διάφορες συνιστώσες του μηχανισμού: γεωγραφικές, θεματικές και ταχείας ανταπόκρισης. Θεσπίζει το γεωγραφικό και υλικό πεδίο κάθε συνιστώσας και εξηγεί τη σχέση μεταξύ των συνιστωσών.

Το γεωγραφικό στοιχείο αποτελείται από γεωγραφικά προγράμματα για την ευρωπαϊκή γειτονιά, την υποσαχάρια Αφρική, την Ασία και τον Ειρηνικό και την Αμερική και την Καραϊβική. Οι χώρες της περιοχής γειτονίας απαριθμούνται στο παράρτημα Ι· ο κατάλογος χρησιμεύει ως βάση για τον καθορισμό των χωρών στις όμορες περιοχές. Άλλες χώρες εμπίπτουν στις τυπικές γεωγραφικές περιοχές. Το υλικό πεδίο εφαρμογής των γεωγραφικών προγραμμάτων, με τους τομείς συνεργασίας, περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙ.

Η θεματική συνιστώσα επικεντρώνεται στις παγκόσμιες προκλήσεις, ιδίως μέσω ειδικών θεματικών προγραμμάτων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τη σταθερότητα και την ειρήνη, και τις παγκόσμιες προκλήσεις, και καλύπτει θέματα όπως η υγεία, η εκπαίδευση και κατάρτιση, οι γυναίκες και τα παιδιά, η αξιοπρεπής εργασία και η κοινωνική προστασία, ο πολιτισμός, η μετανάστευση, το περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή, η βιώσιμη ενέργεια, η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, ο ιδιωτικός τομέας και οι τοπικές αρχές. Τα προγράμματα αυτά είναι συμπληρωματικά προς τα γεωγραφικά προγράμματα, με παγκόσμια κάλυψη. Το υλικό πεδίο εφαρμογής των θεματικών προγραμμάτων, ιδίως των τομέων παρέμβασης, περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙΙ.

Η συνιστώσα της ταχείας ανταπόκρισης προορίζεται για την ικανότητα γρήγορης ανταπόκρισης για τη διαχείριση κρίσεων, την πρόληψη συγκρούσεων και την οικοδόμηση της ειρήνης· την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη διασύνδεση ανθρωπιστικών και αναπτυξιακών δράσεων· και τις ανάγκες και προτεραιότητες εξωτερικής πολιτικής. Η συνιστώσα αυτή έχει επίσης παγκόσμια κάλυψη. Οι τομείς παρέμβασης καθορίζονται στο παράρτημα ΙV. Στο πλαίσιο αυτής της συνιστώσας, δεν απαιτείται προγραμματισμός· Η υλοποίηση λαμβάνει τη μορφή της άμεσης έγκρισης έκτακτων μέτρων βοήθειας, σχεδίων δράσεων και μεμονωμένων μέτρων.

Συνοχή, συνέπεια και συμπληρωματικότητα -το άρθρο 5 επεξηγεί τη σχέση μεταξύ του συγκεκριμένου μηχανισμού και άλλων μέσων στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης, μαζί με τους συνδέσμους του και τη συνέπειά του με εσωτερικά προγράμματα της ΕΕ.

Προϋπολογισμός -το άρθρο 6 αναφέρεται στο συνολικό κονδύλιο για τον μηχανισμό και παρουσιάζει τη λεπτομερή κατανομή ανά γεωγραφική περιοχή, θεματικά προγράμματα και δράση ταχείας ανταπόκρισης. Αναφέρεται επίσης στο «αποθεματικό αναδυόμενων

προκλήσεων και προτεραιοτήτων», το οποίο μπορεί να αυξήσει τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο.

Πλαίσιο πολιτικής - το άρθρο 7 αναφέρεται στη γενικό πλαίσιο πολιτικής για την εφαρμογή του μηχανισμού. Οι υφιστάμενες συμφωνίες, στρατηγικές, πορίσματα, ψηφίσματα και άλλα παρόμοια έγγραφα καθορίζουν την πολιτική πάνω στην οποία θα βασιστεί η εφαρμογή του μηχανισμού.

Γενικές αρχές -το άρθρο 8 απαριθμεί τις διάφορες αρχές που τυγχάνουν εφαρμογής σε ολόκληρο τον μηχανισμό, όπως η δημοκρατία, το κράτος δικαίου και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, η προσέγγιση με γνώμονα τα δικαιώματα, η συνεργασία, ο διάλογος, η αλληλεγγύη, η αποτελεσματικότητα της ανάπτυξης, η ενσωμάτωση των κλιματικών αλλαγών, η προστασία του περιβάλλοντος και η ισότητα των φύλων. Το άρθρο υπογραμμίζει, επίσης, την ανάγκη για συνεργασία με τα Κράτη Μέλη. Περιλαμβάνει την υποχρέωση για ενημέρωση και τακτικές ανταλλαγές με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι οποίες θα επέτρεπαν στην Επιτροπή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διεξάγουν συζητήσεις σε τακτική βάση σε σχέση με την πολιτική και την εφαρμογή του μηχανισμού.

Η ανάπτυξη ικανοτήτων των στρατιωτικών φορέων προς στήριξη της ανάπτυξης και της ασφάλειας για την ανάπτυξη

-το άρθρο 9 έχει ως στόχο να οριοθετήσει τις σχετικές με την ασφάλεια δραστηριότητες οι οποίες μπορεί να στηρίζονται μέσω του εν λόγω μηχανισμού από τις δραστηριότητες που δεν είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

ΤΙΤΛΟΣ II — ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ

Ο τίτλος II περιλαμβάνει τα κεφάλαια που αφορούν την εφαρμογή του μηχανισμού, η οποία συμπεριλαμβάνει και τον πολυετή προγραμματισμό.

Το Κεφάλαιο I - Προγραμματισμός (Άρθρα 10-15) καλύπτει τις διάφορες διατάξεις σχετικά με τον πολυετή προγραμματισμό, ιδίως τη γενική προσέγγιση, τις ειδικές αρχές για γεωγραφικά προγράμματα, το περιεχόμενο των εγγράφων προγραμματισμού τόσο για τα γεωγραφικά όσο και για τα θεματικά προγράμματα, καθώς και την διαδικασία έγκρισής τους. Το άρθρο 15 ορίζει τον τρόπο που λειτουργεί το αποθεματικό αναδυόμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων.

Το κεφάλαιο II - Ειδικές διατάξεις για τη Γειτονία (Άρθρα 16-18) περιέχει ειδικούς κανόνες για τον χώρο γειτονίας, ιδίως αναφορικά με τα κριτήρια κατανομής, την προσέγγιση βάσει επιδόσεων και τη διασυννοριακή συνεργασία.

Το Κεφάλαιο III - Σχέδια δράσης, μέτρα και μέθοδοι εφαρμογής (Άρθρα 19-25) περιέχει διατάξεις που συμπληρώνουν τον δημοσιονομικό κανονισμό, εξαιτίας του ιδιαίτερου χαρακτήρα της εξωτερικής δράσης. Το άρθρο 25 περιλαμβάνει διατάξεις αναγκαίες για την εισαγωγή των δυνατοτήτων ευελιξίας του ΕΤΑ.

Το κεφάλαιο IV - δημοσιονομικές εγγυήσεις του ΕΤΒΑ+ και χρηματοδοτική συνδρομή σε τρίτες χώρες (Άρθρα 26-30) συγκεντρώνει και αντικαθιστά τις υπάρχουσες διατάξεις για το Ευρωπαϊκό Ταμείο για την Βιώσιμη Ανάπτυξη, την εντολή εξωτερικού δανεισμού και το Ταμείο Εγγυήσεων για εξωτερικές δράσεις.

Το Κεφάλαιο V -Παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση (Άρθρα 31-32) περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τα πλαίσια δεικτών και αποτελεσμάτων που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των εξωτερικών δράσεων, και σχετικά με την ετήσια έκθεση, και την ενδιάμεση και την τελική έκθεση αξιολόγησης.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ο τίτλος ΙΙΙ (άρθρα 33-41) ακολουθεί σε μεγάλο βαθμό τις διατάξεις για τα προγράμματα εσωτερικής πολιτικής όσον αφορά θεσμικά θέματα, πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα, κατάργηση και έναρξη ισχύος. Περιλαμβάνονται παρέκκλιση όσον αφορά την προβολή, ρήτρα για την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και διατάξεις σχετικά με τη συμμετοχή χώρας ή εδάφους που δεν καλύπτονται από τον κανονισμό.

Το άρθρο 34 του παρόντος τίτλου καλύπτει την άσκηση της ανάθεσης εξουσιών όσον αφορά τον συντελεστή προβλέψεων (ανάθεση εξουσιών που προβλέπεται στο άρθρο 26 παράγραφος 3, τους τομείς συνεργασίας και παρέμβασης στο παράρτημα ΙΙ, στο παράρτημα ΙΙΙ και στο παράρτημα ΙV (ανάθεση εξουσιών που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 6, τους τομείς προτεραιότητας του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη + τις πράξεις και τη διακυβέρνησή τους στα παραρτήματα V και VI (ανάθεση εξουσιών που προβλέπεται στο άρθρο 27 παράγραφος 9, καθώς και τους δείκτες του παραρτήματος VII, και τη σύσταση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης (ανάθεση εξουσιών που προβλέπεται στο άρθρο 31 παράγραφος 9).

Άλλο θέμα ουσίας αφορά τη διαδικασία επιτροπής: το άρθρο 35 θεσπίζει την Επιτροπή «γειτονίας, ανάπτυξης και διεθνούς συνεργασίας», δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Η εν λόγω Επιτροπή είναι αρμόδια για την έκδοση γνώμης σχετικά με τα πολυετή έγγραφα προγραμματισμού και τα ετήσια προγράμματα εργασίας (σχέδια δράσης και μέτρα).

Η πρόταση έχει επτά παραρτήματα, ως ακολούθως:

- Παράρτημα Ι -Κατάλογος χωρών και εδαφών στη γεωγραφική περιοχή γειτονίας
- Παράρτημα ΙΙ -Τομείς συνεργασίας για τα γεωγραφικά προγράμματα
- Παράρτημα ΙΙΙ -Τομείς παρέμβασης για τα θεματικά προγράμματα
- Παράρτημα ΙV -Τομείς παρέμβασης για δράσεις ταχείας ανταπόκρισης
- Παράρτημα V -Τομείς προτεραιότητας για τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Βιώσιμης Ανάπτυξης +
- Παράρτημα VI -Διακυβέρνηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Βιώσιμης Ανάπτυξης +
- Παράρτημα VII -Κατάλογος βασικών δεικτών επίδοσης

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 209, 212 και 322 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁴²,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁴³,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου⁴⁴,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Γενικός στόχος του προγράμματος «Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας» (ο «μηχανισμός») θα πρέπει να είναι η προάσπιση και η προώθηση των αξιών και των συμφερόντων της Ένωσης σε παγκόσμιο επίπεδο, προκειμένου να επιδιωχθούν οι στόχοι και οι αρχές της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 5, και στα άρθρα 8 και 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ένωση μεριμνά για τη συνοχή μεταξύ των διαφόρων τομέων της εξωτερικής της δράσης και μεταξύ αυτών και των άλλων πολιτικών της, και εργάζεται για την επίτευξη υψηλού βαθμού συνεργασίας σε όλους τους τομείς των διεθνών σχέσεων. Το ευρύ φάσμα δράσεων που επιτρέπει ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο εν λόγω άρθρο της Συνθήκης.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 8 της Συνθήκης ΕΕ, η Ένωση αναπτύσσει προνομιακές σχέσεις με τις γειτονικές χώρες, με στόχο την εγκαθίδρυση χώρου ευημερίας και καλής γειτονίας, ο οποίος θεμελιώνεται στις αξίες της Ένωσης και χαρακτηρίζεται από στενές και ειρηνικές σχέσεις βασιζόμενες στη συνεργασία. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου αυτού.
- (4) Ο πρωταρχικός στόχος της αναπτυξιακής συνεργασίας πολιτικής της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 208 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

⁴² ΕΕ C , , σ .

⁴³ ΕΕ C , , σ .

⁴⁴ [θα προστεθεί κείμενο]

είναι η μείωση και, σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, η εξάλειψη της φτώχειας. Η πολιτική της Ένωσης για την αναπτυξιακή συνεργασία συμβάλλει επίσης στους στόχους της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, ιδίως για την προώθηση της βιώσιμης οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης των αναπτυσσομένων χωρών, με πρωταρχικό στόχο την εξάλειψη της φτώχειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- (5) Η Ένωση εξασφαλίζει τη συνοχή της αναπτυξιακής πολιτικής όπως απαιτείται από το άρθρο 208 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ένωση θα πρέπει να λάβει υπόψη τους στόχους της αναπτυξιακής συνεργασίας στις πολιτικές που ενδέχεται να επηρεάσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες, οι οποίες θα είναι καθοριστικό στοιχείο της στρατηγικής για την επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης που ορίζονται στο θεματολόγιο του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη («Θεματολόγιο 2030») το οποίο εγκρίθηκε από τον ΟΗΕ τον Σεπτέμβριο του 2015⁴⁵. Η διασφάλιση της συνοχής των πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, όπως ενσωματώθηκε στην ατζέντα 2030, απαιτεί να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις όλων των πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη σε όλα τα επίπεδα — σε εθνικό επίπεδο, εντός της Ένωσης, σε άλλες χώρες και σε παγκόσμιο επίπεδο.
- (6) Ο παρών μηχανισμός προβλέπει δράσεις προς υποστήριξη των εν λόγω στόχων και των πολιτικών εξωτερικής δράσης και βασίζεται στις δράσεις που είχαν προηγουμένως υποστηριχθεί στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 233/2014⁴⁶, εσωτερική συμφωνία του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ)⁴⁷ και εκτελεστικός κανονισμός⁴⁸, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 232/2014⁴⁹, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 230/2014⁵⁰, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 235/2014⁵¹, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 234/2014⁵², Κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 237/2014⁵³, Κανονισμός (ΕΕ)

⁴⁵ «Να αλλάξουμε τον κόσμο μας: Η Ατζέντα του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη» που εγκρίθηκε στη Σύνοδο Κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στις 25 Σεπτεμβρίου 2015 (A/RES/70/1).

⁴⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 233/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, περί μηχανισμού χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 44).

⁴⁷ Εσωτερική συμφωνία μεταξύ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου, για τη χρηματοδότηση της βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, για την περίοδο 2014-2020, σύμφωνα με τη συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ, καθώς και για τη χορήγηση χρηματοδοτικής ενίσχυσης στις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη για τις οποίες ισχύουν οι διατάξεις του τέταρτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L210 της 6.8.2013, σ. 1).

⁴⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/322 του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 2015, για την εφαρμογή του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΕ L 58 της 3.3.2015, σ. 1).

⁴⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 232/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 27.)

⁵⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 230/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη θέσπιση μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 1.)

⁵¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 235/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για την καθιέρωση χρηματοδοτικού μέσου για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα παγκοσμίως (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 85).

⁵² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 234/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Εταιρικής Σχέσης για τη συνεργασία με τρίτες χώρες (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 77).

⁵³ Κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 237/2014 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση μηχανισμού συνεργασίας στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 109).

αριθ. 236/2014⁵⁴. Απόφαση αριθ. 466/2014/EE· Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009⁵⁵ και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2017/1601⁵⁶.

- (7) Το παγκόσμιο πλαίσιο δράσης είναι η επιδίωξη μιας παγκόσμιας τάξης βασισμένης σε κανόνες, με την πολυμερή προσέγγιση ως βασική της αρχή και τα Ηνωμένα Έθνη στον πυρήνα της. Το θεματολόγιο του 2030, μαζί με τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή⁵⁷ και το πρόγραμμα δράσης της Αντίς Αμπέμπα⁵⁸ συνιστούν την απάντηση της διεθνούς κοινότητας στις παγκόσμιες προκλήσεις και τάσεις όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η ατζέντα του 2030, στον πυρήνα της οποίας βρίσκονται οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), είναι ένα πλαίσιο μετασχηματισμού για την εξάλειψη της φτώχειας και την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης σε παγκόσμιο επίπεδο. Είναι διεθνής στο πεδίο εφαρμογής της και παρέχει ένα ολοκληρωμένο κοινό πλαίσιο για δράση που εφαρμόζεται στην Ένωση, στα κράτη μέλη και στους εταίρους της. Εξισορροπεί τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης και αναγνωρίζει τις σημαντικές διασυνδέσεις μεταξύ στόχων και επιδιώξεων. Η ατζέντα του 2030 θέτει ως στόχο να μεριμνά για όλους τους ανθρώπους. Η υλοποίηση του θεματολογίου του 2030 θα συντονίζεται στενά μαζί με τις άλλες διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης. Οι δράσεις που αναλαμβάνονται από τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στις διασυνδέσεις μεταξύ των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης και στις ολοκληρωμένες δράσεις που μπορούν να δημιουργήσουν παράλληλα οφέλη και να ανταποκριθούν σε πολλαπλούς στόχους με σύνολο τρόπο.
- (8) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καθοδηγείται από τις πέντε προτεραιότητες που θεσπίζονται στη συνολική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας (η «συνολική στρατηγική»)⁵⁹, η οποία παρουσιάστηκε στις 19 Ιουνίου 2016 και η οποία εκπροσωπεί το όραμα της Ένωσης και το πλαίσιο για ενιαία και υπεύθυνη εξωτερική δέσμευση σε σύμπραξη με άλλους εταίρους, για την προαγωγή των αξιών και των συμφερόντων της. Η Ένωση θα πρέπει να ενισχύσει τις εταιρικές σχέσεις, να προωθήσει τον διάλογο πολιτικής και τις συλλογικές αποκρίσεις στις προκλήσεις παγκόσμιας κλίμακας. Η δράση της θα πρέπει να στηρίζει τα συμφέροντα και τις αξίες της Ένωσης σε όλες τις πτυχές της, μεταξύ των οποίων η διατήρηση της ειρήνης, η πρόληψη των συγκρούσεων, η ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, η καταπολέμηση των βαθύτερων αιτιών της παράτυπης μετανάστευσης και η συνδρομή σε πληθυσμούς, χώρες και περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, με τη στήριξη της εμπορικής πολιτικής, της οικονομικής διπλωματίας και της οικονομικής συνεργασίας, την προώθηση ψηφιακών λύσεων και τεχνολογιών

⁵⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 236/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τον καθορισμό κοινών κανόνων και διαδικασιών για την εφαρμογή των μηχανισμών χρηματοδότησης της εξωτερικής δράσης της Ένωσης (ΕΕ L 77 της 15.3.2014 σ. 95.)

⁵⁵ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2009, για την ίδρυση Ταμείου εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις (ΕΕ L 145 της 10.6.2009, σ. 10)

⁵⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ), της εγγύησης του ΕΤΒΑ και του Ταμείου Εγγυήσεων του ΕΤΒΑ.

⁵⁷ Υπογράφηκε στη Νέα Υόρκη στις 22 Απριλίου 2016.

⁵⁸ «Ατζέντα δράσης της Αντίς Αμπέμπα της τρίτης διεθνούς διάσκεψης για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης», η οποία εγκρίθηκε στις 16 Ιουνίου 2015 και υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 27 Ιουλίου 2015 (A/RES/69/313).

⁵⁹ «Κοινό όραμα, κοινές δράσεις: Μία ισχυρότερη Ευρώπη. Μια συνολική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας». Ιούνιος 2016.

και την προαγωγή της διεθνούς διάστασης των πολιτικών της Ένωσης. Για την προώθηση των συμφερόντων της, η Ένωση θα πρέπει να τηρεί και να προωθεί τις αρχές του σεβασμού των υψηλών κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων, του κράτους δικαίου, του διεθνούς δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

- (9) Η νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη («η κοινή αντίληψη»)⁶⁰, που υπογράφηκε στις 7 Ιουνίου 2017 παρέχει το πλαίσιο για μια κοινή προσέγγιση στην αναπτυξιακή συνεργασία από την Ένωση και τα κράτη μέλη της για την εφαρμογή του θεματολογίου του 2030 και του προγράμματος δράσης της Αντίς Αμπέμπα. Η εξάλειψη της φτώχειας, η αντιμετώπιση των διακρίσεων και των ανισοτήτων, η μέριμνα για όλους τους ανθρώπους και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτικής αναπτυξιακής συνεργασίας.
- (10) Προκειμένου να υλοποιηθεί το νέο διεθνές πλαίσιο που καθιερώνεται από την ατζέντα 2030, την παγκόσμια στρατηγική και τη συναίνεση, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να στοχεύει στην αύξηση της συνοχής και στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της εξωτερικής δράσης της Ένωσης με τη συγκέντρωση των προσπαθειών μέσω ενός βελτιωμένου μέσου για τη βελτίωση της εφαρμογής των διαφόρων πολιτικών εξωτερικής δράσης.
- (11) Σύμφωνα με τη συνολική στρατηγική και το πλαίσιο Sendai για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών (2015-2030) που εγκρίθηκε στις 18 Μαρτίου 2015⁶¹, θα πρέπει να αναγνωριστεί η ανάγκη μετάβασης από την αντιμετώπιση και συγκράτηση των κρίσεων προς μια περισσότερο διαρθρωτική, μακροπρόθεσμη προσέγγιση που αντιμετωπίζει αποτελεσματικότερα τις ευαίσθητες καταστάσεις, τις φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές και τις παρατεταμένες κρίσεις. Θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή και να υιοθετηθούν συλλογικές προσεγγίσεις όσον αφορά τη μείωση των κινδύνων, την πρόληψη, τον μετριασμό και την ετοιμότητα· και να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για να ενισχυθούν η ταχεία αντίδραση και η βιώσιμη ανάκαμψη. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει συνεπώς να συμβάλει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της σύνδεσης της ανθρωπιστικής βοήθειας και της αναπτυξιακής δράσης μέσω δράσεων ταχείας αντίδρασης.
- (12) Σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης για την αποτελεσματικότητα της ανάπτυξης, όπως εγκρίθηκε στο Μπουσάν το 2011 και ανανεώθηκε στο φόρουμ υψηλού επιπέδου του Ναϊρόμπι το 2016 και υπενθυμίζεται στη Συναίνεση, η αναπτυξιακή συνεργασία της Ένωσης θα πρέπει να εφαρμόσει τις αποτελεσματικές αρχές της ανάπτυξης, δηλαδή την κυριότητα των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων από τις αναπτυσσόμενες χώρες, εστίαση στα αποτελέσματα, συμπράξεις ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, καθώς και διαφάνεια και λογοδοσία.
- (13) Δυνάμει των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συνεισφέρει στην ενισχυμένη παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων με εστίαση στα αποτελέσματα, να καλύπτει τις αποδόσεις, τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο στις χώρες εταίρους που επωφελούνται από την εξωτερική χρηματοδοτική βοήθεια της Ένωσης. Ειδικότερα, όπως συμφωνήθηκε στην κοινή αντίληψη, οι δράσεις στο

⁶⁰ «Η νέα ευρωπαϊκή συναίνεση για την ανάπτυξη ‘Ο κόσμος μας, η αξιοπρέπειά μας, το μέλλον μας’», κοινή δήλωση από τη συνάντηση του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών στο πλαίσιο του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 8 Ιουνίου 2017.

⁶¹ «Πλαίσιο Sendai για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών», που εκδόθηκε στις 18 Μαρτίου 2015 και εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 3 Ιουνίου 2015 (A/RES/69/283).

πλαίσιο του παρόντος κανονισμού αναμένεται να συνεισφέρουν το 20 % της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας που χρηματοδοτείται βάσει του παρόντος κανονισμού στους τομείς της κοινωνικής ένταξης και της ανθρώπινης ανάπτυξης, καθώς και στους τομείς της ισότητας των φύλων και της χειραφέτησης των γυναικών.

- (14) Όποτε είναι εφικτό και ενδεδειγμένο, τα αποτελέσματα της εξωτερικής δράσης της Ένωσης θα πρέπει να ελέγχονται και να αξιολογούνται με βάση προκαθορισμένους, διαφανείς, ειδικούς ανά χώρα και μετρήσιμους δείκτες, προσαρμοσμένους στις ιδιαιτερότητες και τους στόχους του μηχανισμού και κατά προτίμηση με βάση το πλαίσιο αποτελεσμάτων της χώρας εταίρου.
- (15) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμβάλει στον συλλογικό στόχο της Ένωσης για την παροχή 0,7% του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος ως επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια εντός του χρονικού πλαισίου του θεματολογίου 2030. Στο πλαίσιο αυτό, τουλάχιστον το 92% της χρηματοδότησης βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συμβάλλει στις δράσεις που έχουν σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να πληρούν τα κριτήρια για την επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια, όπως ορίζονται από την Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του Οργανισμού Οικονομική Συνεργασίας και Ανάπτυξης.
- (16) Για να εξασφαλιστεί η παροχή πόρων εκεί όπου υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη, ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες («ΛΑΧ») και στις χώρες που βρίσκονται σε κατάσταση αστάθειας και σύγκρουσης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμβάλει στον συλλογικό στόχο της επίτευξης του 0,20 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος της Ένωσης προς τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες εντός του χρονικού πλαισίου του θεματολογίου του 2030.
- (17) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την ανάγκη επικέντρωσης σε στρατηγικές προτεραιότητες, τόσο από γεωγραφική άποψη – Ευρωπαϊκή Γειτονία και Αφρική, καθώς και χώρες που είναι ευάλωτες και έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη, όσο και θεματική – ασφάλεια, μετανάστευση, κλιματική αλλαγή και ανθρώπινα δικαιώματα.
- (18) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να στηρίζει την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας, όπως αναθεωρήθηκε το 2015, και την εφαρμογή των πλαισίων περιφερειακής συνεργασίας, όπως η διασυνοριακή συνεργασία και οι εξωτερικές πτυχές των σχετικών μακροοικονομικών-περιφερειακών στρατηγικών και πολιτικών και των στρατηγικών και πολιτικών για τις θαλάσσιες λεκάνες της θάλασσας. Οι εν λόγω πρωτοβουλίες προσφέρουν πολιτικά πλαίσια για την εμβάθυνση των σχέσεων με τις χώρες εταίρους και μεταξύ τους, με βάση τις αρχές της αμοιβαίας λογοδοσίας, της συνιδιοκτησίας και της ευθύνης.
- (19) Η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, όπως αναθεωρήθηκε το 2015⁶², στοχεύει στη σταθεροποίηση των γειτονικών χωρών και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, ιδίως μέσω της τόνωσης της οικονομικής ανάπτυξης, ως κύριες πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της, η αναθεωρημένη ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας επικεντρώνεται σε τέσσερις τομείς προτεραιότητας: τη χρηστή διακυβέρνηση, τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα, με ιδιαίτερη έμφαση στην περαιτέρω συμμετοχή στην κοινωνία των πολιτών· την οικονομική ανάπτυξη· την ασφάλεια· τη μετανάστευση και την κινητικότητα,

⁶² Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Επανεξέταση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας», 18 Νοεμβρίου 2015.

συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και της αναγκαστικής μετατόπισης. Η διαφοροποίηση και η ενισχυμένη αμοιβαία κυριότητα αποτελούν το σήμα κατατεθέν της Ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας, αναγνωρίζοντας διαφορετικά επίπεδα δέσμευσης, και αντικατοπτρίζουν τα συμφέροντα κάθε χώρας όσον αφορά τη φύση και το επίκεντρο της εταιρικής σχέσης της με την Ένωση.

- (20) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να στηρίζει την εφαρμογή μιας εκσυγχρονισμένης συμφωνίας σύνδεσης με τις χώρες της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και να επιτρέψει στην ΕΕ και στους εταίρους της ΑΚΕ να αναπτύξουν περαιτέρω ισχυρές συμμαχίες σε κρίσιμες παγκόσμιες προκλήσεις. Ειδικότερα, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να στηρίζει τη συνέχιση της καθιερωμένης συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και της Αφρικανικής Ένωσης σύμφωνα με την κοινή στρατηγική Αφρικής-ΕΕ και να βασιστεί στη μελλοντική συμφωνία ΕΕ-ΑΚΕ μετά το 2020, μεταξύ άλλων μέσω μιας προσέγγισης σε κλίμακα ηπείρου προς την Αφρική.
- (21) Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώκει την αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων πόρων προκειμένου να βελτιστοποιήσει τον αντίκτυπο της εξωτερικής δράσης της. Τούτο θα πρέπει να επιτευχθεί μέσω της συνοχής και της συμπληρωματικότητας μεταξύ των μέσων εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης, ιδίως του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας III⁶³, του Μέσου Ανθρωπιστικής Βοήθειας⁶⁴, της απόφασης για τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη⁶⁵, του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού στον τομέα της Πυρηνικής Ασφάλειας που συμπληρώνει τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας βάσει της Συνθήκης Ευρατόμ⁶⁶, της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και του άρτι προταθέντος Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη⁶⁷ ο οποίος χρηματοδοτείται εκτός του προϋπολογισμού της Ένωσης, καθώς και μέσω της δημιουργίας συνεργειών με άλλες πολιτικές και προγράμματα της Ένωσης. Τούτο περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, συνεκτικότητα και συμπληρωματικότητα με τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή. Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των συνδυασμένων παρεμβάσεων για την επίτευξη κοινού στόχου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέπει τον συνδυασμό της χρηματοδότησης με άλλα προγράμματα της Ένωσης, εφόσον οι συνεισφορές δεν καλύπτουν τα ίδια έξοδα.

⁶³ COM (2018) 465 final Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ)

⁶⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/96 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 1996, σχετικά με την ανθρωπιστική βοήθεια (ΕΕ L 163 της 2.7.1996, σ. 1).

⁶⁵ COM(2018) 461 final Απόφαση για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου («απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ»).

⁶⁶ COM(2018) 462 final Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Μηχανισμού στον τομέα της Πυρηνικής Ασφάλειας που συμπληρώνει τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας βάσει της Συνθήκης Ευρατόμ.

⁶⁷ C(2018) 3800 final Πρόταση της Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας προς το Συμβούλιο για την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη.

- (22) Η χρηματοδότηση από τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση δράσεων στο πλαίσιο της διεθνούς διάστασης του Erasmus, σύμφωνα με τον κανονισμό για το Erasmus⁶⁸.
- (23) Η κύρια προσέγγιση για τις δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να είναι μέσω γεωγραφικών προγραμμάτων, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της βοήθειας της Ένωσης και να έλθει η δράση της Ένωσης εγγύτερα στις χώρες εταίρους και τους πληθυσμούς. Αυτή η γενική προσέγγιση θα πρέπει να συμπληρώνεται από θεματικά προγράμματα και από δράσεις ταχείας αντίδρασης, όπου αυτό είναι σκόπιμο.
- (24) Σύμφωνα με τη Συναίνεση, η Ένωση και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να ενισχύσουν τον κοινό προγραμματισμό για την αύξηση του συλλογικού αντικτύπου τους, και να ενώσουν τους πόρους και τις δυνατότητές τους. Ο κοινός προγραμματισμός θα πρέπει να βασίζεται στη δέσμευση, την οικειοποίηση και την ανάληψη ίδιας ευθύνης των χωρών εταίρων. Η Ένωση και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να επιδιώξουν την υποστήριξη των χωρών εταίρων μέσω της κοινής υλοποίησης, όποτε ενδείκνυται.
- (25) Ενώ η δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και η ισότητα των φύλων και η χειραφέτηση των γυναικών, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη καθ' όλη την περίοδο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, η συνδρομή που παρέχει η Ένωση στο πλαίσιο των θεματικών προγραμμάτων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, καθώς και για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών θα πρέπει να έχει ειδικό συμπληρωματικό και προσθετικό ρόλο λόγω του παγκόσμιου χαρακτήρα της και της ανεξαρτησίας της δράσης της, η οποία δεν συνδέεται με τη συναίνεση των κυβερνήσεων και των δημόσιων αρχών των ενδιαφερόμενων τρίτων χωρών.
- (26) Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών θα πρέπει να περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα φορέων με διαφορετικούς ρόλους και εντολές μεταξύ των οποίων όλες οι μη κρατικές, μη κερδοσκοπικές, μη κομματικές και μη βίαιες δομές, μέσω των οποίων οι πολίτες οργανώνονται για να επιδιώξουν κοινούς στόχους και ιδανικά, πολιτικά, πολιτιστικά, κοινωνικά ή οικονομικά. Πρόκειται για οργανώσεις που λειτουργούν σε τοπικό, εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, αφορούν τις πόλεις και την ύπαιθρο, είναι επίσημες και ανεπίσημες.
- (27) Ο παρών κανονισμός προβλέπει χρηματοδοτικό κονδύλιο το οποίο αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση⁶⁹, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.
- (28) Ο παρών κανονισμός, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, θα πρέπει να συμβάλει, αφενός, στην ενσωμάτωση της δράσης για το κλίμα στις πολιτικές της Ένωσης και, αφετέρου, στην επίτευξη του γενικού στόχου διάθεσης του 25% των δαπανών του προϋπολογισμού της Ένωσης για τη στήριξη των κλιματικών

⁶⁸ COM (2018) 367 final Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013

⁶⁹ ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1.

στόχων. Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού αναμένεται να συνεισφέρουν το 25% του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου του στους κλιματικούς στόχους. Οι σχετικές δράσεις θα προσδιοριστούν κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, και η συνολική συνεισφορά στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να αποτελεί μέρος των σχετικών διαδικασιών αξιολόγησης και επανεξέτασης.

- (29) Είναι σημαντικό να ενισχυθεί περαιτέρω η συνεργασία με τις χώρες εταίρους σχετικά με τη μετανάστευση, να αξιοποιηθούν τα οφέλη της ορθά διαχειριζόμενης και νόμιμης μετανάστευσης και να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η παράτυπη μετανάστευση. Η εν λόγω συνεργασία θα πρέπει να συμβάλει στην εξασφάλιση πρόσβασης σε διεθνή προστασία, στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης, στη βελτίωση της διαχείρισης των συνόρων και τη συνέχιση των προσπαθειών για την καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης, της εμπορίας ανθρώπων και της λαθραίας διακίνησης μεταναστών και στην καταβολή προσπαθειών για την επιστροφή, την επανεισδοχή και την επανένταξη, κατά περίπτωση, με βάση την αμοιβαία λογοδοσία και τον πλήρη σεβασμό των ανθρωπιστικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ως εκ τούτου, η αποτελεσματική συνεργασία των τρίτων χωρών με την Ένωση στον τομέα αυτόν θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο των γενικών αρχών του παρόντος κανονισμού. Είναι σημαντικό να υπάρχει μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ της μεταναστευτικής πολιτικής και της πολιτικής αναπτυξιακής συνεργασίας προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η αναπτυξιακή βοήθεια στηρίζει τις χώρες εταίρους στην αποτελεσματικότερη διαχείριση της μετανάστευσης. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμβάλει σε μια συντονισμένη, ολιστική και διαρθρωμένη προσέγγιση της μετανάστευσης, μεγιστοποιώντας τις συνέργειες και εφαρμόζοντας την αναγκαία μόχλευση.
- (30) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέπει στην Ένωση να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις, τις ανάγκες και τις ευκαιρίες που αφορούν τη μετανάστευση, σε συμπληρωματικότητα με τη μεταναστευτική πολιτική της Ένωσης. Για να συμβάλει στον σκοπό αυτό, και με την επιφύλαξη απρόβλεπτων καταστάσεων, το 10% του χρηματοδοτικού του κονδυλίου αναμένεται να διατεθεί για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και της αναγκαστικής μετατόπισης και για τη στήριξη της διαχείρισης της μετανάστευσης και της διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των προσφύγων και των δικαιωμάτων των μεταναστών στο πλαίσιο των στόχων του παρόντος κανονισμού.
- (31) Οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι κανόνες αυτοί θεσπίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και προσδιορίζουν ειδικότερα τη διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού, μέσω επιχορηγήσεων, δημοσίων συμβάσεων, βραβείων, έμμεσης εκτέλεσης, χρηματοδοτικής συνδρομής, δημοσιονομικής στήριξης, καταπιστευματικών ταμείων, χρηματοδοτικών μέσων και εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό, και προβλέπουν τη διενέργεια ελέγχων σχετικά με την ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων. Οι κανόνες που εγκρίνονται βάσει του άρθρου 322 της ΣΛΕΕ αφορούν επίσης την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση γενικευμένων ελλείψεων όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες, δεδομένου ότι ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την αποτελεσματική ενωσιακή χρηματοδότηση.

- (32) Οι τύποι χρηματοδότησης και οι μέθοδοι υλοποίησης δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να επιλέγονται με βάση την ικανότητά τους να συμβάλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων των δράσεων και να αποφέρουν αποτελέσματα, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, του κόστους των ελέγχων, της διοικητικής επιβάρυνσης και του αναμενόμενου κινδύνου μη συμμόρφωσης. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εξετάζεται το ενδεχόμενο χρήσης εφάπαξ ποσών, κατ' αποκοπή συντελεστών και μοναδιαίων δαπανών, καθώς και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 125 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (33) Το νέο Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη Plus («ΕΤΒΑ+»), βασιζόμενο στον επιτυχημένο προκάτοχό του, το ΕΤΒΑ⁷⁰, θα πρέπει να συνιστά μια ολοκληρωμένη χρηματοδοτική δέσμη προμήθειας χρηματοδοτικής ικανότητας με τη μορφή επιχορηγήσεων, δημοσιονομικών εγγυήσεων και χρηματοδοτικών μέσων παγκοσμίως. Το ΕΤΒΑ+ θα πρέπει να στηρίζει το εξωτερικό επενδυτικό σχέδιο και να συνδυάζει δραστηριότητες μεικτής χρηματοδότησης και δημοσιονομικές εγγυήσεις που καλύπτονται από την εγγύηση εξωτερικής δράσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτουν κρατικούς κινδύνους που συνδέονται με δραστηριότητες δανεισμού, οι οποίες προγενέστερα πραγματοποιούνταν στο πλαίσιο της εντολής εξωτερικού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Δεδομένου του ρόλου της δυνάμει των Συνθηκών και της εμπειρίας της κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών στην υποστήριξη των ενωσιακών πολιτικών, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θα πρέπει να παραμείνει ο φυσικός εταίρος για την Επιτροπή για την εφαρμογή των δραστηριοτήτων της στο πλαίσιο της δέσμευσης εξωτερικής δράσης.
- (34) Σκοπός του ΕΤΒΑ+ θα πρέπει να είναι η στήριξη των επενδύσεων ως μέσου συμβολής στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης με την προαγωγή της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και την προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ανθεκτικότητας στις χώρες εταίρους, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εξάλειψη της φτώχειας, τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, τη δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας, τις οικονομικές ευκαιρίες, τις δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα, τους κοινωνικοοικονομικούς τομείς και τις πολύ μικρές και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων κοινωνικοοικονομικών βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης, σύμφωνα με τα σχετικά ενδεικτικά έγγραφα προγραμματισμού. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις χώρες οι οποίες διαπιστώνεται ότι πλήττονται από αστάθεια ή συγκρούσεις, στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και στις υπερχρεωμένες φτωχές χώρες.
- (35) Το ΕΤΒΑ+ θα πρέπει να συμβάλλει στη μεγιστοποίηση της προσθετικότητας, στην αντιμετώπιση των ανεπαρειών της αγοράς και των μη ικανοποιητικών επενδυτικών συνθηκών, στη δημιουργία καινοτόμων προϊόντων και στην κινητοποίηση κεφαλαίων («crowd-in») του ιδιωτικού τομέα. Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη συνεργασία της Ένωσης με τις χώρες εταίρους μέσω του ΕΤΒΑ + θα πρέπει να είναι μετρήσιμη και να έχει συμπληρωματικά αποτελέσματα στον τομέα της ανάπτυξης, χωρίς να στρεβλώνει την αγορά, και θα πρέπει να είναι οικονομικά αποδοτική, με βάση την αμοιβαία λογοδοσία και τον επιμερισμό του κινδύνου και του κόστους. Επιπλέον, το ΕΤΒΑ+ θα πρέπει να λειτουργεί ως «μονοαπευθυντική θυρίδα» που θα δέχεται χρηματοδοτικές προτάσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και δημόσιους ή ιδιώτες

⁷⁰

Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ), της εγγύησης του ΕΤΒΑ και του Ταμείου Εγγυήσεων του ΕΤΒΑ.

επενδυτές, και θα παρέχει ευρύ φάσμα οικονομικής στήριξης προς τις επιλέξιμες επενδύσεις.

- (36) Η εγγύηση εξωτερικής δράσης θα πρέπει να θεσπιστεί στη βάση της υφιστάμενης εγγύησης ETBA και του Ταμείου Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις. Η εγγύηση εξωτερικής δράσης θα πρέπει να στηρίζει τις δραστηριότητες του ETBA+ που καλύπτονται από τις δημοσιονομικές εγγυήσεις, την μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και τα δάνεια προς τρίτες χώρες βάσει της απόφασης 77/270/Ευρατόμ του Συμβουλίου⁷¹. Οι πράξεις αυτές θα πρέπει να στηρίζονται από πιστώσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, καθώς και πιστώσεις στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ..../... (ΜΠΒ III) και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ..../... (Ευρωπαϊκός Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια- EINS), που θα πρέπει επίσης να καλύπτουν τις προβλέψεις και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από δάνεια μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής και δάνεια προς τις τρίτες χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού EINS, αντίστοιχα. Όταν χρηματοδοτούνται δραστηριότητες μέσω του ETBA+, θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στη χρηματοδότηση έργων που έχουν σημαντικό αντίκτυπο στη δημιουργία θέσεων εργασίας, και των οποίων ο λόγος κόστους-οφέλους συμβάλλει στη βιωσιμότητα της επένδυσης. Οι δραστηριότητες που υποστηρίζονται από την εγγύηση εξωτερικής δράσης θα πρέπει να συνοδεύονται από μια ενδελεχή εκ των προτέρων εκτίμηση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών πτυχών, όπως ενδείκνυται και σύμφωνα με τις απαιτήσεις καλύτερης ρύθμισης. Η εγγύηση εξωτερικής δράσης θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί προκειμένου να παρασχεθούν οι ουσιώδεις δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες παραμένουν ευθύνη της κυβέρνησης.
- (37) Για να προβλεφθεί η ευελιξία, να αυξηθεί η ελκυστικότητα του ιδιωτικού τομέα και να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των επενδύσεων, θα πρέπει να παρασχεθεί παρέκκλιση όσον αφορά τους επιλέξιμους ομόλογους φορείς από τους κανόνες που αφορούν τις μεθόδους εφαρμογής του ενωσιακού προϋπολογισμού, όπως ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό. Οι εν λόγω επιλέξιμοι ομόλογοι φορείς θα μπορούσαν επίσης να είναι φορείς οι οποίοι δεν είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή μιας σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και θα μπορούσαν επίσης να είναι φορείς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο μιας χώρας εταίρου.
- (38) Προκειμένου να αυξηθεί ο αντίκτυπος της εγγύησης εξωτερικής δράσης, τα κράτη μέλη και τα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν συνεισφορές με τη μορφή μετρητών ή εγγύησης. Η εισφορά υπό μορφή εγγύησης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 50% του ποσού των πράξεων που εγγυάται η Ένωση. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από την παρούσα εγγύηση δεν θα πρέπει να παρασχεθούν και το αποθεματικό ρευστότητας θα πρέπει να παρέχεται από το κοινό ταμείο προβλέψεων.
- (39) Οι εξωτερικές δράσεις υλοποιούνται συχνά σε ένα εξαιρετικά ευμετάβλητο περιβάλλον που απαιτεί συνεχή και ταχεία προσαρμογή στις εξελισσόμενες ανάγκες των εταίρων της Ένωσης και στις παγκόσμιες προκλήσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και τη χρηστή διακυβέρνηση, την ασφάλεια και τη σταθερότητα, την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον, τους ωκεανούς, και τη

⁷¹ Απόφαση 77/270/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 29ης Μαρτίου 1977, περί εξουσιοδότησεως της Επιτροπής να συνάπτει δάνεια Ευρατόμ με σκοπό τη συμμετοχή στη χρηματοδότηση των πυρηνικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 88 της 6.4.1977, σ. 9).

μεταναστευτική κρίση και τις βαθύτερες αιτίες της. Η συμφιλίωση της αρχής της προβλεψιμότητας με την ανάγκη ταχείας αντίδρασης στις νέες ανάγκες σημαίνει συνεπώς την προσαρμογή της δημοσιονομικής εφαρμογής των προγραμμάτων. Για να αυξηθεί η ικανότητα της ΕΕ να ανταποκρίνεται σε απρόβλεπτες ανάγκες, με βάση την επιτυχή εμπειρία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ), ένα ποσό θα πρέπει να αφηθεί αδιάθετο ως αναδυόμενες προκλήσεις και να αποτελέσει αποθεματικό προτεραιοτήτων. Θα πρέπει να κινητοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό.

- (40) Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός σεβόμενος την αρχή της ετήσιας κατάρτισης του προϋπολογισμού της Ένωσης, θα πρέπει να διατηρεί την ευελιξία που επιτρέπεται ήδη από τον δημοσιονομικό κανονισμό για άλλες πολιτικές, κυρίως τις μεταφορές και τις αλλαγές στη δέσμευση ήδη αναληφθέντων κεφαλαίων, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποδοτική χρήση των πόρων της ΕΕ τόσο για τους πολίτες της ΕΕ όσο και για τις χώρες εταίρους, μεγιστοποιώντας έτσι τους πόρους της ΕΕ που είναι διαθέσιμοι για τις παρεμβάσεις εξωτερικής δράσης της Ένωσης.
- (41) Σύμφωνα με το άρθρο 83 της απόφασης .../...(ΥΧΕ), του Συμβουλίου .../..., τα πρόσωπα και οι οντότητες που είναι εγκατεστημένα σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση δυνάμει του παρόντος κανονισμού, με την επιφύλαξη των κανόνων και των στόχων του, καθώς και των ενδεχόμενων ρυθμίσεων που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η υπερπόντια χώρα ή έδαφος. Επιπλέον, θα πρέπει να ενθαρρύνεται η συνεργασία σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος μεταξύ των χωρών εταίρων και των υπερπόντιων χωρών και εδαφών, καθώς και των εξόχως απόκεντρων περιοχών της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (42) Προκειμένου να ενισχυθεί η κυριότητα των χωρών εταίρων επί των αναπτυξιακών διαδικασιών τους και η βιωσιμότητα της εξωτερικής βοήθειας, η Ένωση θα πρέπει, κατά περίπτωση, να ευνοεί τη χρήση των ίδιων φορέων των χωρών εταίρων και την αξιοποίηση των συστημάτων και των διαδικασιών των χωρών εταίρων για όλες τις πτυχές του κύκλου του προγράμματος συνεργασίας.
- (43) Τα ετήσια και πολυετή σχέδια δράσης και τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 19 συνιστούν προγράμματα εργασίας στο πλαίσιο του δημοσιονομικού κανονισμού. Τα ετήσια ή πολυετή προγράμματα δράσης συνίστανται σε μία σειρά μέτρων που συγκεντρώνονται σε ένα ενιαίο έγγραφο.
- (44) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷², τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου⁷³, τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁷⁴ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου⁷⁵, τα

⁷² Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάρτιση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ.1)

⁷³ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

⁷⁴ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των

οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αποτελεσματικών και αναλογικών μέτρων, μεταξύ των οποίων η πρόληψη, ο εντοπισμός, η διόρθωση και η διερεύνηση των παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων απάτης, της ανάκτησης απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, κατά περίπτωση, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, βάσει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διεξάγει διοικητικές έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, για τη διαπίστωση φαινομένων απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης ενέργειας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε υποθέσεις απάτης και παράνομων δραστηριοτήτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371⁷⁶ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που λαμβάνει κονδύλια της Ένωσης πρέπει να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση στην Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ), και να διασφαλίζει ότι τυχόν τρίτα μέρη που συμμετέχουν στην εκτέλεση των κονδυλίων της Ένωσης παρέχουν ισοδύναμα δικαιώματα· για τον λόγο αυτόν, οι συμφωνίες με τρίτες χώρες και εδάφη, και με διεθνείς οργανισμούς, καθώς και κάθε σύμβαση ή συμφωνία επιχορήγησης που απορρέει από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να περιέχουν διατάξεις οι οποίες εξουσιοδοτούν ρητώς την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διενεργούν τέτοιους λογιστικούς ελέγχους, επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, και διασφαλίζουν ότι τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

- (45) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011⁷⁷ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- (46) Προκειμένου να συμπληρωθούν ή να τροποποιηθούν ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τους συντελεστές προβλέψεων που καθορίζονται στο άρθρο 26 παράγραφος 3, τους τομείς συνεργασίας και παρέμβασης που απαριθμούνται στα παραρτήματα II, III και IV, τους τομείς προτεραιότητας των δραστηριοτήτων του

οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2)

⁷⁵ ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ.1

⁷⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ 198 της 28.7.2017, σ. 29)

⁷⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

ΕΤΒΑ+ που απαριθμούνται στο παράρτημα V, τη διακυβέρνηση του ΕΤΒΑ+ στο παράρτημα VI, να αναθεωρεί ή να συμπληρώνει τους δείκτες του παραρτήματος VII, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, και να συμπληρώνει τον παρόντα μηχανισμό με διατάξεις σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης.

- (47) Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της Διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016⁷⁸, το πρόγραμμα αυτό πρέπει να αξιολογείται βάσει των πληροφοριών που συλλέγονται μέσω ειδικών απαιτήσεων παρακολούθησης, και να αποφεύγεται η υπερβολική ρύθμιση και ο διοικητικός φόρτος, ιδίως για τα κράτη μέλη. Οι απαιτήσεις αυτές, όπου ενδείκνυται, μπορούν να περιλαμβάνουν μετρήσιμους δείκτες, ως βάση για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος επιτόπου. Έχει ιδιαίτερη σημασία η διεξαγωγή από την Επιτροπή των κατάλληλων διαβουλεύσεων κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, καθώς και η διεξαγωγή των εν λόγω διαβουλεύσεων σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου της 13ης Απριλίου 2016. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (48) Οι παραπομπές σε μέσα της Ένωσης στο άρθρο 9 της απόφασης 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου⁷⁹, που αντικαθίστανται με τον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό, η δε Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τον ρόλο της ΕΥΕΔ όπως προβλέπεται στην εν λόγω απόφαση.
- (49) Οι προβλεπόμενες δράσεις, όπως εκτίθενται κατωτέρω, θα πρέπει να ακολουθούν αυστηρά τους όρους και τις διαδικασίες που προβλέπονται από τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 *Αντικείμενο*

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το Πρόγραμμα «Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας» (ο «Μηχανισμός»).

⁷⁸ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016· ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1-14.

⁷⁹ Απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για τον καθορισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΕ L 201 της 3.8.2010, σ. 30).

Καθορίζει τους στόχους του μηχανισμού, τον προϋπολογισμό του για την περίοδο 2021 – 2027, τις μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης και τους κανόνες για την παροχή της εν λόγω χρηματοδότησης.

Θεσπίζει επίσης το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη Plus (το «ΕΤΒΑ+») και την εγγύηση εξωτερικής δράσης.

Άρθρο 2 **Ορισμοί**

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) «πρόγραμμα χώρας»: ενδεικτικό πρόγραμμα το οποίο καλύπτει μία χώρα·
- (2) «πρόγραμμα που αφορά πολλές χώρες»: ενδεικτικό πρόγραμμα το οποίο καλύπτει περισσότερες από μία χώρες·
- (3) «διασυνοριακή συνεργασία»: συνεργασία μεταξύ ενός ή περισσότερων κρατών μελών και μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών και εδαφών κατά μήκος των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης.
- (4) «περιφερειακό πρόγραμμα»: ενδεικτικό πρόγραμμα που αφορά πολλές χώρες το οποίο καλύπτει περισσότερες από μία τρίτες χώρες εντός της ίδιας γεωγραφικής περιοχής, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2·
- (5) «διαπεριφερειακό πρόγραμμα»: ενδεικτικό πρόγραμμα που αφορά πολλές χώρες το οποίο καλύπτει περισσότερες από μία τρίτες χώρες από διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού·
- (6) «νομική οντότητα»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί και αναγνωρίζεται ως τέτοιο βάσει του εθνικού, του ενωσιακού ή του διεθνούς δικαίου και το οποίο διαθέτει νομική προσωπικότητα και μπορεί, ενεργώντας για δικό του λογαριασμό, να ασκεί δικαιώματα και να υπόκειται σε υποχρεώσεις, ή κάθε οντότητα χωρίς νομική προσωπικότητα σύμφωνα με το άρθρο 197 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού·
- (7) «επενδυτική θυρίδα»: στοχευμένη περιοχή για στήριξη από την εγγύηση του ΕΤΒΑ+ σε χαρτοφυλάκια επενδύσεων σε συγκεκριμένες περιοχές, χώρες ή τομείς·
- (8) «συνεισφέρων»: κράτος μέλος, διεθνής χρηματοδοτικός οργανισμός ή δημόσιος φορέας κράτους μέλους, δημόσιος οργανισμός ή άλλη οντότητα που συνεισφέρει με μετρητά ή εγγυήσεις στο κοινό ταμείο προβλέψεων.

Άρθρο 3 **Στόχοι**

1. Ο γενικός στόχος του παρόντος κανονισμού είναι να διαφυλάξει και να προαγάγει τις αξίες και τα συμφέροντα της Ένωσης παγκοσμίως για την επίτευξη των στόχων και των αρχών της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 5 και στα άρθρα 8 και 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.
2. Σύμφωνα με την παράγραφο 1, οι ειδικοί στόχοι του παρόντος κανονισμού είναι οι ακόλουθοι:

- α) η υποστήριξη και ενθάρρυνση του διαλόγου και της συνεργασίας με τρίτες χώρες και περιφέρειες στη γειτονία, στην υποσαχάρια Αφρική, την Ασία και τον Ειρηνικό, τη Βόρειο και τη Νότιο Αμερική και την Καραϊβική·
- β) σε παγκόσμιο επίπεδο, η εδραίωση και στήριξη της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η στήριξη των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, η προώθηση της σταθερότητας και της ειρήνης και η αντιμετώπιση άλλων παγκόσμιων προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένης της μετανάστευσης και της κινητικότητας·
- γ) Η ταχεία ανταπόκριση σε: καταστάσεις κρίσης, αστάθειας και σύγκρουσης· προκλήσεις που αφορούν την ανθεκτικότητα και τη σύνδεση μεταξύ της ανθρωπιστικής βοήθειας και της αναπτυξιακής δράσης· ανάγκες και προτεραιότητες της εξωτερικής πολιτικής.

Η επίτευξη αυτών των στόχων μετράται με τη χρήση των σχετικών δεικτών που αναφέρονται στο άρθρο 31.

3. Τουλάχιστον το 92% των δαπανών στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού πληρούν τα κριτήρια της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας που θεσπίστηκαν από την Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

Άρθρο 4

Πεδίο εφαρμογής και δομή

1. Η χρηματοδότηση της Ένωσης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού εκτελείται μέσω:
 - α) γεωγραφικών προγραμμάτων·
 - β) θεματικών προγραμμάτων·
 - γ) δράσεων ταχείας απόκρισης.
2. Τα γεωγραφικά προγράμματα περιλαμβάνουν συνεργασία σε επίπεδο μιας χώρας ή πολλών χωρών στις ακόλουθες γεωγραφικές περιοχές:
 - α) Γειτονικές χώρες·
 - β) Υποσαχάρια Αφρική·
 - γ) Ασία και Ειρηνικός·
 - δ) Βόρεια και Νότια Αμερική και Καραϊβική.

Τα γεωγραφικά προγράμματα μπορεί να καλύπτουν όλες τις τρίτες χώρες, εκτός των υποψηφίων και δυνάμει υποψηφίων μελών της ΕΕ όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. .../...⁸⁰ (ΜΠΒ) και τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη όπως ορίζονται στην απόφαση του Συμβουλίου.../... (ΕΕ).

Τα γεωγραφικά προγράμματα στον χώρο γειτονίας μπορεί να καλύπτουν κάθε χώρα που αναφέρεται στο παράρτημα Ι.

⁸⁰ Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΕΕ L).

Για να επιτευχθούν οι στόχοι που ορίζονται στο άρθρο 3, τα γεωγραφικά προγράμματα βασίζονται σε τομείς συνεργασίας που απαριθμούνται στο παράρτημα II.

3. Τα θεματικά προγράμματα περιλαμβάνουν δράσεις που συνδέονται με την επιδίωξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης σε παγκόσμιο επίπεδο στους ακόλουθους τομείς:
- α) Ανθρώπινα δικαιώματα και δημοκρατία·
 - β) Οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών·
 - γ) Σταθερότητα και ειρήνη·
 - δ) Παγκόσμιες προκλήσεις.

Τα θεματικά προγράμματα μπορεί να καλύπτουν όλες τις τρίτες χώρες, καθώς και τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη, όπως ορίζονται στην απόφαση του Συμβουλίου.../... (EE).

Για να επιτευχθούν οι στόχοι που ορίζονται στο άρθρο 3, τα θεματικά προγράμματα βασίζονται στις περιοχές παρέμβασης που απαριθμούνται στο παράρτημα III.

4. Οι δράσεις ταχείας απόκρισης επιτρέπουν την έγκαιρη δράση ώστε να:
- α) συνεισφέρουν στη σταθερότητα και την πρόληψη των συγκρούσεων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, αναδυόμενης κρίσης, κρίσης και μετά την κρίση·
 - β) συνεισφέρουν στην ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας κρατών, κοινωνιών, κοινοτήτων και μεμονωμένων ατόμων και στη σύνδεση της ανθρωπιστικής βοήθειας και της αναπτυξιακής δράσης·
 - γ) αντιμετωπίζουν τις ανάγκες και τις προτεραιότητες στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής.

Οι δράσεις ταχείας απόκρισης μπορεί να καλύπτουν όλες τις τρίτες χώρες, καθώς και τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη, όπως ορίζονται στην απόφαση .../... (EE) του Συμβουλίου.

Για να επιτευχθούν οι στόχοι που ορίζονται στο άρθρο 3, οι δράσεις ταχείας απόκρισης βασίζονται στις περιοχές παρέμβασης που απαριθμούνται στο παράρτημα III.

5. Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται πρωτίστως μέσω των γεωγραφικών προγραμμάτων.

Οι δράσεις που υλοποιούνται μέσω θεματικών προγραμμάτων είναι συμπληρωματικές των δράσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των γεωγραφικών προγραμμάτων και στηρίζουν παγκόσμιες και διαπεριφερειακές πρωτοβουλίες για την επίτευξη διεθνώς συμφωνημένων στόχων, ιδίως των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, με την προστασία των παγκόσμιων δημόσιων αγαθών ή την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων. Δράσεις μέσω των θεματικών προγραμμάτων μπορούν επίσης να αναληφθούν όταν δεν υπάρχει γεωγραφικό πρόγραμμα, ή όταν αυτό έχει ανασταλεί, ή εφόσον δεν υπάρχει συμφωνία όσον αφορά τη δράση με την ενδιαφερόμενη χώρα εταίρο, ή όταν η δράση δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί επαρκώς με τα γεωγραφικά προγράμματα.

Οι δράσεις ταχείας απόκρισης είναι συμπληρωματικές στα γεωγραφικά και θεματικά προγράμματα. Οι δράσεις αυτές σχεδιάζονται και τίθενται σε εφαρμογή ώστε να

καθίσταται, κατά περίπτωση, δυνατή η συνέχισή τους στο πλαίσιο γεωγραφικών ή θεματικών προγραμμάτων.

6. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 34 για τη συμπλήρωση ή την τροποποίηση των παραρτημάτων II, III και IV.

Άρθρο 5

Συνεκτικότητα, συνέπεια και συμπληρωματικότητα

1. Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να διασφαλιστούν η συνέπεια, οι συνέργειες και η συμπληρωματικότητα με άλλους τομείς της εξωτερικής δράσης της Ένωσης και με άλλες σχετικές πολιτικές και προγράμματα της Ένωσης, καθώς και η συνοχή της αναπτυξιακής πολιτικής.
2. Οι δράσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/96 του Συμβουλίου δεν χρηματοδοτούνται βάσει του παρόντος κανονισμού.
3. Άλλα προγράμματα της Ένωσης μπορούν να συμβάλουν, κατά περίπτωση, στις δράσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, υπό την προϋπόθεση ότι οι συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Ο παρών κανονισμός μπορεί επίσης να συμβάλει σε μέτρα που θεσπίζονται στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι οι συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Στις περιπτώσεις αυτές, το πρόγραμμα εργασίας που καλύπτει τις εν λόγω δράσεις διευκρινίζει τους εφαρμοστέους κανόνες.

Άρθρο 6

Προϋπολογισμός

1. Το δημοσιονομικό κονδύλιο για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, κατά την περίοδο 2021–2027, ανέρχεται σε 89 200 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές.
2. Το δημοσιονομικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αποτελείται από:
 - α) 68 000 εκατ. EUR για γεωγραφικά προγράμματα:
 - Γειτονία τουλάχιστον 22 000 εκατ. EUR,
 - Υποσαχάρια Αφρική τουλάχιστον 32 000 EUR,
 - Χώρες της Ασίας και του Ειρηνικού 10 000 εκατ. EUR,
 - Βόρεια και Νότια Αμερική και Καραϊβική 4 000 εκατ. EUR,
 - β) 7 000 εκατ. EUR για θεματικά προγράμματα:
 - Ανθρώπινα δικαιώματα και δημοκρατία 1 500 εκατ. EUR,
 - Οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών 1 500 εκατ. EUR,
 - Σταθερότητα και ειρήνη 1 000 εκατ. EUR,
 - Παγκόσμιες προκλήσεις, 3 000 εκατ. EUR,
 - γ) 4 000 EUR για δράσεις ταχείας αντίδρασης.
3. Το αποθεματικό αναδυόμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων ύψους 10 200 EUR αυξάνει τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 2 σύμφωνα με το άρθρο 15.

4. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 75 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 7 **Πλαίσιο πολιτικής**

Οι συμφωνίες σύνδεσης, οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης και συνεργασίας, οι πολυμερείς συμφωνίες και άλλες συμφωνίες που καθιερώνουν νομικά δεσμευτική σχέση με τις χώρες εταίρους, καθώς και τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, οι διακηρύξεις των συνόδων κορυφής ή τα συμπεράσματα των συνεδριάσεων υψηλού επιπέδου με τις χώρες εταίρους, τα σχετικά ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι ανακοινώσεις της Επιτροπής ή οι κοινές ανακοινώσεις της Επιτροπής και της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, αποτελούν το γενικό πλαίσιο πολιτικής για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 8 **Γενικές αρχές**

1. Η Επιτροπή επιζητεί την προώθηση, ανάπτυξη και παγίωση των αρχών της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών βάσει των οποίων ιδρύθηκε, μέσω του διαλόγου και της συνεργασίας με τις χώρες εταίρους και τις περιφέρειες εταίρους.
2. Εφαρμόζεται μια προσέγγιση βασισμένη στα δικαιώματα η οποία περιλαμβάνει όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα, αστικά και πολιτικά ή οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά, προκειμένου να ενσωματώσει τις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να υποστηρίξει τους δικαιούχους των δικαιωμάτων ώστε να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους με εστίαση στις φτωχότερες και περισσότερο ευάλωτες ομάδες, και προκειμένου να υποστηρίξει τις χώρες εταίρους κατά την εφαρμογή των υποχρεώσεων των διεθνών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ο παρών κανονισμός προάγει την ισότητα των φύλων και την ενδυνάμωση των γυναικών.
3. Η Ένωση στηρίζει, κατά περίπτωση, την εφαρμογή διμερούς, περιφερειακής και πολυμερούς συνεργασίας και διαλόγου, συμφωνιών εταιρικής σχέσης και τριμερούς συνεργασίας.
Η Ένωση προωθεί την πολυμερή βασισμένη σε κανόνες προσέγγιση στα παγκόσμια αγαθά και τις προκλήσεις και συνεργάζεται με τα κράτη μέλη, τις χώρες εταίρους, τους διεθνείς οργανισμούς και άλλους χορηγούς από αυτήν την άποψη.
Η Ένωση υποστηρίζει τη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και άλλους χορηγούς.
Στις σχέσεις με τις χώρες εταίρους λαμβάνονται υπόψη οι επιδόσεις τους στην εφαρμογή δεσμεύσεων, διεθνών συμφωνιών και συμβατικών σχέσεων με την Ένωση.
4. Η συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και των χωρών εταίρων, αφετέρου, βασίζεται και προωθεί τις αρχές της αναπτυξιακής αποτελεσματικότητας, κατά περίπτωση, ήτοι: την κυριότητα των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων από τις χώρες εταίρους, με έμφαση στα αποτελέσματα, τις

αναπτυξιακές εταιρικές σχέσεις χωρίς αποκλεισμούς, καθώς και τη διαφάνεια και την αμοιβαία λογοδοσία. Η Ένωση προωθεί την αποδοτική και αποτελεσματική κινητοποίηση και χρήση των πόρων.

Σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης χωρίς αποκλεισμούς, κατά περίπτωση, η Επιτροπή μεριμνά ώστε να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η γνώμη των ενδιαφερόμενων φορέων των χωρών εταίρων, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών αρχών, και να τους παρέχεται έγκαιρη πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες που τους επιτρέπουν να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο κατά τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τις συναφείς διαδικασίες παρακολούθησης των προγραμμάτων.

Σύμφωνα με την αρχή της ανάληψης ίδιας ευθύνης η Επιτροπή ευνοεί, κατά περίπτωση, τη χρήση των συστημάτων των χωρών εταίρων για την υλοποίηση των προγραμμάτων.

5. Για την προαγωγή της συμπληρωματικότητας και της αποτελεσματικότητας της δράσης τους, η Ένωση και τα κράτη μέλη συντονίζουν τις πολιτικές τους και διαβουλεύονται μεταξύ τους σχετικά με τα προγράμματα παροχής βοήθειας, μεταξύ άλλων στα πλαίσια διεθνών οργανισμών και διεθνών διασκέψεων.
6. Τα προγράμματα και οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού ενσωματώνουν την κλιματική αλλαγή, την προστασία του περιβάλλοντος και την ισότητα των φύλων και εξετάζουν τις διασυνδέσεις μεταξύ των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, με στόχο την προώθηση ολοκληρωμένων δράσεων που μπορούν να δημιουργήσουν παράλληλα οφέλη και πληρούν πολλαπλούς στόχους με συνεκτικό τρόπο. Τα εν λόγω προγράμματα και δράσεις βασίζονται σε ανάλυση των κινδύνων και των τρωτών σημείων, ενσωματώνουν μια προσέγγιση ανθεκτικότητας και λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση της σύγκρουσης. Καθοδηγούνται από την αρχή της μέριμνας για όλους τους ανθρώπους.
7. Θα πρέπει να επιδιωχθεί από κοινού με τους εταίρους μια περισσότερο συντονισμένη, ολιστική και διαρθρωμένη προσέγγιση της μετανάστευσης, η δε αποτελεσματικότητά της πρέπει να αξιολογείται τακτικά.
8. Η Επιτροπή ενημερώνει Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ανταλλάσσει τακτικά απόψεις μαζί του.

Άρθρο 9

Ανάπτυξη ικανοτήτων των στρατιωτικών φορέων προς στήριξη της ανάπτυξης και της ασφάλειας για την ανάπτυξη

1. Σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση η ενωσιακή χρηματοδότηση δυνάμει του παρόντος κανονισμού δεν χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση της προμήθειας όπλων ή πυρομαχικών ούτε για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων που έχουν στρατιωτικές συνέπειες ή συνέπειες στον τομέα της άμυνας.
2. Προκειμένου να συμβάλει στη βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία απαιτεί την επίτευξη σταθερών και ειρηνικών κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς, η ενωσιακή βοήθεια που παρέχεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο μιας ευρύτερης μεταρρύθμισης του τομέα της ασφάλειας ή για την ανάπτυξη των ικανοτήτων στρατιωτικών φορέων σε χώρες εταίρους, υπό τις εξαιρετικές

περιστάσεις που ορίζονται στην παράγραφο 4, με σκοπό την υλοποίηση αναπτυξιακών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων ασφάλειας για την ανάπτυξη.

3. Η βοήθεια δυνάμει του παρόντος άρθρου μπορεί να καλύπτει ειδικότερα την εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ικανοτήτων για τη στήριξη της ανάπτυξης και της ασφάλειας για την ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης, της καθοδήγησης και της παροχής συμβουλών, καθώς και την παροχή εξοπλισμού, τη βελτίωση των υποδομών και την παροχή υπηρεσιών άμεσα συνδεδεμένων με αυτήν τη βοήθεια.
4. Η βοήθεια σύμφωνα με το παρόν άρθρο παρέχεται μόνον:
 - α) εφόσον δεν πληρούνται οι απαιτήσεις για την ικανοποιητική επίτευξη των στόχων της Ένωσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού μέσω μη στρατιωτικών φορέων και εφόσον απειλούνται λειτουργικοί κρατικοί θεσμοί ή η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών και οι κρατικοί θεσμοί δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν την απειλή αυτήν· και
 - β) εφόσον υπάρχει συναίνεση μεταξύ της ενδιαφερόμενης χώρας εταίρου και της Ένωσης ότι οι στρατιωτικοί φορείς έχουν καθοριστική σημασία για τη διατήρηση, τη δημιουργία ή την αποκατάσταση των απαραίτητων προϋποθέσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη, μεταξύ άλλων σε περιόδους κρίσης και σε επισφαλείς ή αποσταθεροποιημένες συγκυρίες και καταστάσεις.
5. Η ενωσιακή βοήθεια δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης ικανοτήτων στρατιωτικών φορέων για σκοπούς άλλους παρά μόνον για δραστηριότητες υπέρ της ανάπτυξης και της ασφάλειας για την ανάπτυξη. Ειδικότερα, δεν χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση:
 - α) των τακτικών στρατιωτικών δαπανών·
 - β) της προμήθειας όπλων και πυρομαχικών ή οποιουδήποτε άλλου θανατηφόρου εξοπλισμού·
 - γ) της εκπαίδευσης που έχει στόχο να συμβάλει ειδικά στο αξιόμαχο των ενόπλων δυνάμεων.
6. Κατά τη σχεδίαση και την υλοποίηση μέτρων σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η Επιτροπή προάγει την ίδια ευθύνη της χώρας εταίρου. Επίσης, αναπτύσσει τα απαραίτητα στοιχεία και τις ορθές πρακτικές που απαιτούνται για τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη διασφάλιση της βιωσιμότητας, καθώς και για την προαγωγή του κράτους δικαίου και των καθιερωμένων αρχών του διεθνούς δικαίου.
7. Η Επιτροπή καθορίζει κατάλληλες διαδικασίες εκτίμησης κινδύνων, παρακολούθησης και αξιολόγησης για τα μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

ΤΙΤΛΟΣ II ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I Προγραμματισμός

Άρθρο 10

Προσέγγιση γενικού προγραμματισμού

1. Η συνεργασία και οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού προγραμματίζονται, εκτός από τις δράσεις ταχείας αντίδρασης που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 4.
2. Βάσει του άρθρου 7, ο προγραμματισμός στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού βασίζεται στα ακόλουθα:
 - α) τα έγγραφα προγραμματισμού παρέχουν ένα συνεκτικό πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των χωρών ή περιφερειών εταίρων, το οποίο θα συνάδει με τον συνολικό σκοπό και το πεδίο εφαρμογής, τους στόχους και τις αρχές που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό·
 - β) η Ένωση και τα κράτη μέλη συνεννοούνται σε πρώιμο στάδιο της διαδικασίας προγραμματισμού και καθόλη της τη διάρκεια, για να προαγάγουν τη συνοχή, τη συμπληρωματικότητα και τη συνέπεια των δραστηριοτήτων συνεργασίας τους. Ο κοινός προγραμματισμός είναι η προτιμώμενη προσέγγιση για τον προγραμματισμό των χωρών. Ο κοινός προγραμματισμός είναι ανοικτός σε άλλους χορηγούς κατά περίπτωση·
 - γ) η Ένωση διαβουλεύεται και με άλλους χορηγούς και φορείς συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών αρχών, κατά περίπτωση·
 - δ) τα θεματικά προγράμματα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία και την κοινωνία των πολιτών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β) παρέχουν συνδρομή ανεξάρτητα από τη συναίνεση των κυβερνήσεων και άλλων δημόσιων αρχών των οικείων τρίτων χώρων. Αυτά τα θεματικά προγράμματα υποστηρίζουν κυρίως οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Άρθρο 11

Αρχές προγραμματισμού για τα γεωγραφικά προγράμματα

1. Ο προγραμματισμός των γεωγραφικών προγραμμάτων βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:
 - α) με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, οι δράσεις βασίζονται, στο μέτρο του δυνατού, σε διάλογο μεταξύ της Ένωσης, των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων χωρών εταίρων, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών και τοπικών αρχών, με τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, των εθνικών και τοπικών κοινοβουλίων και άλλων ενδιαφερομένων, προκειμένου να ενισχυθεί η ανάληψη ίδιας ευθύνης όσον αφορά τη διαδικασία και να ενθαρρυνθεί η στήριξη εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών·

- β) κατά περίπτωση, η περίοδος προγραμματισμού συγχρονίζεται με τους κύκλους στρατηγικής των χωρών εταίρων·
 - γ) Ο προγραμματισμός μπορεί να προβλέπει δραστηριότητες συνεργασίας που χρηματοδοτούνται από διαφορετικές πιστώσεις, οι οποίες απαριθμούνται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, και από άλλα ενωσιακά προγράμματα σύμφωνα με τις βασικές τους πράξεις.
 - δ) Ο προγραμματισμός των γεωγραφικών προγραμμάτων παρέχει ειδικό, προσαρμοσμένο πλαίσιο συνεργασίας βάσει:
 - ε) των αναγκών των εταίρων, οι οποίες καθορίζονται βάσει ειδικών κριτηρίων που λαμβάνουν υπόψη τον πληθυσμό, τη φτώχεια, την ανισότητα, την ανθρώπινη ανάπτυξη, την οικονομική και περιβαλλοντική αστάθεια και την κρατική και κοινωνική ανθεκτικότητα·
 - στ) των ικανοτήτων των εταίρων να δημιουργούν και να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδοτικούς πόρους και να είναι σε θέση να τους απορροφήσουν·
 - ζ) των δεσμεύσεων και των επιδόσεων των εταίρων, που προσδιορίζονται βάσει κριτηρίων όπως η πολιτική μεταρρύθμιση και η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη·
 - η) του δυνητικού αντικτύπου της ενωσιακής χρηματοδότησης στις χώρες και περιφέρειες εταίρους·
 - θ) των ικανοτήτων και της δέσμευσης των εταίρων να προωθούν τα κοινά συμφέροντα και αξίες, και να υποστηρίζουν τους κοινούς στόχους και τις πολυμερείς συμμαχίες, καθώς και της προώθησης των ενωσιακών προτεραιοτήτων.
3. Κατά την κατανομή των πόρων δίνεται προτεραιότητα στις χώρες με τις μεγαλύτερες ανάγκες, ιδίως τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και τις χώρες χαμηλού εισοδήματος, καθώς και στις χώρες που βρίσκονται σε κατάσταση κρίσης, σε κατάσταση που έπεται της κρίσης και σε επισφαλή ή ευάλωτη κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων των αναπτυσσόμενων μικρών νησιωτικών κρατών.
4. Η συνεργασία με τις εκβιομηχανισμένες χώρες εστιάζεται στην προώθηση των ενωσιακών και των αμοιβαίων συμφερόντων.
5. Τα έγγραφα προγραμματισμού για τα γεωγραφικά προγράμματα βασίζονται στα αποτελέσματα και λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση, διεθνώς συμφωνημένους στόχους και δείκτες, ιδίως εκείνους που καθορίζονται για τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και στα πλαίσια αποτελεσμάτων σε επίπεδο χώρας, ώστε να αξιολογούν και να κοινοποιούν τη συμβολή της Ένωσης στα αποτελέσματα, στο επίπεδο των εκροών, των επακόλουθων και του αντικτύπου.
6. Κατά την κατάρτιση των εγγράφων προγραμματισμού για χώρες και περιοχές σε κατάσταση κρίσης, κατάσταση που έπεται της κρίσης ή σε ευάλωτη και επισφαλή κατάσταση, πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ειδικές ανάγκες και περιστάσεις των εν λόγω χωρών ή περιφερειών.
- Όταν ορισμένες χώρες ή περιφέρειες εταίροι εμπλέκονται άμεσα ή επηρεάζονται από κατάσταση κρίσης, κατάσταση που έπεται της κρίσης ή επισφαλή κατάσταση, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ όλων των σχετικών φορέων, ώστε να διευκολυνθεί η μετάβαση από την κατάσταση έκτακτης ανάγκης στη φάση της ανάπτυξης.

7. Ο παρών κανονισμός συνεισφέρει στις δράσεις που θεσπίζονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../...(Erasmus). Ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού καταρτίζεται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού για περίοδο επτά ετών, συμπεριλαμβανομένων κονδυλίων από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ.../... (ΜΠΒ ΙΙΙ). Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. .../...(Erasmus) εφαρμόζεται στη χρήση αυτών των κεφαλαίων.

Άρθρο 12

Έγγραφα προγραμματισμού για γεωγραφικά προγράμματα

1. Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού διενεργείται για τα γεωγραφικά προγράμματα μέσω πολυετών κρατικών και πολυκρατικών ενδεικτικών προγραμμάτων.
2. Τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα καθορίζουν τους τομείς προτεραιότητας που επιλέγονται για χρηματοδότηση από την Ένωση, τους ειδικούς στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, σαφείς και συγκεκριμένους δείκτες επιδόσεων και τα ενδεικτικά χρηματοδοτικά κονδύλια, τόσο συνολικά όσο και ανά τομέα προτεραιότητας.
3. Τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα βασίζονται σε:
 - α) εθνική ή περιφερειακή στρατηγική με τη μορφή αναπτυξιακού σχεδίου ή παρόμοιου εγγράφου, το οποίο είναι αποδεκτό από την Επιτροπή ως βάση για το αντίστοιχο πολυετές ενδεικτικό πρόγραμμα, κατά την έγκριση του τελευταίου εγγράφου·
 - β) έγγραφο πλαίσιο που καθορίζει την πολιτική της Ένωσης έναντι του ενδιαφερόμενου εταίρου ή εταίρων, συμπεριλαμβανομένου κοινού εγγράφου μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών·
 - γ) κοινό έγγραφο μεταξύ της Ένωσης και του ενδιαφερόμενου εταίρου ή εταίρων το οποίο καθορίζει κοινές προτεραιότητες.
4. Για να ενισχυθεί ο αντίκτυπος της συλλογικής συνεργασίας της Ένωσης, όπου είναι δυνατόν, κοινό έγγραφο προγραμματισμού αντικαθιστά τα έγγραφα προγραμματισμού της Ένωσης και των κρατών μελών. Ένα κοινό έγγραφο προγραμματισμού μπορεί να αντικαταστήσει το πολυετές ενδεικτικό πρόγραμμα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι συνάδει με τα άρθρα 10 και 11, περιέχει τα στοιχεία που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και καθορίζει τον καταμερισμό εργασίας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών.

Άρθρο 13

Έγγραφα προγραμματισμού για θεματικά προγράμματα

1. Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού διενεργείται για τα θεματικά προγράμματα μέσω πολυετών ενδεικτικών προγραμμάτων.
2. Τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα για θεματικά προγράμματα καθορίζουν την ενωσιακή στρατηγική, τις προτεραιότητες που επιλέγονται για χρηματοδότηση από την Ένωση, τους ειδικούς στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τους

συγκεκριμένους δείκτες επίδοσης, καθώς και τη διεθνή κατάσταση και τις δραστηριότητες των κυρίων εταίρων για το υπό εξέταση θέμα.

Κατά περίπτωση, καθορίζονται οι πόροι και οι δραστηριότητες παρέμβασης για συμμετοχή σε παγκόσμιες πρωτοβουλίες.

Τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα για θεματικά προγράμματα καθορίζουν επίσης την ενδεικτική χρηματοδότηση, συνολικά, ανά τομέα συνεργασίας και ανά τομέα προτεραιότητας. Η ενδεικτική χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται υπό μορφή φάσματος.

Άρθρο 14

Έγκριση και τροποποίηση των πολυετών ενδεικτικών προγραμμάτων

1. Η Επιτροπή εγκρίνει τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα που αναφέρονται στα άρθρα 12 και 13 μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 2. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται επίσης στις επανεξετάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3,4 και 5 του παρόντος άρθρου, που έχουν ως αποτέλεσμα την ουσιαστική τροποποίηση του περιεχομένου του πολυετούς ενδεικτικού προγράμματος.
2. Κατά την έκδοση των κοινών εγγράφων πολυετούς προγραμματισμού που αναφέρονται στο άρθρο 12, η απόφαση της Επιτροπής εφαρμόζεται μόνο στη συνεισφορά της Ένωσης στο κοινό έγγραφο πολυετούς προγραμματισμού.
3. Τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα για τα γεωγραφικά προγράμματα μπορούν να επανεξεταστούν όποτε κρίνεται απαραίτητο για την αποτελεσματική υλοποίηση, ιδίως όταν υπάρχουν ουσιαστικές αλλαγές στο πλαίσιο πολιτικής που αναφέρεται στο άρθρο 7 ή όταν έπονται κατάστασης κρίσης ή κατάστασης μετά την κρίση.
4. Τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα για τα θεματικά προγράμματα μπορούν να επανεξεταστούν όποτε είναι απαραίτητο για την αποτελεσματική υλοποίηση, ιδίως όταν υπάρχουν ουσιαστικές αλλαγές στο πλαίσιο πολιτικής που αναφέρεται στο άρθρο 7 ή όταν έπονται κατάστασης κρίσης ή κατάστασης μετά την κρίση.
5. Για δεόντως αιτιολογημένους επιτακτικούς λόγους επείγοντος, όπως οι κρίσεις ή οι άμεσες απειλές στη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες, η Επιτροπή δύναται να τροποποιεί τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα που αναφέρονται στα άρθρα 12 και 13 του παρόντος κανονισμού μέσω εκτελεστικών πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία επείγοντος που αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 4.

Άρθρο 15

Αποθεματικό αναδυόμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων

1. Το ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 χρησιμοποιείται μεταξύ άλλων:
 - α) για να εξασφαλίζει τη δέουσα απόκριση της Ένωσης στην περίπτωση απρόβλεπτων περιστάσεων·
 - β) για να αντιμετωπίσει τις νέες ανάγκες ή τις αναδυόμενες προκλήσεις, όπως εκείνες στα σύνορα της Ένωσης ή των όμορων περιοχών που συνδέονται με

καταστάσεις κρίσης και καταστάσεις μετά την κρίση ή μεταναστευτικές πιέσεις·

- γ) για να προωθούνται νέες ενωσιακές ή διεθνείς πρωτοβουλίες ή προτεραιότητες.
2. Η χρήση των κονδυλίων αυτών αποφασίζεται σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων 14 και 21.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Ειδικές διατάξεις για τη Γειτονία

Άρθρο 16

Έγγραφα προγραμματισμού και κριτήρια κατανομής

1. Για τις χώρες εταίρους που απαριθμούνται στο παράρτημα I, οι τομείς προτεραιότητας για ενωσιακή χρηματοδότηση επιλέγονται κυρίως από εκείνους που περιλαμβάνονται στα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 3 στοιχείο γ), σύμφωνα με τους τομείς συνεργασίας του χώρου γειτονίας που παρατίθενται στο παράρτημα II.
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 11 παράγραφος 2, η στήριξη της Ένωσης στο πλαίσιο των γεωγραφικών προγραμμάτων στον χώρο γειτονίας διαφοροποιείται σε μορφή και ποσά, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία αποτυπώνουν:
 - α) τις ανάγκες της χώρας εταίρου, με τη χρήση δεικτών όπως ο πληθυσμός και το επίπεδο ανάπτυξης·
 - β) τη δέσμευση και την πρόοδο της χώρας εταίρου στην επίτευξη των κοινώς συμφωνημένων πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών στόχων μεταρρύθμισης·
 - γ) τη δέσμευση και την πρόοδο της χώρας εταίρου για την εδραίωση ισχυρής και βιώσιμης δημοκρατίας·
 - δ) την εταιρική σχέση με την Ένωση, περιλαμβανομένου του βαθμού φιλοδοξίας της εν λόγω εταιρικής σχέσης·
 - ε) την ικανότητα απορρόφησης και τον ενδεχόμενο αντίκτυπο της ενωσιακής στήριξης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.
3. Η στήριξη που αναφέρεται στην παράγραφο 2 αποτυπώνεται στα έγγραφα προγραμματισμού που αναφέρονται στο άρθρο 12.

Άρθρο 17

Προσέγγιση βάσει επιδόσεων

1. Ενδεικτικά το 10% του κονδυλίου χρηματοδότησης το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) προς συμπλήρωση των χρηματικών χορηγήσεων ανά χώρα βάσει του άρθρου 12, θα πρέπει να κατανεμηθεί στις χώρες εταίρους που απαριθμούνται στο παράρτημα I, με σκοπό την εφαρμογή της προσέγγισης βάσει επιδόσεων. Η κατανομή των κονδυλίων βάσει επιδόσεων πρέπει να αποφασίζεται με βάση την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα

δικαιώματα, το κράτος δικαίου, τη συνεργασία για τη μετανάστευση, την οικονομική διακυβέρνηση και τις μεταρρυθμίσεις. Η πρόοδος των χωρών εταίρων θα αξιολογείται ετησίως.

2. Η προσέγγιση με γνώμονα τις επιδόσεις δεν ισχύει για τη στήριξη της κοινωνίας των πολιτών, τις διαπροσωπικές επαφές, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας ανάμεσα στις τοπικές αρχές, τη στήριξη της βελτίωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή μέτρα στήριξης που σχετίζονται με κρίσεις. Σε περίπτωση σοβαρής ή χρονίζουσας υποβάθμισης της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου, η στήριξη των εν λόγω δράσεων ενδέχεται να αυξηθεί.

Άρθρο 18

Διασυνοριακή συνεργασία

1. Η διασυνοριακή συνεργασία, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3, καλύπτει τη συνεργασία στα παρακείμενα χερσαία σύνορα, τη διεθνική συνεργασία επί μεγαλύτερων διεθνικών εδαφών, τη θαλάσσια συνεργασία περίξ θαλάσσιων λεκανών, καθώς και τη διαπεριφερειακή συνεργασία.
2. Ο χώρος γειτονίας συνεισφέρει στα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης στο πλαίσιο του [κανονισμού ΕΕΣ⁸¹]. Ποσοστό έως 4 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου για τον χώρο γειτονίας κατανέμεται ενδεικτικά για τη στήριξη αυτών των προγραμμάτων.
3. Οι συνεισφορές στα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας καθορίζονται και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 του [κανονισμού ΕΕΣ].
4. Το ποσοστό της συγχρηματοδότησης της Ένωσης δεν υπερβαίνει το 90 % των επιλέξιμων δαπανών του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας. Για την τεχνική συνδρομή το ποσοστό συγχρηματοδότησης είναι 100 %.
5. Η προχρηματοδότηση για τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας καθορίζεται στο πρόγραμμα εργασίας σύμφωνα με τις ανάγκες των τρίτων χωρών και εδαφών που συμμετέχουν και δύναται να υπερβαίνει το ποσοστό που αναφέρεται στο άρθρο 49 του [κανονισμού ΕΕΣ].
6. Πολυετές ενδεικτικό έγγραφο στρατηγικής για τη διασυνοριακή συνεργασία, το οποίο καθορίζει τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του [κανονισμού ΕΕΣ].
7. Σε περίπτωση που τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας διακοπούν σύμφωνα με το άρθρο 12 του [κανονισμού ΕΕΣ], η στήριξη του χώρου γειτονίας προς το πρόγραμμα που διακόπηκε, η οποία παραμένει διαθέσιμη, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας στο πλαίσιο του χώρου γειτονίας.

⁸¹ COM(2018) 374 Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

Σχέδια δράσης, μέτρα και μέθοδοι εφαρμογής

Άρθρο 19

Σχέδια δράσης και μέτρα

1. Η Επιτροπή εγκρίνει ετήσια ή πολυετή σχέδια δράσης ή μέτρα. Τα μέτρα μπορεί να λαμβάνουν τη μορφή μεμονωμένων μέτρων, ειδικών μέτρων, μέτρων στήριξης ή εκτάκτων μέτρων βοήθειας. Τα σχέδια δράσης και τα μέτρα προσδιορίζουν για κάθε δράση τους επιδιωκόμενους στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τις κύριες δραστηριότητες, τις μεθόδους υλοποίησης, τον προϋπολογισμό και τυχόν συνδεόμενες δαπάνες στήριξης.
2. Τα σχέδια δράσης βασίζονται στα έγγραφα προγραμματισμού, εκτός των περιπτώσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4.

Όταν απαιτείται, μια δράση μπορεί να υιοθετηθεί ως μεμονωμένο μέτρο πριν ή μετά την έγκριση των σχεδίων δράσης. Τα μεμονωμένα μέτρα βασίζονται σε έγγραφα προγραμματισμού εκτός των περιπτώσεων της παραγράφου 3 και σε άλλες δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

Σε περίπτωση απρόβλεπτων αναγκών και περιστάσεων, και όταν η χρηματοδότηση δεν είναι εφικτή από περισσότερο κατάλληλες πηγές, η Επιτροπή δύναται να εγκρίνει ειδικά μέτρα που δεν προβλέπονται στα έγγραφα προγραμματισμού.

3. Τα ετήσια και πολυετή σχέδια δράσης και τα μεμονωμένα μέτρα μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να εφαρμοστούν οι δράσεις ταχείας αντίδρασης που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 4 στοιχείο β) και στοιχείο γ).
4. Η Επιτροπή ενδέχεται να υιοθετήσει έκτακτα μέτρα συνδρομής για δράσεις ταχείας αντίδρασης σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4 στοιχείο α).

Τα μέτρα αυτά μπορεί να έχουν διάρκεια έως 18 μήνες, η οποία μπορεί να παραταθεί δύο φορές κατά έξι επιπλέον μήνες το πολύ, έως 30 μήνες κατά ανώτατο όριο, σε περίπτωση αντικειμενικών και απρόβλεπτων εμποδίων στην εφαρμογή τους, υπό τον όρο ότι δεν αυξάνεται το ποσό για τη χρηματοδότησή τους.

Σε περιπτώσεις παρατεταμένων κρίσεων και συγκρούσεων, η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει δεύτερο έκτακτο μέτρο βοήθειας, με διάρκεια που δεν υπερβαίνει τους 18 μήνες. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις περαιτέρω μέτρα μπορούν να εγκριθούν όταν είναι σημαντικό να συνεχιστεί η ενωσιακή δράση και αυτό δεν μπορεί να εξασφαλιστεί με άλλα μέσα.

Άρθρο 20

Μέτρα στήριξης

1. Η ενωσιακή χρηματοδότηση μπορεί να καλύπτει δαπάνες στήριξης για την εφαρμογή του μηχανισμού και για την επίτευξη των στόχων του, συμπεριλαμβανομένης της διοικητικής στήριξης που συνδέεται με τις δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, εποπτείας, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης που είναι αναγκαίες για την εν λόγω εφαρμογή, καθώς και

δαπάνες της έδρας και των αντιπροσωπειών της Ένωσης για τη διοικητική στήριξη που απαιτείται για το πρόγραμμα, καθώς και για τη διαχείριση δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται βάσει του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας και των εσωτερικών συστημάτων πληροφορικής.

2. Όταν οι δαπάνες στήριξης δεν περιλαμβάνονται στα σχέδια δράσης ή στα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 21, η Επιτροπή εγκρίνει, κατά περίπτωση, μέτρα στήριξης. Η ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο μέτρων στήριξης μπορεί να καλύπτει:
 - α) μελέτες, συνεδριάσεις, δραστηριότητες πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης, κατάρτισης, προετοιμασίας και ανταλλαγής διδαγμάτων και βέλτιστων πρακτικών, δημοσίευσης, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη διοικητικής ή τεχνικής βοήθειας που απαιτείται για τον προγραμματισμό και τη διαχείριση δράσεων, συμπεριλαμβανομένων αμειβομένων εξωτερικών εμπειρογνομένων·
 - β) δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας και μελέτες για σχετικά θέματα και τη διάδοση αυτών·
 - γ) δαπάνες που σχετίζονται με την παροχή πληροφοριών και δράσεις επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης επικοινωνιακών στρατηγικών και επικοινωνίας και προβολής των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης.

Άρθρο 21

Θέσπιση σχεδίων δράσης και μέτρων

1. Τα σχέδια δράσης και τα μέτρα θεσπίζονται μέσω εκτελεστικών πράξεων που εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 2.
2. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 διαδικασία δεν απαιτείται για:
 - α) σχέδια δράσης, επιμέρους μέτρα και μέτρα στήριξης, για τα οποία η χρηματοδότηση της Ένωσης δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. EUR·
 - β) ειδικά μέτρα καθώς και σχέδια δράσης και μέτρα που θεσπίζονται για την εφαρμογή δράσεων ταχείας αντίδρασης, για τα οποία η χρηματοδότηση της Ένωσης δεν υπερβαίνει τα 20 εκατ. EUR·
 - γ) τις τεχνικές τροποποιήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι τροποποιήσεις αυτές δεν επηρεάζουν ουσιαστικά τους στόχους του σχετικού σχεδίου δράσης ή του μέτρου, όπως:
 - i) αλλαγή του τρόπου υλοποίησης·
 - ii) ανακατανομές ποσών μεταξύ ενεργειών του ίδιου σχεδίου δράσης·
 - iii) αυξήσεις ή μειώσεις του προϋπολογισμού των σχεδίων δράσης, και των επιμέρους μέτρων κατά ποσοστό όχι μεγαλύτερο από 20 % του αρχικού προϋπολογισμού και ποσό που δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. EUR·

Σε περίπτωση πολυετών σχεδίων δράσης και μέτρων, τα κατώτατα όρια που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α), β) και γ) σημείο iii) εφαρμόζονται σε ετήσια βάση.

Τα σχέδια δράσης και τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, εκτός των έκτακτων μέτρων βοήθειας και των τεχνικών τροποποιήσεων, κοινοποιούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα κράτη μέλη μέσω της αρμόδιας επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 35 εντός ενός μηνός από την έγκρισή τους.

3. Πριν από την έκδοση ή την παράταση έκτακτων μέτρων βοήθειας το κόστος των οποίων δεν υπερβαίνει τα 20 εκατ. EUR, η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο σχετικά με τον χαρακτήρα και τους στόχους των εν λόγω μέτρων, καθώς και τα προβλεπόμενα χρηματικά ποσά. Η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο προτού να προβεί σε σημαντικές επί της ουσίας τροποποιήσεις ήδη εγκριθέντων έκτακτων μέτρων βοήθειας. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη σχετική προσέγγιση πολιτικής του Συμβουλίου τόσο κατά τον προγραμματισμό όσο και κατά την επακόλουθη εφαρμογή των εν λόγω μέτρων, χάριν της συνοχής της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

Η Επιτροπή ενημερώνει δεόντως και εγκαίρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τον σχεδιασμό και την εκτέλεση των έκτακτων μέτρων βοήθειας δυνάμει του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων των προβλεπόμενων χρηματοδοτικών ποσών, και επιπλέον ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όταν προβαίνει σε επί της ουσίας τροποποιήσεις ή παρατάσεις της βοήθειας.

4. Στην περίπτωση δεόντως αιτιολογημένων επιτακτικών λόγων επείγουσας ανάγκης, λ.χ. κρίσεων που περιλαμβάνουν φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, άμεσων απειλών κατά της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή των θεμελιωδών ελευθεριών, η Επιτροπή δύναται να εγκρίνει σχέδια δράσης και μέτρα ή τροποποιήσεις υφιστάμενων σχεδίων δράσης και μέτρων, ως άμεσα εφαρμοστέες εκτελεστικές πράξεις, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 4.
5. Σε επίπεδο δράσεων διενεργείται κατάλληλος περιβαλλοντικός έλεγχος, μεταξύ άλλων και για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της βιοποικιλότητας, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 2011/92/ΕΕ⁸² του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁸³, ο οποίος περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) για τα περιβαλλοντικώς ευαίσθητα σχέδια, ιδίως όσον αφορά σημαντικές νέες υποδομές.

Κατά περίπτωση, κατά την εφαρμογή τομεακών προγραμμάτων χρησιμοποιούνται στρατηγικές περιβαλλοντικές εκτιμήσεις. Εξασφαλίζεται δε η συμμετοχή ενδιαφερόμενων φορέων στις περιβαλλοντικές εκτιμήσεις και η πρόσβαση του κοινού στα αποτελέσματά των εν λόγω εκτιμήσεων.

Άρθρο 22 *Μέθοδοι συνεργασίας*

⁸² Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (κωδικοποίηση) (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1.)

⁸³ Οδηγία του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 1985, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 175 της 5.7.1985, σ. 40 – 48).

1. Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού πραγματοποιείται από την Επιτροπή, όπως προβλέπει ο δημοσιονομικός κανονισμός, είτε απευθείας από την ίδια την Επιτροπή, από τις αντιπροσωπείες και τους εκτελεστικούς οργανισμούς της Ένωσης είτε έμμεσα μέσω οποιασδήποτε από τις οντότητες που απαριθμούνται στο Άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.
2. Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού μπορεί επίσης να παρέχεται μέσω συνεισφορών σε διεθνή, περιφερειακά ή εθνικά ταμεία, όπως εκείνα που έχουν συστήσει ή διαχειρίζονται η ΕΤΕπ, τα κράτη μέλη ή οι χώρες και οι περιφέρειες εταίροι ή οι διεθνείς οργανισμοί, ή άλλοι δωρητές.
3. Οι οντότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού και στο άρθρο 29 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού εκπληρώνουν ετησίως τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 155 του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων για οποιαδήποτε από αυτές τις οντότητες καθορίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης, τη συμφωνία συνεισφοράς, τη συμφωνία για τις δημοσιονομικές εγγυήσεις ή τη συμφωνία χρηματοδότησης.
4. Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται βάσει του μηχανισμού μπορούν να εφαρμοστούν μέσω παράλληλης ή από κοινού συγχρηματοδότησης.
5. Στην περίπτωση παράλληλης συγχρηματοδότησης, η δράση υποδιαιρείται σε ορισμένες σαφώς αναγνωρίσιμες συνιστώσες, καθεμία από τις οποίες χρηματοδοτείται από τους διαφορετικούς εταίρους που παρέχουν συγχρηματοδότηση κατά τρόπο που επιτρέπει πάντοτε τον προσδιορισμό του τελικού προορισμού της χρηματοδότησης.
6. Στην περίπτωση από κοινού συγχρηματοδότησης, το συνολικό κόστος της δράσης κατανέμεται μεταξύ των εταίρων που εξασφαλίζουν τη συγχρηματοδότηση και οι πόροι συγκεντρώνονται κατά τρόπο που δεν επιτρέπει πλέον τον προσδιορισμό της πηγής χρηματοδότησης για κάθε δραστηριότητα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της δράσης.
7. Η συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των εταίρων μπορεί να λαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη μορφή:
 - α) τριγωνικών διευθετήσεων με τις οποίες η Ένωση συντονίζει μαζί με τρίτες χώρες τη βοήθειά της προς χώρα ή περιφέρεια εταίρο·
 - β) μέτρα διοικητικής συνεργασίας, όπως σύνδεση μεταξύ δημόσιων φορέων, τοπικών αρχών, εθνικών δημόσιων φορέων ή οντοτήτων ιδιωτικού δικαίου, που τους έχουν ανατεθεί καθήκοντα δημόσιας υπηρεσίας κράτους μέλους και χώρας ή περιφέρειας εταίρου, καθώς και μέτρα συνεργασίας στα οποία ενέχονται εμπειρογνώμονες του δημόσιου τομέα απεσταλμένοι των κρατών μελών και των περιφερειακών και τοπικών αρχών τους,
 - γ) συνεισφορών στις δαπάνες που απαιτούνται για τη σύσταση και διαχείριση εταιρικής σχέσης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα·
 - δ) προγραμμάτων στήριξης τομεακών πολιτικών μέσω των οποίων η Ένωση παρέχει στήριξη στο τομεακό πρόγραμμα χώρας εταίρου
 - ε) συνεισφορών στο κόστος συμμετοχής των χωρών στα ενωσιακά προγράμματα και τις δράσεις που υλοποιούνται από τα ενωσιακά θεσμικά όργανα και φορείς, καθώς και από φορείς ή πρόσωπα στα οποία ανατίθεται η υλοποίηση

συγκεκριμένων δράσεων κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας δυνάμει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση·

στ) επιδοτήσεων επιτοκίου.

Άρθρο 23

Μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης και μέθοδοι εκτέλεσης

1. Η χρηματοδότηση της Ένωσης μπορεί να παρέχεται με τις μορφές χρηματοδότησης που προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και ειδικότερα με τη μορφή:
 - α) επιχορηγήσεων·
 - β) δημόσιων συμβάσεων για υπηρεσίες, προμήθειες ή εργασίες·
 - γ) δημοσιονομικής στήριξης·
 - δ) συνεισφορών στα καταπιστευματικά ταμεία που συστήνει η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 234 του δημοσιονομικού κανονισμού·
 - ε) χρηματοδοτικών μέσων·
 - στ) εγγυήσεων του προϋπολογισμού·
 - ζ) συνδυασμού μέσων·
 - η) ελάφρυνσης του χρέους, στο πλαίσιο διεθνώς συμφωνημένων προγραμμάτων ελάφρυνσης του χρέους·
 - θ) χρηματοδοτικής συνδρομής·
 - ι) αμειβόμενων εξωτερικών εμπειρογνομόνων.
2. Όταν συνεργάζεται με ενδιαφερόμενα μέρη των χωρών εταίρων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητές τους, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών τους και του γενικού πλαισίου, κατά τον καθορισμό των τρόπων χρηματοδότησης, του είδους της συνεισφοράς, των ρυθμίσεων ανάθεσης και των διοικητικών διατάξεων για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, με σκοπό να προσεγγίσει και να ανταποκριθεί με τον καλύτερο τρόπο στο ευρύτερο δυνατό φάσμα τέτοιων ενδιαφερόμενων μερών. Ενθαρρύνονται ειδικοί τρόποι εφαρμογής σύμφωνα με τον οικονομικό κανονισμό, όπως συμφωνίες εταιρικής σχέσης, χορηγήσεις άδειας οικονομικής υποστήριξης σε τρίτα μέρη, άμεση ανάθεση ή προσκλήσεις υποβολής προτάσεων με περιορισμένη επιλεξιμότητα ή εφάπαξ πόσα, μοναδιαίες δαπάνες και χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή ποσά, καθώς και μη συνδεδεμένη με δαπάνες χρηματοδότηση όπως προβλέπεται στο άρθρο 125 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.
3. Εκτός των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 195 του δημοσιονομικού κανονισμού, η διαδικασία απευθείας ανάθεσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για:
 - α) επιχορηγήσεις χαμηλής αξίας προς υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τη χρηματοδότηση επείγουσών δράσεων προστασίας, ενδεχομένως χωρίς να απαιτείται συγχρηματοδότηση·
 - β) επιχορηγήσεις, κατά περίπτωση, χωρίς την ανάγκη συγχρηματοδότησης, για τη χρηματοδότηση δράσεων σε λίαν αντίξοες συνθήκες όπου η δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων αντενδείκνυται συμπεριλαμβανομένων καταστάσεων όπου υπάρχει σοβαρή έλλειψη θεμελιωδών ελευθεριών, η ανθρώπινη ασφάλεια διατρέχει μεγάλο κίνδυνο ή οι οργανώσεις και οι

υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δρουν υπό τις πλέον αντίξοες συνθήκες. Οι επιχορηγήσεις αυτές δεν υπερβαίνουν το 1.000.000 EUR και έχουν διάρκεια έως 18 μήνες, η οποία δύναται να παραταθεί κατά 12 μήνες σε περίπτωση αντικειμενικών και απρόβλεπτων εμποδίων κατά την υλοποίησή τους.

- γ) επιχορηγήσεις προς το Γραφείο του Υπατου Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, καθώς και το Παγκόσμιο Δίκτυο, και το Ευρωπαϊκό Διαπανεπιστημιακό Κέντρο για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον εκδημοκρατισμό, το οποίο χορηγεί ευρωπαϊκό μεταπτυχιακό δίπλωμα στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του εκδημοκρατισμού, και στο συνδεδεμένο με αυτό δίκτυο πανεπιστημίων που χορηγεί μεταπτυχιακά διπλώματα σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και υποτροφίες σε σπουδαστές και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τρίτες χώρες

Η δημοσιονομική στήριξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ), μεταξύ άλλων μέσω συμβάσεων εκτέλεσης μεταρρυθμίσεων του τομέα, βασίζεται στην ανάληψη ίδιας ευθύνης από τη χώρα, στην αμοιβαία λογοδοσία και τις κοινές δεσμεύσεις σε οικουμενικές αξίες, όπως η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου και αποσκοπεί στην ενδυνάμωση των εταιρικών σχέσεων μεταξύ της Ένωσης και των χωρών εταίρων. Περιλαμβάνει ενισχυμένο διάλογο πολιτικής, ανάπτυξη ικανοτήτων και βελτιωμένη διακυβέρνηση και συμπληρώνει τις προσπάθειες των εταίρων να εισπράττουν περισσότερα και να ξοδεύουν καλύτερα, για να στηρίξουν τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση και την εξάλειψη της φτώχειας.

Κάθε απόφαση για παροχή στήριξης από τον προϋπολογισμό βασίζεται στις πολιτικές στήριξης από τον προϋπολογισμό που έχουν συμφωνηθεί από την Ένωση, ένα συγκεκριμένο σύνολο κριτηρίων επιλεξιμότητας και μια προσεκτική εκτίμηση των κινδύνων και των οφελών.

4. Η γενική ή τομεακή δημοσιονομική στήριξη διαφοροποιείται κατά τρόπον ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στο πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο της εκάστοτε χώρας εταίρου, λαμβανομένων υπόψη των καταστάσεων αστάθειας.

Κατά την παροχή στήριξης από τον προϋπολογισμό σύμφωνα με το άρθρο 236 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή καθορίζει σαφώς και παρακολουθεί τα κριτήρια για τους όρους δημοσιονομικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένης της προόδου των μεταρρυθμίσεων και της διαφάνειας, και στηρίζει την ανάπτυξη του κοινοβουλευτικού ελέγχου, των εθνικών ικανοτήτων ελέγχου και της αυξημένης διαφάνειας και πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες.

5. Η εκταμίευση της δημοσιονομικής στήριξης βασίζεται σε δείκτες που καταδεικνύουν την ικανοποιητική πρόοδο που σημειώνεται ως προς την επίτευξη των στόχων που έχουν συμφωνηθεί με τη χώρα εταίρο.

6. Τα χρηματοδοτικά μέσα βάσει του παρόντος κανονισμού μπορεί να λάβουν τη μορφή δανείων, εγγυήσεων, ιδίων κεφαλαίων ή οιονεί μετοχικών κεφαλαίων, επενδύσεων ή συμμετοχών, και μέσω επιμερισμού του κινδύνου, όποτε είναι δυνατόν και σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο άρθρο 209 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού υπό την καθοδήγηση της ΕΤΕπ, ενός πολυμερούς ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, ή ενός διμερούς ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, όπως οι διμερείς αναπτυξιακές τράπεζες, που ενδεχομένως συνδυάζονται

με άλλες συμπληρωματικές μορφές οικονομικής στήριξης, τόσο από τα κράτη μέλη όσο και από τρίτα μέρη.

Οι συνεισφορές στα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού μπορούν να πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη καθώς και από κάθε οντότητα που αναφέρεται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.

7. Οι εν λόγω χρηματοοικονομικοί μηχανισμοί μπορούν να ομαδοποιούνται σε διευκολύνσεις για σκοπούς εφαρμογής και υποβολής εκθέσεων
8. Η χρηματοδότηση της Ένωσης δεν δημιουργεί ούτε ενεργοποιεί την είσπραξη ειδικών φόρων, δασμών ή επιβαρύνσεων.
9. Οι φόροι, οι δασμοί και οι επιβαρύνσεις που επιβάλλονται από τις χώρες εταίρους μπορεί να είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση βάσει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 24

Επιλέξιμα πρόσωπα και οντότητες

1. Η συμμετοχή σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων, χορήγησης επιδοτήσεων ή απονομής βραβείων για δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο γεωγραφικών προγραμμάτων και στο πλαίσιο προγραμμάτων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των παγκόσμιων προκλήσεων, είναι ανοικτή στους διεθνείς οργανισμούς και σε όλες τις άλλες νομικές οντότητες που είναι υπήκοοι αυτών και, στην περίπτωση νομικών προσώπων, που είναι επίσης πραγματικά εγκατεστημένα στις ακόλουθες χώρες ή εδάφη:
 - α) σε κράτη μέλη, που είναι δικαιούχοι του κανονισμού (ΕΕ).../...(ΜΠΒ III) και τα συμβαλλόμενα μέρη στη Συμφωνία του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου·
 - β) σε χώρες εταίρους της γειτονίας και στη Ρωσική Ομοσπονδία, όταν η σχετική διαδικασία πραγματοποιείται στο πλαίσιο των προγραμμάτων που αναφέρονται στο παράρτημα 1 στα οποία συμμετέχουν·
 - γ) οι αναπτυσσόμενες χώρες και εδάφη που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αποδεκτών επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας τον οποίο δημοσίευσε η Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και δεν είναι μέλη της ομάδας G-20, και οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη που καθορίζονται στην απόφαση .../... (ΕΕ) του Συμβουλίου·
 - δ) οι αναπτυσσόμενες χώρες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αποδεκτών δημόσιας αναπτυξιακής βοήθειας, οι οποίες είναι μέλη της ομάδας G-20, καθώς και άλλες χώρες και εδάφη, όταν η σχετική διαδικασία διεξάγεται στο πλαίσιο δράσης χρηματοδοτούμενης από την Ένωση βάσει του παρόντος κανονισμού στην οποία συμμετέχουν·
 - ε) οι χώρες για τις οποίες η αμοιβαία πρόσβαση στην εξωτερική βοήθεια καθορίζεται από την Επιτροπή· η εν λόγω πρόσβαση μπορεί να χορηγηθεί, για περιορισμένη περίοδο τουλάχιστον ενός έτους, όταν η χώρα παρέχει επιλεξιμότητα με ίσους όρους σε οντότητες από την Ένωση και από χώρες επιλέξιμες στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού· η Επιτροπή αποφασίζει

σχετικά με την αμοιβαία πρόσβαση και τη διάρκειά της κατόπιν διαβούλευσης με τη συγκεκριμένη δικαιούχο χώρα ή τις συγκεκριμένες δικαιούχους χώρες·

- στ) κράτη μέλη του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, στην περίπτωση συμβάσεων που υλοποιούνται σε λιγότερο ανεπτυγμένη χώρα ή σε φτωχή υπερχρεωμένη χώρα, η οποία περιλαμβάνεται στον κατάλογο δικαιούχων δημόσιας αναπτυξιακής βοήθειας.
2. Με την επιφύλαξη των περιορισμών που είναι εγγενείς στον χαρακτήρα και τους στόχους της δράσης, η συμμετοχή στις διαδικασίες σύμβασης, επιχορήγησης και απονομής για τις δράσεις που χρηματοδοτούνται βάσει των προγραμμάτων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας της σταθερότητας και της ειρήνης, καθώς και οι δράσεις ταχείας αντίδρασης θα είναι ανοικτές χωρίς περιορισμούς.
 3. Όλες οι προμήθειες και τα υλικά που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού μπορούν να προέρχονται από οιαδήποτε χώρα.
 4. Οι κανόνες που ορίζονται στο παρόν άρθρο δεν ισχύουν και δεν δημιουργούν περιορισμούς ως προς την ιθαγένεια για φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται ή έχουν συνάψει νόμιμη σύμβαση με επιλέξιμο ανάδοχο, ή εφόσον συντρέχει περίπτωση, υπεργολάβο.
 5. Για τις δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από κοινού με μία οντότητα, ή υλοποιούνται υπό καθεστώς άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης με οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία (ii) έως (viii) του δημοσιονομικού κανονισμού, εφαρμόζονται επίσης οι κανόνες επιλεξιμότητας των εν λόγω οντοτήτων.
 6. Όταν χορηγοί παρέχουν χρηματοδότηση σε καταπιστευματικό ταμείο που έχει συσταθεί από την Επιτροπή ή μέσω εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό, εφαρμόζονται οι κανόνες επιλεξιμότητας στην ιδρυτική πράξη του καταπιστευματικού ταμείου ή στη συμφωνία, με τον χορηγό σε περίπτωση εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό.
 7. Στην περίπτωση δράσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και από άλλο ενωσιακό πρόγραμμα, οι επιλέξιμες οντότητες στο πλαίσιο οποιουδήποτε από τα εν λόγω προγράμματα θεωρούνται επιλέξιμες.
 8. Στην περίπτωση πολυεθνικών δράσεων, οι νομικές οντότητες που είναι υπήκοοι και, στην περίπτωση νομικών οντοτήτων που είναι επίσης πραγματικά εγκατεστημένες, σε χώρες και εδάφη που καλύπτονται από τη δράση μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες.
 9. Η επιλεξιμότητα του παρόντος άρθρου μπορεί να περιορίζεται ως προς την ιθαγένεια, τον τόπο εγκατάστασης ή τη φύση των αιτούντων, όπου απαιτούνται τέτοιοι περιορισμοί από τη συγκεκριμένη φύση και τους στόχους της δράσης και, εφόσον είναι αναγκαίοι για την αποτελεσματική εφαρμογή της.
 10. Οι υποβάλλοντες προσφορά, οι αιτούντες και οι υποψήφιοι από μη επιλέξιμες χώρες είναι δυνατόν να θεωρηθούν επιλέξιμοι σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης ή μη διαθεσιμότητας των υπηρεσιών στις αγορές των οικείων χωρών ή εδαφών, ή σε άλλες δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις στις οποίες η εφαρμογή των κανόνων επιλεξιμότητας θα καθιστούσε την πραγματοποίηση μιας δράσης αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερή.
 11. Για να ενισχυθούν οι τοπικές ικανότητες, αγορές και αγοραστικές δραστηριότητες, δίνεται προτεραιότητα σε τοπικούς και περιφερειακούς αναδόχους όταν ο

δημοσιονομικός κανονισμός προβλέπει την ανάθεση βάσει μίας μόνο προσφοράς. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών αναδόχων προωθείται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του εν λόγω κανονισμού.

12. Στο πλαίσιο του προγράμματος για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι οντότητες που δεν καλύπτονται στο πλαίσιο του ορισμού της νομικής οντότητας του άρθρου 2 παράγραφος 6 είναι επιλέξιμες όταν αυτό είναι αναγκαίο για την κάλυψη των τομέων παρέμβασης του παρόντος προγράμματος.

Άρθρο 25

Μεταφορές ποσών, ετήσιες δαπάνες, πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων, επαναπληρωμές και έσοδα που δημιουργούνται από χρηματοοικονομικά μέσα

1. Επιπλέον του άρθρου 12 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού μεταφέρονται αυτόματα και μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο ανάληψης μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του επόμενου οικονομικού έτους. Το ποσό που μεταφέρεται είναι το πρώτο που χρησιμοποιείται το επόμενο οικονομικό έτος.

Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τις μεταφερόμενες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 6 του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. Επιπλέον των κανόνων του άρθρου 15 του δημοσιονομικού κανονισμού ως προς την εκ νέου διάθεση των πιστώσεων, οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων που αντιστοιχούν στο ποσό των αποδεσμεύσεων λόγω μη εκτέλεσης, εν όλω ή εν μέρει, ενεργειών στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού διατίθενται εκ νέου στο κονδύλιο του προϋπολογισμού από το οποίο προέρχονται.

Οι αναφορές στο άρθρο 15 του δημοσιονομικού κανονισμού στο άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού για τη θέσπιση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου θεωρείται ότι περιλαμβάνουν αναφορά στην παρούσα παράγραφο για τον σκοπό του παρόντος κανονισμού.

3. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δράσεις των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη μπορούν να κατανέμονται σε περισσότερα οικονομικά έτη με ετήσιες δόσεις, σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 114 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού δεν εφαρμόζεται σε αυτές τις πολυετείς δράσεις. Η Επιτροπή αποδεσμεύει αυτόματα τυχόν τμήμα δημοσιονομικής ανάληψης υποχρέωσης για ενέργεια η οποία, έως την 31η Δεκεμβρίου του πέμπτου έτους μετά το έτος της δημοσιονομικής ανάληψης υποχρέωσης δεν έχει χρησιμοποιηθεί για σκοπό προχρηματοδότησης ή ενδιάμεσης πληρωμής ή για την οποία δεν έχει υποβληθεί πιστοποιημένη δήλωση δαπάνης ή οιοδήποτε αίτημα πληρωμής.

Η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται επίσης στις ετήσιες δόσεις.

4. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 209 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού επιστροφές και έσοδα από χρηματοδοτικό μέσο εγγράφονται στη γραμμή του προϋπολογισμού προέλευσης ως εσωτερικό έσοδο ειδικού προορισμού αφού αφαιρεθούν οι διαχειριστικές δαπάνες και αμοιβές. Ανά πενταετία η Επιτροπή

εξετάζει τη συμβολή των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών μηχανισμών στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης καθώς και την αποτελεσματικότητά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ETBA+, δημοσιονομικές εγγυήσεις και χρηματοδοτική βοήθεια σε τρίτες χώρες

Άρθρο 26

Πεδίο εφαρμογής και χρηματοδότηση

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) χρηματοδοτεί το Ευρωπαϊκό Ταμείο Βιώσιμης Ανάπτυξης Plus (ETBA+) και την εγγύηση εξωτερικής δράσης.

Ο σκοπός του ETBA+ ως ολοκληρωμένης χρηματοδοτικής δέσμης η οποία παρέχει χρηματοδοτική ικανότητα με βάση τις μεθόδους εκτέλεσης που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 στοιχεία α), ε), στ) και ζ), είναι η στήριξη των επενδύσεων και η διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και την προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ανθεκτικότητας στις χώρες εταίρους με ιδιαίτερη έμφαση στην εξάλειψη της φτώχειας, τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, τη δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας, τις οικονομικές ευκαιρίες, τις δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα, τους κοινωνικοοικονομικούς τομείς και τις πολύ μικρές και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων κοινωνικοοικονομικών βαθύτερων αιτιών της παράτυπης μεταναστεύσης, σύμφωνα με τα σχετικά ενδεικτικά έγγραφα προγραμματισμού. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί σε χώρες που διαπιστώνεται ότι πλήττονται από αστάθεια ή συγκρούσεις, στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και στις υπερχρεωμένες φτωχές χώρες.

2. Η εγγύηση εξωτερικής δράσης στηρίζει τις δραστηριότητες του ETBA+ που καλύπτονται από δημοσιονομικές εγγυήσεις σύμφωνα με τα άρθρα 27, 28 και 29 του παρόντος κανονισμού, τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και τα δάνεια προς τρίτες χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού μηχανισμού για την πυρηνική ασφάλεια (EINS).
3. Στο πλαίσιο της εγγύησης εξωτερικής δράσης, η Ένωση μπορεί να εγγυηθεί πράξεις, που θα υπογραφούν από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027, ύψους έως και 60 000 000 000 EUR.
4. Ο συντελεστής προβλέψεων κυμαίνεται μεταξύ του 9% και του 50% σε συνάρτηση με το είδος των ενεργειών.

Ο συντελεστής προβλέψεων για την εγγύηση εξωτερικής δράσης είναι 9% για τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης και για τις δημοσιονομικές εγγυήσεις που καλύπτουν τους κινδύνους χώρας που συνδέονται με τις δανειοδοτικές πράξεις.

Οι συντελεστές προβλέψεων επανεξετάζονται κάθε τρία έτη από την ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού που ορίζεται στο άρθρο 40. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

σύμφωνα με το άρθρο 34 για να συμπληρώνει ή να τροποποιεί τους εν λόγω συντελεστές.

5. Η εγγύηση εξωτερικής δράσης θεωρείται ως μεμονωμένη εγγύηση στο κοινό ταμείο προβλέψεων το οποίο θεσπίζεται από το άρθρο 212 του δημοσιονομικού κανονισμού.
6. Το ETBA+ και η εγγύηση εξωτερικής δράσης δύνανται να στηρίζουν τις χρηματοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες στις χώρες εταίρους στις γεωγραφικές περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2. Η πρόβλεψη της εγγύησης εξωτερικής δράσης χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό των οικείων γεωγραφικών προγραμμάτων που ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) και μεταφέρεται στο κοινό ταμείο προβλέψεων. Το ETBA+ και η εγγύηση εξωτερικής δράσης μπορεί επίσης να στηρίζουν πράξεις σε δικαιούχους που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος I του κανονισμού ΜΠΒ III. Η χρηματοδότηση για αυτές τις πράξεις στο πλαίσιο του ETBA+ και για την πρόβλεψη της εγγύησης εξωτερικής δράσης χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του κανονισμού ΜΠΒ. Η πρόβλεψη της εγγύησης εξωτερικής δράσης για τη χορήγηση δανείων σε τρίτες χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού EINS χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του κανονισμού EINS.
7. Οι προβλέψεις που αναφέρονται στο άρθρο 211 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού συστήνονται βάσει των συνολικών εκκρεμών υποχρεώσεων της Ένωσης που απορρέουν από κάθε πράξη, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων που υπογράφονται πριν από το 2021 και με την εγγύηση της Ένωσης. Το ετήσιο ποσό προβλέψεων που απαιτείται μπορεί να συσταθεί κατά τη διάρκεια περιόδου έως επτά έτη.
8. Το υπόλοιπο στοιχείων ενεργητικού έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 στο ταμείο εγγυήσεων ETBA και στο ταμείο εγγυήσεων για εξωτερικές δράσεις, που θεσπίστηκαν από τον κανονισμό ΕΕ 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου αντίστοιχα, μεταφέρονται στο κοινό ταμείο προβλέψεων με στόχο την πρόβλεψη των αντίστοιχων δραστηριοτήτων του στο πλαίσιο της ίδιας ενιαίας εγγύησης που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 27

Επιλεξιμότητα και επιλογή δραστηριοτήτων και ομολόγων φορέων

1. Οι χρηματοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες που είναι επιλέξιμες για στήριξη μέσω της εγγύησης εξωτερικής δράσης συνάδουν και ευθυγραμμίζονται με τις ενωσιακές πολιτικές, καθώς και με τις στρατηγικές και τις πολιτικές των χωρών εταίρων. Υποστηρίζουν ειδικότερα τους στόχους, τις γενικές αρχές και το πλαίσιο πολιτικής του παρόντος κανονισμού, καθώς και τα οικεία ενδεικτικά έγγραφα προγραμματισμού, με τη δέουσα προσοχή στους τομείς προτεραιότητας που ορίζονται στο παράρτημα V.
2. Η εγγύηση εξωτερικής δράσης στηρίζει χρηματοδοτικές και επενδυτικές πράξεις σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 209 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως γ) του δημοσιονομικού κανονισμού και οι οποίες:
 - α) εξασφαλίζουν συμπληρωματικότητα με άλλες πρωτοβουλίες·

- β) είναι οικονομικά και δημοσιονομικά βιώσιμες, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την πιθανή στήριξη και συγχρηματοδότηση του έργου από δημόσιους και ιδιωτικούς εταίρους, ενώ παράλληλα συνεκτιμούν το ειδικό επιχειρησιακό περιβάλλον και τις ικανότητες των χωρών που πλήττονται από αστάθεια ή συγκρούσεις, τις Λιγότερο Αναπτυγμένες Χώρες και τις υπερχρεωμένες φτωχές χώρες, όπου μπορούν να προσφερθούν ευνοϊκότεροι όροι·
- γ) είναι βιώσιμες από τεχνικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής άποψης.
3. Η εγγύηση της εξωτερικής δράσης χρησιμοποιείται για την κάλυψη των κινδύνων που ενέχουν τα ακόλουθα μέσα:
- α) δάνεια, συμπεριλαμβανομένων των δανείων στο εθνικό νόμισμα και δάνεια μακροοικονομικής βοήθειας·
- β) εγγυήσεις·
- γ) αντεγγυήσεις·
- δ) μέσα της κεφαλαιαγοράς·
- ε) κάθε άλλη μορφή χρηματοδότησης ή μέσο πιστωτικής ενίσχυσης, ασφάλειες και συμμετοχές μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου.
4. Οι επιλέξιμοι ομόλογοι φορείς για τους σκοπούς της εγγύησης εξωτερικής δράσης είναι εκείνοι που ορίζονται στο άρθρο 208 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων από τρίτες χώρες που συνεισφέρουν στην εγγύηση εξωτερικής δράσης, με την επιφύλαξη της έγκρισης της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 28 του παρόντος κανονισμού. Επιπλέον, και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 62 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού, οι φορείς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους ή τρίτης χώρας που έχει συνεισφέρει στην εγγύηση εξωτερικής δράσης σύμφωνα με το άρθρο 28, και οι οποίοι παρέχουν επαρκή διασφάλιση της χρηματοοικονομικής τους ικανότητας είναι επιλέξιμοι για τους σκοπούς της εγγύησης.
5. Οι επιλέξιμοι ομόλογοι φορείς συμμορφώνονται με τους κανόνες και τους όρους του άρθρου 62 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού. Στην περίπτωση φορέων που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους ή τρίτης χώρας που έχει συνεισφέρει στην εγγύηση εξωτερικής δράσης σύμφωνα με το άρθρο 28 του παρόντος κανονισμού, προτιμώνται οι φορείς εκείνοι που κοινοποιούν πληροφορίες που αφορούν περιβαλλοντικά και κοινωνικά κριτήρια και κριτήρια εταιρικής διακυβέρνησης.
- Η Επιτροπή μεριμνά για την αποτελεσματική, αποδοτική και δίκαιη χρήση των διαθέσιμων πόρων μεταξύ των επιλέξιμων ομόλογων φορέων, προωθώντας παράλληλα τη συνεργασία μεταξύ τους.
- Η Επιτροπή εξασφαλίζει δίκαιη μεταχείριση για όλους τους επιλέξιμους ομόλογους φορείς και μεριμνά για την πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων κατά την περίοδο υλοποίησης του ETBA+. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα, η Επιτροπή μπορεί να ζητεί κάθε σχετική πληροφορία από τους επιλέξιμους ομόλογους φορείς σχετικά με τις δράσεις τους εκτός του ETBA+.
6. Η Επιτροπή επιλέγει τους επιλέξιμους ομολόγους σύμφωνα με το άρθρο 154 του δημοσιονομικού κανονισμού, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη:
- α) τις συμβουλές του στρατηγικού και του περιφερειακού επιχειρησιακού συμβουλίου, σύμφωνα με το παράρτημα VI·

- β) τους στόχους του επενδυτικού σκέλους·
- γ) την εμπειρία και την ικανότητα διαχείρισης κινδύνων του επιλέξιμου ομολόγου·
- δ) το ποσό των ιδίων πόρων, καθώς και τη συγχρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα, που προτίθεται να κινητοποιήσει ο επιλέξιμος ομολόγος φορέας για το επενδυτικό σκέλος.
7. Η Επιτροπή συγκροτεί επενδυτικές θυρίδες προκειμένου να καλύπτονται μέχρι ενός καθορισμένου ποσού από την εγγύηση εξωτερικής δράσης περιφέρειες, συγκεκριμένες χώρες εταίροι ή αμφοτέρως, συγκεκριμένοι τομείς, συγκεκριμένα έργα ή συγκεκριμένες κατηγορίες τελικών δικαιούχων ή αμφοτέρως, που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από τον παρόντα κανονισμό. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τον τρόπο που το επενδυτικό κονδύλιο συμμορφώνεται με το παρόν άρθρο και τις λεπτομερείς χρηματοδοτικές τους προτεραιότητες. Όλα τα αιτήματα για χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο των επενδυτικών σκελών υποβάλλονται στην Επιτροπή.
- Η επιλογή των επενδυτικών σκελών αιτιολογείται δεόντως από ανάλυση των ανεπαρειών της αγοράς ή των μη ικανοποιητικών επενδυτικών συνθηκών. Η ανάλυση αυτή διενεργείται από την Επιτροπή, σε συνεργασία με δυνητικά επιλέξιμους ομολόγους φορείς και ενδιαφερόμενα μέρη.
- Οι επιλέξιμοι ομολόγοι φορείς μπορεί να παρέχουν τα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στο πλαίσιο επενδυτικής θυρίδας ή μεμονωμένου έργου η διαχείριση του οποίου γίνεται από επιλέξιμο ομολόγο φορέα. Τα μέσα μπορεί να παρέχονται προς όφελος των χωρών εταίρων, συμπεριλαμβανομένων χωρών που πλήττονται από αστάθεια ή συγκρούσεις ή χωρών που αντιμετωπίζουν προκλήσεις όσον αφορά την ανοικοδόμηση και την ανασυγκρότηση μετά τις συγκρούσεις, προς όφελος των οργανισμών αυτών των χωρών εταίρων, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων εθνικών και ιδιωτικών τοπικών τραπεζών και χρηματοπιστωτικών οργανισμών τους, και προς όφελος οντοτήτων του ιδιωτικού τομέα των εν λόγω χωρών εταίρων.
8. Η Επιτροπή αξιολογεί τις δραστηριότητες που υποστηρίζονται από την εγγύηση εξωτερικής δράσης με βάση τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στις παραγράφους 2 και 3, αξιοποιώντας, κατά περίπτωση, τα υφιστάμενα συστήματα μέτρησης αποτελεσμάτων των επιλέξιμων ομολόγων φορέων. Η Επιτροπή δημοσιεύει το αποτέλεσμα της αξιολόγησής της για κάθε επενδυτικό σκέλος σε ετήσια βάση.
9. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 34 προκειμένου να συμπληρώνει ή να τροποποιεί τους τομείς προτεραιότητας στο παράρτημα V και τη διακυβέρνηση του ETBA+ στο παράρτημα VI.

Άρθρο 28

Συνεισφορά από άλλους χορηγούς στην εγγύηση εξωτερικής δράσης

1. Τα κράτη μέλη, οι τρίτες χώρες και άλλα τρίτα μέρη δύνανται να συνεισφέρουν στην εγγύηση εξωτερικής δράσης.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 218 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, τα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τον

Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο μπορούν να συνεισφέρουν με τη μορφή εγγυήσεων ή μετρητών.

Η συνεισφορά τρίτων χωρών εκτός των συμβαλλομένων μερών της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και άλλων τρίτων μερών γίνεται σε μετρητά και υπόκειται στην έγκριση της Επιτροπής.

Η Επιτροπή ενημερώνει αμελλητί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις συνεισφορές που επιβεβαιώνονται.

Κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, οι συνεισφορές τους μπορεί να διατίθενται για τη δρομολόγηση δράσεων σε συγκεκριμένες περιοχές, χώρες, τομείς ή σε υφιστάμενα επενδυτικά σκέλη.

2. Οι συνεισφορές με τη μορφή εγγύησης δεν υπερβαίνουν ποσοστό 50% του ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

Οι συνεισφορές που καταβάλλουν τα κράτη μέλη και τα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο με τη μορφή εγγύησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη καταπτώσεων των εγγυήσεων μόνον αφότου η χρηματοδότηση από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, προσαυξημένη κατά οποιαδήποτε άλλη συνεισφορά σε μετρητά, έχει χρησιμοποιηθεί για πληρωμές λόγω καταπτώσεων εγγυήσεων.

Κάθε συνεισφορά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη καταπτώσεων εγγυήσεων ανεξαρτήτως του ειδικού σκοπού για τον οποίο εγγράφεται στον προϋπολογισμό.

Μεταξύ της Επιτροπής, εξ ονόματος της Ένωσης, και του συνεισφέροντος συνάπτεται συμφωνία συνεισφοράς και περιλαμβάνει, ιδίως, τις διατάξεις που αφορούν τους όρους πληρωμής.

Άρθρο 29

Εφαρμογή των συμφωνιών εγγύησης εξωτερικής δράσης

1. Η Επιτροπή, εκ μέρους της Ένωσης, συνομολογεί συμφωνίες εγγύησης εξωτερικής δράσης με τους επιλέξιμους ομόλογους φορείς που επιλέγονται δυνάμει του άρθρου 27. Συμφωνίες μπορούν να συνάπτονται με κοινοπραξίες αποτελούμενες από δύο ή περισσότερους επιλέξιμους ομόλογους φορείς.
2. Μία ή περισσότερες συμφωνίες εγγυήσεων εξωτερικής δράσης συνάπτονται για κάθε επενδυτικό σκέλος μεταξύ της Επιτροπής και των επιλέξιμων ομόλογων φορέων ή των επιλέξιμων ομόλογων φορέων που επιλέγονται. Επιπλέον, προκειμένου να αντιμετωπιστούν συγκεκριμένες ανάγκες, η εγγύηση εξωτερικής δράσης μπορεί να χορηγηθεί για μεμονωμένη χρηματοδότηση ή επενδυτικές δραστηριότητες.

Όλες οι συμφωνίες εγγυήσεων εξωτερικής δράσης τίθενται, κατόπιν αιτήματος, στη διάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, λαμβανομένης υπόψη της προστασίας των εμπιστευτικών και εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.
3. Οι συμφωνίες στο πλαίσιο της εγγύησης εξωτερικής δράσης περιλαμβάνουν, ειδικότερα:
 - α) λεπτομερείς κανόνες για την κάλυψη, τις απαιτήσεις, την επιλεξιμότητα, τους επιλέξιμους ομόλογους φορείς, και τις διαδικασίες.

- β) λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την παροχή της εγγύησης της εξωτερικής δράσης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών διαδικασιών κάλυψης και της καθορισμένης κάλυψης των χαρτοφυλακίων και των έργων που περιλαμβάνουν συγκεκριμένα μέσα καθώς και ανάλυση κινδύνου έργων και χαρτοφυλακίου έργων, μεταξύ άλλων σε τομεακό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο·
 - γ) αναφορά των στόχων και του σκοπού του παρόντος κανονισμού, εκτίμηση αναγκών και υπόδειξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων, λαμβάνοντας υπόψη της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και της υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς·
 - δ) αποζημίωση της εγγύησης, η οποία πρέπει να εκπροσωπεί το επίπεδο κινδύνου και η δυνατότητα να είναι η αποζημίωση μερικώς επιδοτούμενη προκειμένου να δοθούν ευνοϊκοί όροι σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις·
 - ε) απαιτήσεις για τη χρήση της εγγύησης της εξωτερικής δράσης, συμπεριλαμβανομένων των όρων πληρωμής, όπως συγκεκριμένες προθεσμίες, τόκοι επί των οφειλόμενων ποσών, δαπάνες και τα έξοδα ανάκτησης και ενδεχόμενες αναγκαίες ρυθμίσεις ρευστότητας·
 - στ) διαδικασίες απαίτησης, συμπεριλαμβανομένων, αλλά όχι μόνον, των γεγονότων ενεργοποίησης και των περιόδων αναμονής, και διαδικασίες που συνδέονται με την είσπραξη των απαιτήσεων·
 - ζ) υποχρεώσεις παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και αξιολόγησης·
 - η) σαφείς και προσιτές διαδικασίες υποβολής καταγγελιών για τρίτα μέρη που ενδέχεται να επηρεάζονται από την υλοποίηση έργων που καλύπτονται από την εγγύηση της εξωτερικής δράσης.
4. Οι χρηματοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες εγκρίνονται από τον επιλέξιμο ομόλογο φορέα σύμφωνα με τους δικούς του κανόνες και τις διαδικασίες και σε συμμόρφωση με τους όρους της συμφωνίας εγγυήσεων της εξωτερικής δράσης.
5. Η εγγύηση εξωτερικής δράσης μπορεί να καλύπτει:
- α) για τα χρεωστικά μέσα, το αρχικό κεφάλαιο και όλους τους τόκους και τα ποσά που οφείλονται στον επιλέξιμο ομόλογο φορέα αλλά δεν έχουν εισπραχθεί από αυτόν σύμφωνα με τους όρους των πράξεων χρηματοδότησης, μέχρι την επέλευση του γεγονότος που συνιστά αθέτηση υποχρέωσης·
 - β) για τις επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου, τα ποσά που επενδύονται και το συνδεδεμένο με αυτά κόστος χρηματοδότησης·
 - γ) για άλλες χρηματοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 2, τα ποσά που χρησιμοποιούνται και το συνδεδεμένο με αυτά κόστος χρηματοδότησης·
 - δ) όλες τις σχετικές δαπάνες και τα έξοδα ανάκτησης που σχετίζονται με το γεγονός αθέτησης υποχρέωσης, εκτός αν αυτά αφαιρούνται από τα έσοδα ανάκτησης.
 - ε) Για τους σκοπούς καταλογισμού και αναφοράς από την Επιτροπή των κινδύνων που καλύπτονται από την εγγύηση της εξωτερικής δράσης, και σύμφωνα με το άρθρο 209 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι επιλέξιμοι ομόλογοι φορείς με τους οποίους έχει υπογραφεί συμφωνία εγγύησης παρέχουν ετησίως στην Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο τις

οικονομικές εκθέσεις σχετικά με τις χρηματοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, κατόπιν ελέγχου των εκθέσεων από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή, οι οποίες περιέχουν, μεταξύ άλλων, πληροφορίες σχετικά με:

- στ) την εκτίμηση κινδύνων των χρηματοδοτικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων των επιλέξιμων ομολόγων, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τις ενωσιακές υποχρεώσεις που μετράται σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 80 του δημοσιονομικού κανονισμού και τα ΔΛΠΔΤ·
 - ζ) την εκκρεμή χρηματοοικονομική υποχρέωση για την Ένωση που εγείρεται από τις πράξεις του ΕΤΒΑ + που παρέχεται για τους επιλέξιμους ομόλογους φορείς και τις χρηματοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητές τους, κατανεμημένες ανά επιμέρους δραστηριότητα.
7. Οι ομόλογοι επιλέξιμοι φορείς παρέχουν στην Επιτροπή, εφόσον το ζητήσει, συμπληρωματικές πληροφορίες αναγκαίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Επιτροπής σε σχέση με τον παρόντα κανονισμό.
8. Η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις για τα χρηματοδοτικά μέσα, τις δημοσιονομικές εγγυήσεις, την οικονομική βοήθεια σύμφωνα με τα άρθρα 241 και 250 του δημοσιονομικού κανονισμού. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, οι επιλέξιμοι ομόλογοι φορείς παρέχουν ετησίως τις απαραίτητες πληροφορίες, προκειμένου να επιτρέπουν στην Επιτροπή να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων.

Άρθρο 30

Συμμετοχή κεφαλαίου σε τράπεζα ανάπτυξης

Το κονδύλιο για γεωγραφικά προγράμματα, το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο α), μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να συνεισφέρει στην κεφαλαιακή επάρκεια ευρωπαϊκών και άλλων αναπτυξιακών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Κεφάλαιο V

Παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση

Άρθρο 31

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Οι δείκτες για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού προς την επίτευξη των ειδικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3 προσδιορίζονται στο παράρτημα VII, σύμφωνα με τους δείκτες των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Οι τιμές των δεικτών την 1η Ιανουαρίου 2021 θα χρησιμοποιηθούν ως βάση για την αξιολόγηση του βαθμού επίτευξης των στόχων.
2. Η Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά τις δράσεις της και εξετάζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων, καλύπτοντας τις αποδόσεις και τα αποτελέσματα.

Η πρόοδος όσον αφορά τα αναμενόμενα αποτελέσματα θα πρέπει να παρακολουθείται στη βάση σαφών, διαφανών και, εφόσον κρίνεται απαραίτητο,

μετρήσιμων δεικτών. Οι δείκτες πρέπει να τηρούνται σε περιορισμένο αριθμό για να διευκολύνεται η έγκαιρη υποβολή εκθέσεων.

3. Τα πλαίσια κοινών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνονται εντός των εγγράφων κοινού προγραμματισμού που εκπληρώνουν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 12 παράγραφος 4 παρέχουν τη βάση για την κοινή παρακολούθηση από την Ένωση και τα κράτη μέλη της υλοποίησης της συλλογικής τους στήριξης σε μια χώρα εταίρο.

Το σύστημα υποβολής εκθέσεων για τις επιδόσεις εξασφαλίζει ότι τα στοιχεία με τα οποία παρακολουθούνται η εκτέλεση του προγράμματος και τα αποτελέσματα συλλέγονται κατά τρόπο αποδοτικό, αποτελεσματικό και έγκαιρο. Προς τον σκοπό αυτό, επιβάλλονται αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στους αποδέκτες των ενωσιακών κεφαλαίων.

4. Η Επιτροπή εξετάζει την πρόοδο που συντελείται κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Από το 2022 και μετά, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ετήσια έκθεση σχετικά με την επίτευξη των στόχων καθενός από τους κανονισμούς με τη βοήθεια δεικτών, για τη μέτρηση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων και της αποτελεσματικότητας του κανονισμού. Η εν λόγω έκθεση υποβάλλεται επίσης στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

5. Η ετήσια έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το προηγούμενο έτος για τα χρηματοδοτούμενα μέτρα, τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και της αξιολόγησης, τη συμμετοχή των σχετικών εταίρων και την εκτέλεση των δημοσιονομικών δεσμεύσεων και των πιστώσεων πληρωμών καταναμημένων ανά χώρα, περιφέρεια και τομέα συνεργασίας. Η έκθεση αξιολογεί τα αποτελέσματα της χρηματοδότησης της Ένωσης μέσω της χρήσης όσο το δυνατόν ευρύτερων ειδικών και μετρήσιμων δεικτών για το ρόλο της στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού. Όταν πρόκειται για συνεργασία για την ανάπτυξη, στην έκθεση αξιολογείται επίσης, εάν είναι εφικτό και ενδεδειγμένο, η τήρηση των αρχών της αποτελεσματικότητας μεταξύ άλλων για καινοτόμους χρηματοοικονομικούς μηχανισμούς.

6. Η ετήσια έκθεση που εκπονείται το 2021 περιέχει ενοποιημένες πληροφορίες από τις ετήσιες εκθέσεις για την περίοδο 2014-2020 για κάθε χρηματοδότηση που διέπεται από τους κανονισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 2, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από εξωτερικές πηγές για ειδικό προορισμό και των συνεισφορών στα καταπιστευματικά ταμεία, με ανάλυση των δαπανών κατά χώρα, χρήση χρηματοδοτικών μηχανισμών, αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές. Η αναφερόμενη στο άρθρο 13 έκθεση αποτυπώνει τα κύρια διδάγματα και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις των εξωτερικών αξιολογήσεων που διενεργήθηκαν τα προηγούμενα έτη.

7. Βάσει των εγκεκριμένων εγγράφων του ενδεικτικού προγραμματισμού πραγματοποιείται ετήσια εκτίμηση των συνολικών δαπανών που σχετίζονται με τη δράση για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα. Η χρηματοδότηση που διατίθεται στο πλαίσιο των μηχανισμών υπόκειται σε σύστημα ετήσιας παρακολούθησης το οποίο βασίζεται στη μεθοδολογία του ΟΟΣΑ («δείκτες του Ρίο»), χωρίς να αποκλείεται η αξιοποίηση ακριβέστερων μεθοδολογιών εφόσον υπάρχουν, εντάσσεται στην υπάρχουσα μεθοδολογία για τη διαχείριση των επιδόσεων των προγραμμάτων της Ένωσης, με σκοπό την ποσοτικοποίηση των δαπανών που σχετίζονται με τη δράση για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα στο επίπεδο των σχεδίων δράσεων και των

μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 19, και καταγράφεται στις αξιολογήσεις και την ετήσια έκθεση.

8. Η Επιτροπή κοινοποιεί πληροφορίες σχετικά με την αναπτυξιακή συνεργασία μέσω αναγνωρισμένων διεθνών προτύπων.
9. Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου του παρόντος κανονισμού ως προς την επίτευξη των στόχων του, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 34, για την τροποποίηση του άρθρου 3 του παραρτήματος VII για την αναθεώρηση ή τη συμπλήρωση των δεικτών εφόσον κριθεί αναγκαία και για να συμπληρωθεί ο παρών κανονισμός με διατάξεις σχετικές με τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Άρθρο 32 **Αξιολόγηση**

1. Ενδιάμεση αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού διενεργείται όταν υπάρχουν επαρκείς διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του, το αργότερο εντός τεσσάρων ετών από την έναρξη εφαρμογής του μηχανισμού.

Εφόσον οι κατάλληλες αξιολογήσεις βασίζονται, κατά περίπτωση, στις αρχές της ορθής πρακτικής της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, με στόχο να εξακριβωθεί κατά πόσο έχουν επιτευχθεί οι στόχοι, και να διατυπωθούν συστάσεις που θα αποσκοπούν στη βελτίωση των μελλοντικών ενεργειών.

2. Αφού ολοκληρωθεί η εφαρμογή του κανονισμού, και το αργότερο εντός τεσσάρων ετών από τη λήξη της περιόδου που καθορίζεται στο άρθρο 1, η Επιτροπή προβαίνει σε τελική αξιολόγηση του κανονισμού. Η αξιολόγηση αυτή εξετάζει τη συμβολή της Ένωσης στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες που μετρούν τα αποτελέσματα που παραδόθηκαν, καθώς και τα πορίσματα και τα συμπεράσματα που αφορούν τον αντίκτυπο του παρόντος κανονισμού.

Η τελική έκθεση αξιολόγησης εξετάζει επίσης την αποτελεσματικότητα, την προστιθέμενη αξία, το πεδίο εφαρμογής της απλούστευσης, την εσωτερική και εξωτερική συνοχή και τη συνεχιζόμενη συνάφεια των στόχων του παρόντος κανονισμού.

Η τελική έκθεση αξιολόγησης πραγματοποιείται με τον συγκεκριμένο σκοπό να βελτιωθεί η υλοποίηση της ενωσιακής βοήθειας. Ενημερώνει τις αποφάσεις σχετικά με την ανανέωση, την τροποποίηση ή την κατάργηση των μορφών δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του κανονισμού.

Η τελική έκθεση αξιολόγησης επίσης περιέχει ενοποιημένες πληροφορίες από τις σχετικές ετήσιες εκθέσεις για κάθε χρηματοδότηση που διέπεται από τον παρόντα κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό και των συνεισφορών στα καταπιστευματικά ταμεία, με ανάλυση των δαπανών κατά δικαιούχο χώρα, χρήση χρηματοοικονομικών μηχανισμών, αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές.

Η Επιτροπή κοινοποιεί τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων μαζί με τις παρατηρήσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη μέσω

της αρμόδιας επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 35. Κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών μπορούν να συζητηθούν συγκεκριμένες αξιολογήσεις στην εν λόγω επιτροπή. Τα αποτελέσματα ανατροφοδοτούν τον σχεδιασμό προγραμμάτων και τη διάθεση πόρων.

Η Επιτροπή μεριμνά, σε κατάλληλο βαθμό, ώστε να συμμετέχουν όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη στη διαδικασία αξιολόγησης της χρηματοδότησης της Ένωσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού και δύναται, εάν είναι σκόπιμο, να επιδιώκει τη διενέργεια κοινών αξιολογήσεων με τα κράτη μέλη και τους αναπτυξιακούς εταίρους με στενή συμμετοχή των χωρών εταίρων.

3. Σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις για την υποβολή εκθέσεων, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και στη συνέχεια ανά τριετία, η Επιτροπή αξιολογεί τη χρήση και τη λειτουργία της εγγύησης εξωτερικής δράσης. Η Επιτροπή υποβάλλει την έκθεση αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η εν λόγω έκθεση αξιολόγησης συνοδεύεται από γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ **ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 33

Συμμετοχή χώρας ή εδάφους που δεν καλύπτεται από τον παρόντα κανονισμό

1. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και όταν η δράση που πρόκειται να εφαρμοσθεί είναι παγκόσμιου, διαπεριφερειακού ή περιφερειακού χαρακτήρα, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει, στο πλαίσιο των σχετικών πολυετών ενδεικτικών προγραμμάτων ή στο πλαίσιο των σχετικών σχεδίων δράσης ή μέτρων για την επέκταση του πεδίου εφαρμογής των δράσεων προς χώρες και εδάφη που δεν καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό σύμφωνα με το άρθρο 4, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή και η αποτελεσματικότητα της χρηματοδότησης της Ένωσης ή να προωθηθεί η περιφερειακή ή διαπεριφερειακή συνεργασία.
2. Η Επιτροπή μπορεί να περιλαμβάνει ειδικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για να συνδράμει τις χώρες και τις περιφέρειες εταίρους στην ενίσχυση της συνεργασίας τους με τις γειτονικές εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της Ένωσης και με τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη που καλύπτονται από την απόφαση ΥΧΕ του Συμβουλίου. Για τον σκοπό αυτό, ο παρών κανονισμός μπορεί να συμβάλει, όπου ενδείκνυται και βάσει της αμοιβαιότητας και της αναλογικότητας όσον αφορά το επίπεδο χρηματοδότησης από την απόφαση ΥΧΕ ή/και τον κανονισμό για την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία (κανονισμός ΕΕΣ), σε δράσεις που υλοποιούνται από χώρα εταίρο ή περιφέρεια ή οποιαδήποτε άλλη οντότητα δυνάμει του παρόντος κανονισμού, από χώρα, έδαφος ή άλλη οντότητα δυνάμει της απόφασης ΥΧΕ ή από εξόχως απόκεντρη περιφέρεια της Ένωσης στο πλαίσιο κοινών επιχειρησιακών προγραμμάτων ή προγραμμάτων ή μέτρων διαπεριφερειακής συνεργασίας που έχουν θεσπιστεί και εφαρμόζονται στο πλαίσιο του κανονισμού ΕΕΣ.

Άρθρο 34
Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 4 παράγραφος 6, στο άρθρο 26 παράγραφος 3, στο άρθρο 27 παράγραφος 9 και στο άρθρο 31 παράγραφος 9 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για την περίοδο ισχύος του παρόντος κανονισμού.
3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 6, στο άρθρο 26 παράγραφος 3, στο άρθρο 27 παράγραφος 9 και στο άρθρο 31 παράγραφος 9 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Τίθεται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Η ανάκληση δεν επηρεάζει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που βρίσκονται ήδη σε ισχύ.
4. Πριν την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας της 13ης Απριλίου 2016.
5. Αμέσως μετά την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Κάθε κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 6, το άρθρο 26 παράγραφος 3, το άρθρο 27 παράγραφος 9 και το άρθρο 31 παράγραφος 9 αρχίζει να ισχύει μόνον εφόσον δεν διατυπωθούν αντιρρήσεις είτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε από το Συμβούλιο εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν πρόκειται να προβάλουν αντίρρηση. Η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 35
Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή γειτονίας, ανάπτυξης και διεθνούς συνεργασίας. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όπου υπάρχει παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Σε περίπτωση που η γνωμοδότηση της επιτροπής πρέπει να ληφθεί μέσω γραπτής διαδικασίας, η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται χωρίς αποτέλεσμα, όταν, εντός της προθεσμίας έκδοσης της γνωμοδότησης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσουν τα μέλη της επιτροπής με απλή πλειοψηφία.

4. Όποτε γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 5.
5. Η εγκεκριμένη απόφαση παραμένει σε ισχύ κατά τη διάρκεια του εγκεκριμένου ή τροποποιημένου εγγράφου, προγράμματος δράσης ή μέτρου.
6. Ένας παρατηρητής της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής για τα θέματα που αφορούν την ΕΤΕπ.

Άρθρο 36

Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα

1. Οι αποδέκτες της ενωσιακής χρηματοδότησης μνημονεύουν ρητώς την προέλευση της χρηματοδότησης και εξασφαλίζουν την προβολή της ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους, παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.
2. Η Επιτροπή προβαίνει σε ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας που αφορούν τον παρόντα κανονισμό, τις δράσεις και τα αποτελέσματά του. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στον παρόντα κανονισμό μπορούν να συμβάλλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που οι εν λόγω προτεραιότητες είναι άμεσα συναφείς με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Άρθρο 37

Παρέκκλιση από τις απαιτήσεις προβολής

Τα θέματα ασφαλείας ή οι τοπικές πολιτικές ευαισθησίες μπορεί να καταστήσουν προτιμότερο ή αναγκαίο τον περιορισμό των δραστηριοτήτων επικοινωνίας και προβολής σε ορισμένες χώρες ή περιοχές ή κατά τη διάρκεια ορισμένων περιόδων. Στις περιπτώσεις αυτές, το κοινό στόχος και τα εργαλεία προβολής, τα προϊόντα και οι διάυλοι που χρησιμοποιούνται για την προώθηση μιας συγκεκριμένης δράσης καθορίζονται κατά περίπτωση, σε συνεννόηση και σε συμφωνία με την Ένωση. Όταν απαιτείται ταχεία παρέμβαση για την αντιμετώπιση μιας ξαφνικής κρίσης, δεν είναι απαραίτητο να καταρτίζεται αμέσως ένα σχέδιο πλήρους επικοινωνίας και προβολής. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ωστόσο, η στήριξη της Ένωσης πρέπει να υποδεικνύεται δεόντως από την αρχή.

Άρθρο 38

Ρήτρα EYEΔ

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σύμφωνα με την απόφαση 2010/427/ΕΕ.

Άρθρο 39

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

1. Η απόφαση 466/2014/ΕΕ, ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 και ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/1601 καταργούνται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2021.

2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για τον παρόντα κανονισμό μπορεί επίσης να καλύπτει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που είναι αναγκαίες για την εξασφάλιση της ομαλής μετάβασης μεταξύ του παρόντος κανονισμού και των μέτρων που είχαν θεσπιστεί στο πλαίσιο των προηγούμενων κανονισμών: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 233/2014· Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 232/2014· Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 230/2014· Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 235/2014· Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 234/2014, κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 237/2014, κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 236/2014, απόφαση 466/2014/ΕΕ, κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 και κανονισμός (ΕΕ) 2017/1601.
3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για τον παρόντα κανονισμό μπορεί να καλύψει δαπάνες που συνδέονται με την προετοιμασία ενδεχόμενης πράξης που θα διαδεχθεί τον παρόντα κανονισμό.
4. Εάν κριθεί αναγκαίο, μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό πιστώσεις πέραν του 2027, με σκοπό την κάλυψη δαπανών που προβλέπονται στο άρθρο 20 παράγραφος 1, ώστε να καταστεί εφικτή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.

Άρθρο 40
Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- 1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής (*ομάδα προγραμμάτων*)
- 1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.5. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις
- 1.6. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- 2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων
- 2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου
- 2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- 3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται
- 3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες
 - 3.2.1. *Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες*
 - 3.2.2. *Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα*
 - 3.2.3. *Συμμετοχή τρίτων μερών στη χρηματοδότηση*
- 3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής (ομάδα προγραμμάτων)

Εξωτερική δράση

Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

νέα δράση

νέα δράση έπειτα από πιλοτικό έργο/προπαρασκευαστική δράση⁸⁴

την παράταση υφιστάμενης δράσης

συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς μια άλλη/νέα δράση

1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.4.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Μακροπρόθεσμα, ο γενικός στόχος του προτεινόμενου μηχανισμού είναι να τηρήσει και να προωθήσει τις αξίες και τα συμφέροντα της ΕΕ παγκοσμίως.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5, τα άρθρα 8 και 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι ειδικοί στόχοι περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

α) την υποστήριξη και την ενθάρρυνση του διαλόγου και της συνεργασίας με τρίτες χώρες και περιφέρειες στη γειτονία, στην υποσαχάρια Αφρική, την Ασία και τον Ειρηνικό, τη Βόρειο και τη Νότιο Αμερική και την Καραϊβική·

β) Σε παγκόσμιο επίπεδο, η προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας, η υποστήριξη των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, η προαγωγή της σταθερότητας και της ειρήνης και η αντιμετώπιση άλλων παγκόσμιων προκλήσεων·

γ) την ταχεία ανταπόκριση σε καταστάσεις κρίσης, αστάθειας και σύγκρουσης· την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη σύνδεση ανθρωπιστικής βοήθειας και αναπτυξιακής δράσης· τις ανάγκες και τις προτεραιότητες της εξωτερικής πολιτικής.

Τουλάχιστον το 90% των δαπανών στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού εκπληρώνουν τα κριτήρια της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας που θεσπίστηκαν από την Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας.

1.4.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου, «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που προκύπτει

⁸⁴ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

από την παρέμβαση της Ένωσης και η οποία είναι επιπρόσθετη στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Λόγοι για την ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο (εκ των προτέρων)

Κατά τα προηγούμενα έτη σημειώθηκαν περιφερειακές συγκρούσεις, τρομοκρατικές ενέργειες, μεταναστευτικές πιέσεις, μη βιώσιμη χρήση των πόρων και αύξηση του προστατευτισμού. Μεμονωμένα, τα κράτη μέλη δεν θα ήταν σε θέση να ανταποκριθούν αποτελεσματικά σε αυτές τις παγκόσμιες δυναμικές, αλλά η ΕΕ βρίσκεται σε μοναδική θέση για την αντιμετώπιση των προκλήσεων, την ανάπτυξη ευκαιριών για τον ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο και την παροχή εξωτερικής βοήθειας λόγω των βασικών αρμοδιοτήτων της που απορρέουν από τις συνθήκες, τις αξίες και την αξιοπιστία της ως παράγοντα ειρήνης και υπερασπιστή της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ηγέτιδας στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και της προστασίας του περιβάλλοντος, της πολιτικής επιρροής και του υπερεθνικού χαρακτήρα της, του πεδίου εφαρμογής, της συνοχής και του συνδυασμού μέσων και το ευρέος φάσματος εργαλείων που έχει στη διάθεσή της για την επιτόπου εφαρμογή.

Η ΕΕ έχει την ευκαιρία να καθιερώσει έναν διάλογο ως πλήρης ομότιμος με άλλους περιφερειακούς οργανισμούς, για παράδειγμα με την Αφρικανική Ένωση.

Σε ορισμένους τομείς όπου τα κράτη μέλη δεν είναι ενεργά, η ΕΕ εξακολουθεί να είναι ο κύριος, και ενίοτε ο μοναδικός παράγοντας που παρεμβαίνει. Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, σε ευαίσθητα πλαίσια όπως η υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι αποστολές παρατηρητών των εκλογών.

Η ΕΕ μπορεί να προσφέρει προστιθέμενη αξία με βάση τον όγκο των πόρων που διοχετεύονται μέσω των μέσων της, τους σχετικά ευέλικτους τρόπους διαχείρισης και την προβλεψιμότητα των πόρων κατά την περίοδο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Η ΕΕ διαθέτει σημαντική εμπειρογνωμοσύνη σε ορισμένους τομείς που προέρχονται από την ιστορία της ίδιας της Ευρώπης (για παράδειγμα, η περιφερειακή ολοκλήρωση και η δημοκρατική μετάβαση) και από επιτυχείς πολιτικές (όπως η εμπειρογνωμοσύνη στην επισιτιστική ασφάλεια που αποκτήθηκε μέσω της κοινής γεωργικής πολιτικής και της κοινής αλιευτικής πολιτικής, καθώς και τα τεχνικά πρότυπα της ενιαίας αγοράς). Διαθέτει διεθνώς αναγνωρισμένη φήμη ως ειρηνοποιός και παράγοντας αποφυγής των συγκρούσεων και ως ενεργός υποστηρικτής των ελεύθερων εκλογών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η ΕΕ έχει παγκόσμια παρουσία μέσω των αντιπροσωπειών της, η οποία εξασφαλίζει ένα ευρύ δίκτυο πληροφοριών για τις εξελίξεις που επηρεάζουν τις χώρες σε όλον τον κόσμο. Η ΕΕ είναι επίσης συμβαλλόμενο μέρος στις περισσότερες πολυμερείς διαδικασίες που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων. Αυτό επιτρέπει στην ΕΕ να αντιλαμβάνεται διαρκώς νέες ανάγκες και προβλήματα και, ως εκ τούτου, να αναδιανέμει τους πόρους ανάλογα. Οι συμπληρωματικότητες μεταξύ της δράσης της ΕΕ και των δράσεων που επιτελούνται από τα κράτη μέλη αυξάνονται. Με τον τρόπο αυτόν ενισχύεται ο διάλογος και η συνεργασία με τις χώρες εταίρους, όλο και περισσότερο μέσω κοινού προγραμματισμού με τα κράτη μέλη.

Η ΕΕ είναι εξίσου ικανή να συμπληρώνει τις δραστηριότητες των κρατών μελών ως προς την αντιμετώπιση των δυνητικά επικίνδυνων καταστάσεων ή στην περίπτωση ιδιαίτερων δαπανηρών παρεμβάσεων.

Αναμενόμενη προστιθέμενη αξία που θα δημιουργηθεί για την Ένωση (εκ των υστέρων)

Η αναμενόμενη προστιθέμενη αξία που δημιουργείται από τον μηχανισμό γειτονίας, ανάπτυξης και διεθνούς συνεργασίας θα πρέπει να ακολουθήσει τα πορίσματα της ενδιάμεσης επανεξέτασης των μέσων εξωτερικής χρηματοδότησης. Κατά τη διάρκεια της ενδιάμεσης επανεξέτασης, η ανάλυση των δεικτών επιπέδου του αντικτύπου που περιλαμβάνονται στους ισχύοντες κανονισμούς (π.χ. οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης) κατέδειξε τις θετικές τάσεις που αναδύονται. Οι τάσεις αυτές αναμένεται να συνεχίσουν μετά το 2020 με διεθνείς στόχους που έχουν οριστεί για το 2030

1.4.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Η ενδιάμεση έκθεση επανεξέτασης⁸⁵ που εκδόθηκε από την Επιτροπή για 10 από τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης⁸⁶, οι εκθέσεις εκ των υστέρων αξιολόγησης σχετικά με τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και η ενδιάμεση επανεξέταση της εντολής εξωτερικού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων⁸⁷ κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι μηχανισμοί εξωτερικής χρηματοδότησης ήταν, συνολικά, κατάλληλοι για τον σκοπό αυτό και ότι παρατηρούνται θετικές τάσεις σε σχέση με την επίτευξη των στόχων. Από τις εκθέσεις προκύπτει ότι απαιτούνται περισσότεροι πόροι για τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης, επειδή οι μηχανισμοί αυτοί έχουν φτάσει στα χρηματοδοτικά όριά τους.

Οι μηχανισμοί καθορίζουν το πεδίο εφαρμογής, τους στόχους και τις διαδικασίες για την υλοποίηση των πολιτικών. Από την έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης προέκυψε ότι ο χαρακτήρας διευκόλυνσης των εν λόγω μηχανισμών τους επιτρέπει να καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών και των στόχων και της εξωτερικής δράσης της ΕΕ. Θα επωφεληθούν από την καλύτερη απήχηση ορισμένων εξελίξεων όπως: το νέο πλαίσιο πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της καθολικής κάλυψης του θεματολογίου του 2030, της μεταναστευτικής/προσφυγικής κρίσης και της εξωτερικής προβολής των εσωτερικών πολιτικών. Επιπλέον, θα πρέπει να συνεκτιμηθούν περισσότερο οι σύνδεσμοι μεταξύ ανάπτυξης και ασφάλειας και το συνολικό επίπεδο φιλοδοξίας για την ειρήνη και την ασφάλεια στην εξωτερική δράση.

Η θέσπιση της αρχής της διαβάθμισης⁸⁸ σε ορισμένα μέσα (ήτοι στον μηχανισμό αναπτυξιακής συνεργασίας) άφησε κενό στην ικανότητα της ΕΕ να συνεργάζεται με χώρες ανώτερου μεσαίου εισοδήματος μέσω διμερούς συνεργασίας. Δεδομένου ότι

⁸⁵ Η ενδιάμεση έκθεση επανεξέτασης, βλ. COM(2017) 720 final, βασιζόταν σε δέκα έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, ένα για κάθε μηχανισμό (βλ. κατάλογο κατωτέρω), τα οποία με τη σειρά τους βασίζονταν σε δέκα ανεξάρτητες αξιολογήσεις. Η ενδιάμεση έκθεση, τα έγγραφα εργασίας και η ανεξάρτητη αξιολόγηση είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

⁸⁶ Οι 10 μηχανισμοί ήταν οι ακόλουθοι: Μηχανισμός Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΜΑΣ)· Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ)· Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας (ΕΜΓ)· Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ)· Μηχανισμός συμβολής στη Σταθερότητα και την Ειρήνη (ΙcSP) Ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου (ΕΜΔΔΑ) Μηχανισμός Εταιρικής Σχέσης (ΜΕΣ) Μηχανισμός συνεργασίας στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας (ΜΣΠΑ) Απόφαση για τη Γροιλανδία και κοινός εκτελεστικός κανονισμός (CIR).

⁸⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016DC0584>

⁸⁸ Στην υφιστάμενη συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ, ο όρος «διαβάθμιση» σημαίνει ότι οι χώρες ανώτερου μεσαίου εισοδήματος δεν είναι πλέον επιλέξιμες για διμερή συνεργασία με την ΕΕ.

ορισμένες καταστάσεις στις εν λόγω χώρες μπορεί να απαιτούν ανάλογη στήριξη (π.χ. καταστάσεις μετά την κρίση), διαπιστώθηκε ότι η ΕΕ θα πρέπει να ανακαλύψει καινοτόμους τρόπους συνεργασίας, όπως ορίζεται στη νέα Ευρωπαϊκή Κοινή Αντίληψη για την Ανάπτυξη⁸⁹ με τις πλέον προηγμένες αναπτυσσόμενες χώρες και στρατηγικούς εταίρους, σύμφωνα με την καθολική κάλυψη του θεματολογίου του 2030.

Η προώθηση των θεμελιωδών αξιών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων βρίσκεται στο επίκεντρο των μέσων. Παρόλα αυτά υπήρξαν δυσκολίες στην προώθηση και την εξέλιξη του θεματολογίου σε πολλές χώρες και ο χώρος για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών αποδείχτηκε να συρρικνώνεται σε πολλές χώρες. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει το έργο ως προς αυτά τα θέματα και υπογραμμίζει την ένταση μεταξύ της προώθησης του θεματολογίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ιδίων των συμφερόντων των εταίρων που έχουν προτεραιότητα γι' αυτούς.

Στο σημερινό πλαίσιο πολλαπλών κρίσεων και συγκρούσεων, η ΕΕ πρέπει να είναι σε θέση να αντιδρά γρήγορα στις εξελίξεις των γεγονότων. Ωστόσο, για ορισμένα μέσα, η δυνατότητα ανταπόκρισης παρεμποδίστηκε από την έλλειψη χρηματοοικονομικής ευελιξίας. Όταν αναδύθηκαν νέες προτεραιότητες όπως η μεταναστευτική/προσφυγική κρίση, τα προβλήματα αντιμετωπίστηκαν μέσω της προσπάθειας αναδιανομής κονδυλίων εντός μέσων στο πλαίσιο του προϋπολογισμού, καθώς τεράστιες ποσότητες είχαν δεσμευτεί σε μακροπρόθεσμα προγράμματα που δεν επέτρεπαν επαρκές μη κατανομημένο περιθώριο. Όπως αναφέρθηκε στην έκθεση ενδιάμεσης εξέτασης, είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η ευελιξία.

Απαιτείται συνέπεια μεταξύ των συνιστωσών ενός μέσου, μεταξύ των διαφορετικών μέσων και με τους χορηγούς. Συνολικά, τα συμπεράσματα της έκθεσης ενδιάμεσης επανεξέτασης είναι ανάμεικτα όσον αφορά τη συνεκτικότητα. Σε ό,τι αφορά τη συνεκτικότητα εντός του πλαισίου των μηχανισμών, τα συμπεράσματα ήταν ικανοποιητικά. Υπήρχε κάποιος βαθμός συνέπειας μεταξύ των μηχανισμών, αλλά η πληθώρα προγραμμάτων οδηγούσε σε ορισμένες περιπτώσεις σε αλληλεπικάλυψη δράσεων, ιδίως στο πλαίσιο σύνθετης συνεργασίας με πιο προηγμένες αναπτυσσόμενες χώρες. Επιπλέον, η αλληλεπίδραση μεταξύ γεωγραφικών και θεματικών προσεγγίσεων οδήγησε, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε αντιφατικές απαντήσεις σε επίπεδο χώρας. Η αναπληροφόρηση από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ κατέδειξε ότι υπήρξαν δυσκολίες στη διαχείριση και αξιοποίηση της συμπληρωματικότητας και στη δημιουργία συνεργειών μεταξύ των μέσων. Συνολικά, επισημάνθηκε η αδυναμία της ΕΕ να αξιοποιήσει ευκαιρίες για συντονισμένες στρατηγικές σε μια δεδομένη χώρα/περιοχή.

Όσον αφορά τη συνέπεια με τα κράτη μέλη, η έκθεση έκρινε ότι υπήρχε δυνατότητα να ενισχυθεί περαιτέρω ο κοινός προγραμματισμός. Ωστόσο, αυτό θα απαιτούσε σε ορισμένες περιπτώσεις μεγαλύτερη δέσμευση τόσο από τις κυβερνήσεις των χωρών εταίρων όσο και από τα κράτη μέλη.

Η έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης επισημαίνει ότι εμφανίζονται θετικές τάσεις όσον αφορά την επίτευξη αποτελεσμάτων. Ωστόσο, παρατηρήθηκαν δυσκολίες όσον αφορά τη μέτρηση των επιτευγμάτων. Οι πληροφορίες σχετικά με τα συστήματα παρακολούθησης που αναφέρονται στους μηχανισμούς ήταν συχνά περιορισμένες. Τα δεδομένα ήταν ελλιπή (συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων αναφοράς) για να

⁸⁹ Σημεία 91-93.

εκτιμηθεί κατά πόσον οι μηχανισμοί βρίσκονταν σε τροχιά επίτευξης ορισμένων από τους στόχους τους (ιδίως τους υψηλού επιπέδου), και δημιουργήθηκε επίσης η αντίληψη ότι πολλοί εξωτερικοί παράγοντες (π.χ. πολιτικές των χωρών εταίρων και άλλων δωρητών) επηρεάζουν την επίτευξη των στόχων.

Όσον αφορά την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων της ΕΕ, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος σε σχέση με τα υφιστάμενα μέσα στους τομείς της κλιματικής αλλαγής⁹⁰, ενώ πρέπει να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για την αντιμετώπιση άλλων σημαντικών περιβαλλοντικών προκλήσεων, όπως η απώλεια της βιοποικιλότητας και η εξάντληση των φυσικών πόρων. Η ενσωμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων και της χειραφέτησης των γυναικών, θεωρήθηκε στις περισσότερες περιπτώσεις «έργο σε εξέλιξη», με τις κυβερνήσεις των εταίρων να παρουσιάζουν ενίοτε έλλειψη ενδιαφέροντος, αν όχι αντίστασης, ως προς τα θέματα αυτά.

Μολονότι οι συνολικές οργανωτικές επιδόσεις αποδείχθηκαν αποδοτικές, ορισμένοι παράγοντες θεώρησαν ότι η υλοποίηση ορισμένων μηχανισμών συνεπάγονταν μεγάλο διοικητικό φόρτο. Κάποιες φορές θεωρήθηκε ότι η Επιτροπή εστιάζει περισσότερο στη διαδικασία και όχι στους στόχους και τα αποτελέσματα των δράσεων.

1.4.4. Συμβατότητα και ενδεχόμενη συνέργεια με άλλα κατάλληλα μέσα

Με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα εξασφαλιστεί η συνέπεια με άλλους τομείς εξωτερικής δράσης και με άλλες σχετικές πολιτικές της ΕΕ, καθώς και η συνοχή της αναπτυξιακής πολιτικής⁹¹. Όπως ενσωματώνεται στο θεματολόγιο 2030, αυτό σημαίνει τη συνεκτίμηση του αντικτύπου όλων των πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη σε όλα τα επίπεδα — σε εθνικό επίπεδο, εντός της ΕΕ, σε άλλες χώρες και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Επιπλέον, θα πρέπει να αναζητηθούν συνέργειες με δράσεις στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της ΕΕ, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των συνδυασμένων παρεμβάσεων, τέτοιων προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων και του Ορίζων Ευρώπη.

Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης θα πρέπει να συνάδουν με εκείνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας III, της απόφασης για τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη και του άρτι προταθέντος Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη που βρίσκεται εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ. Η ανθρωπιστική βοήθεια, όπως ορίζεται στο άρθρο 214 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν θα χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης δεδομένου ότι θα συνεχίσει να χρηματοδοτείται μέσω του κανονισμού για την ανθρωπιστική βοήθεια.

Η χρηματοδότηση από τον κανονισμό θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση δράσεων που σχετίζονται με τη μαθησιακή κινητικότητα προς, από ή μεταξύ τρίτων χωρών στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus, καθώς και με τη

⁹⁰ Οι συνεισφορές για το κλίμα στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ αυξήθηκαν από 3,3 % το 2014 σε 23,3 % το 2016 και οι συνεισφορές για την κλιματική αλλαγή στο πλαίσιο του ΜΑΣ αυξήθηκαν από 17,7 % το 2014 σε 24,9 % το 2016. Πηγή: δείκτης 12β, πλαίσιο αποτελεσμάτων διεθνούς συνεργασίας και ανάπτυξης της ΕΕ, με στοιχεία από το σύστημα αναφοράς πιστωτή της ΕΑΒ-ΟΟΣΑ.

⁹¹ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

συνεργασία και τον διάλογο πολιτικής με τις χώρες αυτές, κατά τρόπο που να συνάδει με τον κανονισμό για το Erasmus.

1.5. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις

περιορισμένη διάρκεια

- με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE
- Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις πληρωμών.

απεριόριστη διάρκεια

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το 2021

1.6. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης⁹²

Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

- από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης
- από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει·
 - σε διεθνείς οργανισμούς και τις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
 - στην ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων·
 - στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού·
 - σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου·
 - σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις·
 - σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις·
 - σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη.
- *Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».*

Παρατηρήσεις

Οι εξωτερικές δαπάνες προϋποθέτουν την ικανότητα χρήσης όλων των προβλεπόμενων τρόπων διαχείρισης, όπως ενδείκνυται και έχει αποφασιστεί κατά τη διάρκεια της υλοποίησης.

⁹² Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Τα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης της Επιτροπής εστιάζουν ολοένα και περισσότερο στα αποτελέσματα. Στα συστήματα αυτά συμμετέχουν εσωτερικό προσωπικό, εταίροι υλοποίησης καθώς και εξωτερικοί εμπειρογνώμονες.

Υπεύθυνοι διαχείρισης σε αντιπροσωπείες και έδρες παρακολουθούν διαρκώς την εκτέλεση των έργων και των προγραμμάτων, με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν οι εταίροι υλοποίησης στο πλαίσιο της τακτικής υποβολής εκθέσεων και, στο μέτρο του δυνατού, με τη διεξαγωγή επιτόπιων επισκέψεων. Η εσωτερική παρακολούθηση εξασφαλίζει σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο· διευκολύνει τους υπεύθυνους διαχείρισης να εντοπίζουν τα πραγματικά και δυνητικά σημεία που αποτελούν τροχοπέδη και να λαμβάνουν διορθωτικά μέτρα.

Ακόμη, προσλαμβάνονται εξωτερικοί, ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες για την αξιολόγηση της επίδοσης των εξωτερικών δράσεων της ΕΕ μέσω τριών διαφορετικών συστημάτων. Οι εν λόγω αξιολογήσεις συμβάλλουν στη λογοδοσία και στη βελτίωση των υπό εξέλιξη παρεμβάσεων· επιτρέπουν επίσης να αντληθούν διδάγματα από προηγούμενες εμπειρίες για τη διαμόρφωση των μελλοντικών πολιτικών και δράσεων. Κατά κανόνα, τα συστήματα αυτά χρησιμοποιούν τα διεθνώς αναγνωρισμένα κριτήρια αξιολόγησης της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης και των , συμπεριλαμβανομένων των (δυνητικών) επιπτώσεων. Για παράδειγμα, για την αναπτυξιακή συνεργασία, σε επίπεδο έργου, το προσανατολισμένο στα αποτελέσματα σύστημα παρακολούθησης (Results Oriented Monitoring System - ROM), το οποίο τελεί υπό τη διαχείριση της έδρας παρέχει μία σύντομη, στοχευμένη εικόνα της ποιότητας, βάσει δείγματος παρεμβάσεων. Βάσει μιας εξαιρετικά δομημένης και τυποποιημένης μεθοδολογίας, ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες του συστήματος ROM αξιολογούν τις επιδόσεις του έργου χρησιμοποιώντας τα κριτήρια αξιολόγησης της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης και διατυπώνουν συστάσεις για τη βελτίωση της υλοποίησης στο μέλλον.

Οι αξιολογήσεις στο επίπεδο του έργου, τις οποίες διαχειρίζεται κυρίως η αντιπροσωπεία της ΕΕ που είναι αρμόδια για το εκάστοτε έργο, παρέχουν λεπτομερέστερη, εις βάθος ανάλυση και βοηθούν τους υπεύθυνους του έργου να βελτιώσουν τις υπό εξέλιξη παρεμβάσεις και να προετοιμάσουν καλύτερα τις μελλοντικές. Προσλαμβάνονται εξωτερικοί, ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες με θεματική και γεωγραφική εμπειρογνωσία για τη διεξαγωγή αναλύσεων και τη συγκέντρωση υλικού και αποδεικτικών στοιχείων από όλους τους ενδιαφερόμενους, και ιδίως από τους τελικούς δικαιούχους. Η Επιτροπή διενεργεί επίσης στρατηγικές αξιολογήσεις των πολιτικών της, από τον προγραμματισμό και τη στρατηγική έως την εφαρμογή των παρεμβάσεων σε έναν συγκεκριμένο τομέα (όπως η υγεία ή η εκπαίδευση κ.λπ.), σε μια χώρα ή μια περιοχή, ή ενός συγκεκριμένου μηχανισμού. Οι εν λόγω αξιολογήσεις συμβάλλουν καθοριστικά στη διαμόρφωση πολιτικών και στον σχεδιασμό μηχανισμών και έργων. Όλες οι αξιολογήσεις δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής, και σύνοψη των πορισμάτων περιλαμβάνεται στην ετήσια έκθεση προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών χρηματοδότησης της εφαρμογής, των τρόπων πληρωμών και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Τρόποι διαχείρισης

Όσον αφορά τους τρόπους διαχείρισης, δεν προβλέπονται ουσιαστικές αλλαγές και η πείρα που έχουν αποκτήσει οι υπηρεσίες της Επιτροπής και οι φορείς υλοποίησης στο πλαίσιο των προγενέστερων προγραμμάτων θα συμβάλει σε καλύτερα αποτελέσματα στο μέλλον.

Οι δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν βάσει του παρόντος κανονισμού θα υλοποιηθούν με άμεση διαχείριση από τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής ή/και διαμέσου της ανάθεσης αρμοδιοτήτων στις αντιπροσωπείες της Ένωσης και με έμμεση διαχείριση από οποιαδήποτε εκ των οντοτήτων που απαριθμούνται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού για την καλύτερη επίτευξη των στόχων του κανονισμού.

Όσον αφορά την έμμεση διαχείριση, όπως ορίζει το άρθρο 154 του νέου δημοσιονομικού κανονισμού, οι εν λόγω οντότητες πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ ισοδύναμο με εκείνο εξασφαλίζεται υπό άμεση διαχείριση. Θα διεξαχθεί εκ των προτέρων αξιολόγηση κατά πυλώνες των συστημάτων και διαδικασιών των οντοτήτων, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και λαμβανομένης δεόντως υπόψη της φύσης της δράσης και των σχετικών χρηματοοικονομικών κινδύνων. Εφόσον το απαιτεί η εφαρμογή ή έχουν διατυπωθεί επιφυλάξεις στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, θα καθορίζονται και θα εφαρμόζονται σχέδια δράσης με ειδικά μέτρα μετριασμού. Εξάλλου, η εφαρμογή μπορεί να συνοδεύεται από κατάλληλα μέτρα εποπτείας τα οποία έχει επιβάλει η Επιτροπή.

Ο μηχανισμός προβλέπει ότι η έμμεση διαχείριση μπορεί να ανατεθεί και σε χώρες εταίρους ή σε οργανισμούς που ορίζονται από αυτές. Η εν λόγω έμμεση διαχείριση από χώρα-εταίρο μπορεί να λάβει τη μορφή διαφόρων βαθμών μεταβίβασης αρμοδιοτήτων: μερικής μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή διατηρεί τον εκ των προτέρων έλεγχο επί των αποφάσεων της χώρας εταίρου και εκτελεί τις πληρωμές για λογαριασμό της χώρας εταίρου η οποία, δυνάμει του άρθρου 154 παράγραφος 6 στοιχείο β) του νέου δημοσιονομικού κανονισμού δεν απαιτεί την εκ των προτέρων αξιολόγηση κατά πυλώνες, ή πλήρους μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο της οποίας, κατόπιν εκ των προτέρων αξιολόγησης κατά πυλώνες, η χώρα-εταίρος μπορεί να υλοποιήσει τη δράση χρησιμοποιώντας τα δικά της συστήματα και διαδικασίες αξιολόγησης, χωρίς εκ των προτέρων έλεγχο, από την Επιτροπή, της υλοποίησης της δράσης από τη χώρα εταίρο.

Θα χρησιμοποιηθεί επίσης δημοσιονομική στήριξη.

Τα καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα, μεταξύ άλλων σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα των κρατών μελών και άλλα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα χρησιμοποιηθούν για την ανάμειξη δραστηριοτήτων. Προβλέπεται επίσης η χρήση καταπιστευματικών ταμείων.

Αρχιτεκτονική εσωτερικού ελέγχου

Σκοπός της διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου / διαχείρισης είναι να παρέχει εύλογη βεβαιότητα όσον αφορά την επίτευξη των στόχων σχετικά με την

αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των πράξεων, την αξιοπιστία των εκθέσεων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και τη συμμόρφωση με το οικείο νομοθετικό και διαδικαστικό πλαίσιο.

Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα

Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των πράξεων (και να μετριαστεί το υψηλό επίπεδο κινδύνου στο περιβάλλον της εξωτερικής βοήθειας), εκτός από όλα τα στοιχεία της ευρείας στρατηγικής και της διαδικασίας προγραμματισμού της Επιτροπής, το περιβάλλον εσωτερικού ελέγχου και τις λοιπές απαιτήσεις του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής, οι υπηρεσίες εφαρμογής θα εξακολουθήσουν να διαθέτουν ένα προσαρμοσμένο πλαίσιο διαχείρισης της βοήθειας στο πλαίσιο όλων των μηχανισμών, το οποίο θα περιλαμβάνει:

- αποκεντρωμένη διαχείριση του μεγαλύτερου μέρους της εξωτερικής βοήθειας από τις αντιπροσωπείες της Ένωσης επιτόπου·
- σαφείς και επίσημες γραμμές δημοσιονομικής λογοδοσίας (του κύριου διατάκτη (Γενικού Διευθυντή) με υπεξουσιοδότηση του δευτερεύοντος διατάκτη (Διευθυντή), στην έδρα, προς τον επικεφαλής της αντιπροσωπείας·
- τακτικές εκθέσεις των αντιπροσωπειών της Ένωσης στην έδρα (εκθέσεις διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας), οι οποίες περιλαμβάνουν ετήσια δήλωση αξιοπιστίας του επικεφαλής της αντιπροσωπείας·
- πρόβλεψη ουσιαστικού προγράμματος κατάρτισης του προσωπικού τόσο στην έδρα όσο και στις αντιπροσωπείες της ΕΕ·
- σημαντική στήριξη και καθοδήγηση της έδρας προς τις αντιπροσωπείες (ακόμη και μέσω Διαδικτύου)·
- τακτικές επισκέψεις εποπτείας σε αντιπροσωπείες ανά 3 έως 6 έτη·
- μέθοδο διαχείρισης κύκλου έργων και προγραμμάτων που περιλαμβάνει: εργαλεία υποστήριξης της ποιότητας που αφορούν τον σχεδιασμό της παρέμβασης, τη μέθοδο υλοποίησής της, τον χρηματοδοτικό μηχανισμό, το σύστημα διαχείρισης, την αξιολόγηση και επιλογή των διαφόρων εταίρων υλοποίησης, κ.λπ.· διαχείριση προγραμμάτων και έργων, εργαλεία παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων με γνώμονα την αποτελεσματική υλοποίηση συμπεριλαμβανομένης της τακτικής εξωτερικής επιτόπιας παρακολούθησης των έργων· και σημαντικές συνιστώσες αξιολόγησης και ελέγχου. Απλουστεύσεις θα επιδιωχθούν μέσω της επέκτασης της χρήσης απλουστευμένων επιλογών κόστους και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης στις ελεγκτικές εργασίες των οργανισμών εταίρων. Θα υπάρξει συνέχιση της προσέγγισης διαφοροποίησης βάσει κινδύνου των ελέγχων, ανάλογα με τους υποκείμενους κινδύνους.

Χρηματοοικονομική πληροφόρηση και λογιστική

Οι υπηρεσίες υλοποίησης θα συνεχίσουν να επιδιώκουν τα υψηλότερα πρότυπα λογιστικής και χρηματοοικονομικής πληροφόρησης χρησιμοποιώντας το σύστημα λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση (ABAC) της Επιτροπής, καθώς και τα ειδικά εργαλεία εξωτερικής βοήθειας, όπως το Κοινό Σύστημα Πληροφόρησης RELEX (CRIS) και εκείνο που το διαδέχθηκε (OPSYS).

Όσον αφορά τη συμμόρφωση με το οικείο νομοθετικό και διαδικαστικό πλαίσιο, οι μέθοδοι ελέγχου της συμμόρφωσης καθορίζονται στην ενότητα 2.3 (μέτρα για την πρόληψη της απάτης και των παρατυπιών).

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Το επιχειρησιακό περιβάλλον της βοήθειας στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού χαρακτηρίζεται από τους ακόλουθους κινδύνους μη επίτευξης των στόχων του μηχανισμού, πλημμελούς δημοσιονομικής διαχείρισης ή/και μη συμμόρφωσης προς τους εφαρμοστέους κανόνες (σφάλματα νομιμότητας και κανονικότητας):

- οικονομική/πολιτική αστάθεια και/ή οι φυσικές καταστροφές που ενδέχεται να οδηγήσουν σε δυσκολίες και καθυστερήσεις στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση των παρεμβάσεων, ιδίως σε ευάλωτα κράτη·
- ελλείψεις σε θεσμικές και διοικητικές ικανότητες εντός των χωρών εταίρων που ενδέχεται να οδηγήσουν σε δυσκολίες και καθυστερήσεις στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση των παρεμβάσεων·
- τα γεωγραφικώς διασκορπισμένα έργα και προγράμματα (τα οποία καλύπτουν κατά προσέγγιση πολλά κράτη/εδάφη/περιοχές) ενδέχεται να παρεμποδίζουν την παρακολούθηση ως προς θέματα υλικοτεχνικής υποστήριξης/πόρων, ιδίως σε περιπτώσεις που διενεργούνται επιτόπιες δραστηριότητες παρακολούθησης·
- η ποικιλομορφία των δυνητικών εταίρων/δικαιούχων με διαφορετικές δομές και ικανότητες εσωτερικού ελέγχου ενδέχεται να κατακερματίσει και, κατά συνέπεια, να μειώσει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των διαθέσιμων πόρων της Επιτροπής για τη στήριξη και την παρακολούθηση της υλοποίησης·
- οι ποιοτικές και ποσοτικές ελλείψεις των διαθέσιμων δεδομένων σχετικά με τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις της εφαρμογής της εξωτερικής βοήθειας στις χώρες-εταίρους ενδέχεται να παρεμποδίσουν την ικανότητα της Επιτροπής να υποβάλλει αναφορές και να λογοδοτεί για τα αποτελέσματα·

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος «κόστους ελέγχων ÷ αξίας των σχετικών υπό διαχείριση κεφαλαίων») και αξιολόγηση των αναμενόμενων επιπέδων κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

Οι δαπάνες εσωτερικού ελέγχου/διαχείρισης αντιπροσωπεύουν κατά προσέγγιση το 4 % του εκτιμώμενου ετήσιου μέσου όρου των 12,78 δισ. EUR που προβλέπονται για τις συνολικές (επιχειρησιακές + διοικητικές) αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο του χαρτοφυλακίου δαπανών, το οποίο χρηματοδοτείται από τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης για την περίοδο 2021-2027. Αυτός ο υπολογισμός των δαπανών ελέγχου αφορά μόνον τις δαπάνες της Επιτροπής, εκτός από τα κράτη μέλη ή τις εντεταλμένες οντότητες. Οι εντεταλμένες οντότητες μπορούν να παρακρατούν έως και 7 % για τη διαχείριση των κονδυλίων, ένα μέρος των οποίων θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς ελέγχου.

Οι εν λόγω δαπάνες διαχείρισης λαμβάνουν υπόψη όλο το προσωπικό της έδρας και των αντιπροσωπειών, την υποδομή, τις μετακινήσεις, την κατάρτιση, την παρακολούθηση, και τις συμβάσεις αξιολόγησης και λογιστικού ελέγχου (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνάπτονται από τους δικαιούχους).

Το ποσοστό δραστηριοτήτων διαχείρισης/επιχειρησιακών δραστηριοτήτων θα μπορούσε να μειωθεί σταδιακά στο πλαίσιο των βελτιωμένων και απλουστευμένων ρυθμίσεων του νέου μηχανισμού, με βάση τις τροποποιήσεις που εισάγονται με τον νέο δημοσιονομικό κανονισμό. Τα βασικά οφέλη των εν λόγω δαπανών διαχείρισης αφορούν την επίτευξη των στόχων της πολιτικής, την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση πόρων και την εκτέλεση αξιόπιστων και οικονομικά αποδοτικών προληπτικών μέτρων και άλλων ελέγχων με στόχο τη διασφάλιση της νόμιμης και κανονικής χρήσης των κονδυλίων.

Παρότι θα εξακολουθήσουν να επιδιώκονται βελτιώσεις του χαρακτήρα και της στοχοθέτησης των δραστηριοτήτων διαχείρισης και των ελέγχων συμμόρφωσης σε σχέση με το χαρτοφυλάκιο, οι δαπάνες αυτές είναι αναγκαίες στο σύνολό τους για την αποτελεσματική και αποδοτική επίτευξη των στόχων των μηχανισμών με έναν ελάχιστο κίνδυνο μη συμμόρφωσης (εναπομένον ποσοστό σφάλματος κάτω του 2%). Είναι δε σημαντικά μικρότερες από τους κινδύνους που ενέχει η κατάργηση ή ο περιορισμός των εσωτερικών ελέγχων σε αυτόν τον τομέα υψηλού κινδύνου.

Αναμενόμενο επίπεδο κινδύνου μη συμμόρφωσης προς τους εφαρμοστέους κανόνες

Στόχος του μέσου στήριξης είναι η διατήρηση του παραδοσιακού επιπέδου κινδύνου μη συμμόρφωσης (ποσοστό σφαλμάτων) ύψους κάτω του 2 % για το χαρτοφυλάκιο της DEVCO, το οποίο αποτελεί το εναπομένον «καθαρό» επίπεδο σφαλμάτων (σε πολυετή βάση ύστερα από όλους τους προγραμματισμένους ελέγχους και τις διορθώσεις που έχουν εκτελεστεί σε συμβάσεις που έχουν κλείσει). Αυτό κατά παράδοση συνεπάγεται εκτιμώμενο εύρος σφάλματος 2-5 % σε ετήσιο τυχαίο δείγμα συναλλαγών που λαμβάνεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της ετήσιας δήλωσης αξιοπιστίας (DAS). Οι FPI/DEVCO θεωρούν ότι αυτός είναι ο χαμηλότερος κίνδυνος μη συμμόρφωσης που μπορεί να επιτευχθεί σε περιβάλλον υψηλού κινδύνου, λαμβανομένων υπόψη του διοικητικού φόρτου και της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας των ελέγχων συμμόρφωσης. Όταν εντοπίζονται αδυναμίες, θα εφαρμόζονται στοχευμένα διορθωτικά μέτρα υπό το πρίσμα της εξασφάλισης ελάχιστων ποσοστών σφάλματος.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στο πλαίσιο της στρατηγικής για την καταπολέμηση της απάτης.

Δεδομένου του υψηλού κινδύνου του περιβάλλοντος εξωτερικής δράσης, τα συστήματα πρέπει να αναμένουν μεγάλη συχνότητα δυνητικών σφαλμάτων συμμόρφωσης (παρατυπιών) στις συναλλακτικές πράξεις και να επενδύσουν σε υψηλού επιπέδου ελέγχους πρόληψης, ανίχνευσης και διόρθωσης των εν λόγω σφαλμάτων όσο το δυνατόν νωρίτερα στους κόλπους της διαδικασίας πληρωμών. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι οι έλεγχοι συμμόρφωσης θα δώσουν μεγαλύτερη βαρύτητα στη διενέργεια σημαντικών εκ των προτέρων ελέγχων σε πολυετή βάση τόσο από εξωτερικούς ελεγκτές όσο και από επιτόπιο προσωπικό της Επιτροπής πριν από την καταβολή των τελικών ποσών για τα υλοποιούμενα έργα (ενώ θα εξακολουθήσουν να διενεργούνται εκ των υστέρων λογιστικοί έλεγχοι και επαληθεύσεις), γεγονός που υπερβαίνει κατά πολύ τις οικονομικές εγγυήσεις που προβλέπει ο δημοσιονομικός κανονισμός. Το πλαίσιο συμμόρφωσης του EuropeAid συνίσταται μεταξύ άλλων στα ακόλουθα σημαντικά στοιχεία:

Προληπτικά μέτρα

υποχρεωτική βασική κατάρτιση σε θέματα απάτης για το προσωπικό διαχείρισης της βοήθειας και τους ελεγκτές·

παροχή κατευθυντηρίων γραμμών (μεταξύ άλλων μέσω του διαδικτύου), συμπεριλαμβανομένων του πρακτικού οδηγού για τη σύναψη συμβάσεων, του συνοδευτικού εγχειριδίου της EuropeAid και της εργαλειοθήκης δημοσιονομικής διαχείρισης (για τους εταίρους υλοποίησης)·

εκ των προτέρων εκτίμηση για να διασφαλιστεί ότι οι αρχές που διαχειρίζονται τα οικεία κεφάλαια στο πλαίσιο κοινής και αποκεντρωμένης διαχείρισης έχουν θεσπίσει τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη και την ανίχνευση κρουσμάτων απάτης κατά τη διαχείριση των κεφαλαίων της ΕΕ·

εκ των προτέρων διεξοδική εξέταση των μηχανισμών για την καταπολέμηση της απάτης που διαθέτει η χώρα-εταίρος στο πλαίσιο της εκτίμησης του κριτηρίου επιλεξιμότητας της διαχείρισης δημόσιων οικονομικών για τη λήψη δημοσιονομικής στήριξης (δηλαδή έμπρακτη δέσμευση για την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς, κατάλληλες ελεγκτικές αρχές, επαρκές επίπεδο δικαστικής ικανότητας και αποτελεσματικοί μηχανισμοί αντίδρασης και επιβολής κυρώσεων)·

Μέτρα ανίχνευσης και διόρθωσης

διενέργεια εκ των προτέρων ελέγχων των συναλλαγών από υπαλλήλους της Επιτροπής·

Εξωτερικοί λογιστικοί έλεγχοι και επαληθεύσεις (υποχρεωτικοί, αλλά και βασιζόμενοι σε ανάλυση κινδύνων), μεταξύ άλλων και από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Αναδρομικοί έλεγχοι (βάσει κινδύνου) και ανακτήσεις.

Αναστολή της χρηματοδότησης της ΕΕ σε περιπτώσεις σοβαρής απάτης, όπως διαφθοράς μεγάλης κλίμακας, έως την ανάληψη της κατάλληλης δράσης από τις αρχές για την καταπολέμηση και την πρόληψη παρόμοιων περιπτώσεων απάτης στο μέλλον.

- EDES (σύστημα έγκαιρης ανίχνευσης αποκλεισμού)·

- αναστολή/λύση συμβάσεων·

- Διαδικασία αποκλεισμού

Ειδικές στρατηγικές κατά της απάτης των οικείων υπηρεσιών, οι οποίες αναθεωρούνται τακτικά, θα προσαρμοστούν όπως είναι απαραίτητο άπαξ και θα έχει εκδοθεί η νέα έκδοση της στρατηγικής για την καταπολέμηση της απάτης (CAFS) της Επιτροπής με σκοπό να εξασφαλιστεί, μεταξύ άλλων, ότι:

- τα συστήματα που χρησιμοποιούνται για τη διάθεση των κεφαλαίων της ΕΕ σε τρίτες χώρες επιτρέπουν την ανάκτηση των κατάλληλων δεδομένων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη διαχείριση των κινδύνων απάτης (π.χ. διπλή χρηματοδότηση)·

- ενδεχομένως, θα μπορούσαν να δημιουργηθούν ομάδες δικτύωσης και κατάλληλα εργαλεία ΤΠ ειδικά σχεδιασμένα για την ανάλυση περιπτώσεων απάτης που σχετίζονται με τον τομέα εξωτερικής βοήθειας.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και νέες γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που προτείνονται

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Τομέας VI. Οι γειτονικές χώρες & ο υπόλοιπος κόσμος	ΔΠ/ΜΔΠ ⁹³	χωρών ΕΖΕΣ ⁹⁴	υποψηφίων για ένταξη χωρών ⁹⁵	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου [21 παράγραφος 2 στοιχείο β)] του δημοσιονομικού κανονισμού
VI	15 01 01 Δαπάνες υποστήριξη για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας	ΜΔΠ	Αριθμός	Αριθμός	Αριθμός	Αριθμός
VI	15 02 01 Γεωγραφική συνεργασία με τρίτες χώρες και περιοχές	Διαχ.	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
VI	15 02 02 Θεματικές παρεμβάσεις	Διαχ.	Αριθμός	Αριθμός	Αριθμός	Αριθμός
VI	15 02 03 δράσεις ταχείας ανταπόκρισης	Διαχ.	Αριθμός	Αριθμός	Αριθμός	Αριθμός
VI	15 02 04 Αποθεματικό αναδυόμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων	ΔΠ	Αριθμός	Αριθμός	Αριθμός	Αριθμός

⁹³ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

⁹⁴ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

⁹⁵ Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφιες για ένταξη χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	<VI>	Τομέας VI. Οι γειτονικές χώρες & ο υπόλοιπος κόσμος
---	-------------------	---

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Μετά το 2027	ΣΥΝΟΛΟ
Επιχειρησιακές πιστώσεις (κατανεμημένες σύμφωνα με τις γραμμές του προϋπολογισμού στο σημείο 3.1) ⁹⁶	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	10.735,497	11.013,405	11.408,197	11.938,063	12.630,804	13.527,578	14.619,798		85.873,342
	Πληρωμές	(2)	1.460,701	3.419,496	5.288,668	7.159,359	8.903,375	10.178,560	11.279,598	38.183,585	85.873,342
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο του προγράμματος ⁹⁷	Αναλήψεις υποχρεώσεων = Πληρωμές	(3)	447,475	456,425	465,553	474,864	484,362	494,049	503,930		3.326,658
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για το χρηματοδοτικό κονδύλιο του προγράμματος	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+3	11.182,972	11.469,830	11.873,750	12.412,927	13.115,166	14.021,627	15.123,728		89.200,000
	Πληρωμές	=2+3	1.908,176	3.875,921	5.754,221	7.634,223	9.387,737	10.672,609	11.783,528	38.183,585	89.200,000

⁹⁶ Αυτές οι επιχειρησιακές πιστώσεις, μαζί με εκείνες του ΜΠΒ III και του EINS, θα καλύψουν επίσης την εγγύηση εξωτερικής δράσης, η οποία θα στηρίζει τις δραστηριότητες του ETBA+, τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και τα δάνεια προς τρίτες χώρες για προτεινόμενο ποσό έως 60 δισ. EUR εκ των οποίων τα 14 δισ. EUR προβλέπεται να καλύψουν δάνεια μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής.

⁹⁷ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «BA»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	VII	«Διοικητικές δαπάνες»
---	------------	------------------------------

σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Μετά το 2027	ΣΥΝΟΛΟ
Ανθρώπινοι πόροι		266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098		1.862,688
Άλλες διοικητικές δαπάνες		34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958		244,703
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου		301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056		2.107,391

σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Μετά το 2027	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων μεταξύ ΤΟΜΕΩΝ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	11.484,028	11.770,886	12.174,806	12.713,983	13.416,222	14.322,683	15.424,784		91.307,391
	Πληρωμές	2.209,232	4.176,977	6.055,277	7.935,279	9.688,793	10.973,665	12.084,584	38.183,584	91.307,391

3.2.2. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
-----	------	------	------	------	------	------	------	--------

ΤΟΜΕΑΣ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	1.862,688
Άλλες διοικητικές δαπάνες	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	244,703
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	2.107,391

Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7⁹⁸ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	353,505	353,505	353,505	353,505	353,505	353,505	353,505	2.474,538
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα ⁹⁹	93,970	102,919	112,048	121,359	130,856	140,543	150,424	852,120
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	447,475	456,425	465,553	474,864	484,362	494,049	503,930	3.326,658

ΣΥΝΟΛΟ	748,531	757,481	766,609	775,920	785,417	795,105	804,986	5.434,049
---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και οι οποίες θα συμπληρωθούν, κατά περίπτωση, με πρόσθετα κονδύλια που ενδέχεται να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

⁹⁸ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

⁹⁹ Σε αυτό το στάδιο δεν προβλέπεται επιχορήγηση για τον ΕΑΧΕΑ.

3.2.2.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους¹⁰⁰

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Θέσεις εργασίας στον πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)							
Έδρα και αντιπροσωπείες της Επιτροπής	1.019	1.019	1.019	1.019	1.019	1.019	1.019
Αντιπροσωπείες της ΕΕ	536	536	536	536	536	536	536
Έρευνα							
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης: ΠΑ) — AC, AL, END, INT και JPD ¹⁰¹							
Τομέας 7							
Χρηματοδοτούμεν ο από τον ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	- στην έδρα	107	107	107	107	107	107
	- σε Αντιπροσωπείες	39	39	39	39	39	39
Χρηματοδοτούμεν ο από το κονδύλιο του προγράμματος ¹⁰²	- στην έδρα	515	515	515	515	515	515
	- σε αντιπροσωπείες	3.237	3.237	3.237	3.237	3.237	3.237
Έρευνα							
Άλλα (να προσδιοριστούν)							
ΣΥΝΟΛΟ	5.453	5.453	5.453	5.453	5.453	5.453	5.453

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και το οποίο θα συμπληρωθεί, εάν χρειαστεί, από πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Τα καθήκοντα θα είναι τα ίδια με τα υφιστάμενα (πολιτική, προγραμματισμός, χρηματοδοτήσεις και συμβάσεις, άλλα οριζόντια καθήκοντα)
Εξωτερικό προσωπικό	Τα καθήκοντα θα είναι τα ίδια με τα υφιστάμενα (πολιτική, προγραμματισμός, χρηματοδοτήσεις και συμβάσεις, άλλα οριζόντια καθήκοντα)

¹⁰⁰ Η διάθεση των πόρων στις αντιπροσωπείες της ΕΕ θα γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας επιπέδου εξυπηρέτησης μεταξύ της Επιτροπής και της ΕΥΕΔ της 20ής Δεκεμβρίου 2010.

¹⁰¹ AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

¹⁰² Επιμέρους ανώτατο όριο για το εξωτερικό προσωπικό που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

3.2.3. Συμμετοχή τρίτων μερών στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- προβλέπει τη συγχρηματοδότηση που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
 - στους ιδίους πόρους
 - στα διάφορα έσοδα

Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών

σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ¹⁰³						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Άρθρο							

¹⁰³ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.